PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 247 (8953)

TRST, torek, 22. oktobra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TAJNIK KRŠČANSKE DEMOKRACIJE PRED DOKONČNO ODLOČITVIJO?

Fanfani se bo danes srečal z voditelji leve sredine za rešitev vladne krize

Socialdemokrati zaostrujejo polemiko s PSI - Zaradi vladne krize so republikanci odložili vsedržavni kongres

RIM, 21. — Fanfani se bo moral jutri odločiti, ali sprejme dokončno mandat, ki mu ga je poveril predsednik republike za sestavo nove vlade, ali pa nadaljevati še nekaj dni s «poizvedovanjem». Do sedaj Fanfani ni naletel pri svojih zaveznikih na velike težave razen tega, da so mu socialisti predložili neki svoj dokument, v katerem navajajo osnovne točke politike bodoče vlade, kot pogoj za nadaljevanje sodelovanja z ostalimi strankami leve sredine. Spor pa je prav zaradi teh socialističnih zahtev nastal s socialdemokrati, ki že nekaj dni ostro napadajo socialistično stranko, kar vzbuja vtis, da hočejo postaviti resne ovire obnovitvi levosredinske koalicije z bolj napredno socialno in gospodarsko politiko.

V tej zvezi je treba omeniti, da med krščansko demokracijo in socialistično stranko ni prišlo do posebnih nesoglasij, zlasti glede stališča, ki naj bi ga nova vlada zavzela do komunistične opozicije in do sindikatov. O tem govori član osrednjega vodstva PSI Vittorelli v članku, ki ga je napisal za genovski dnevnik «Lavoro». Socialistični voditelj, ki pripada De Martinovi struji, ugotavlja, da je krščanska demokracija s svojimi prvimi sklepi po odprtju sedanje vladne krize potrdila veljavnost dogovorov v vili Madama, s katerimi je bilo preteklega junija omogočeno, da je Rumor umaknil svoj odstop.

Vittorelli pravi, da so socialisti vedno spoštovali te dogovore in da jih nameravajo še naprej spoštovati, če bo prišlo do obnovitve štiristranske koalicije. Zato socialistom ne preostaja drugega, kot da opozorijo na spoštovanje teh dogovorov ostali dve stranki leve sredine, PSDI in PRI. Pri tem ugotavlja, da se prav v teh dneh dogaja, da nekateri ljudje, namesto da bi pomagali gasiti požar, prilivajo petrolej k ognju. To delajo socialdemokrati, pravi Vittorelli, s svojimi napadi na socialistično stranko, kar zbuja vtis, da želijo na vsak način razbiti vladno koalicijo in sprožiti postopek za nove volitve.

Vittorelli poudarja, da je socialistična stranka storila vse, da bi podprla napore tajnika krščanske demokracije pri obnovitvi trdne levosredinske vlade, ker se zaveda, da bi neuspeh Fanfanijevih naporov povzročil zaostritev politične krize in odnosov med dosedanjimi vladnimi strankami. Protipredlogi, ki jih je dala socialistična stranka na dosedanjih pogajanjih, so samo stvarni prispevek k iskanju najboljše rešitve za ugladitev poti morebitni novi vladi. To bi moralo omogočiti novemu pooblaščenemu predsedniku, da prekliče svoj pridržek in da začenja sestavljati novo vlado.

Socialdemokrati se naprej pogrevajo polemiko s socialistično stranko. Njihov tajnik Orlandi je že danes odgovoril na članek Vittorellija, ki bo jutri objavljen v dnevniku «Lavoro». Orlandi obtožuje socialiste, da prikrivajo resnico, Vittorellija pa, da prav na predvečer dvostranskih in večstranskih srečanj poziva socialdemokrate in republikance na spoštovanje podpisanih dogovorov preteklega junija v vili Madama, stranki, ki sta edini odkrito in vseskozi podprli vladno politiko prejšnjega predsednika Rumorja, ki je slonela prav na teh dogovorih. V intervjuju pa, ki ga je Orlandi dal tedniku «Gente», obtožuje socialiste, da niso spoštovali sprejetih obveznosti in da je socialistična stranka iz dneva v dan z vedno večjo težo škodljivo vplivala na delovanje vlade.

Republikanci pa, ki se nočejo vmešavati v spore med socialisti in socialdemokrati, so na današnji seji osrednjega vodstva ponovno potrdili stališče, ki so ga zavzeli takoj ob odprtju krize. Menijo, da je dolžnost krščanske demokracije, da da konkretne pobude za sestavo nove vlade in pravijo, da bodo šele nato zavzeli dokončno stališče. Obenem pa so na današnjem sestanku osrednjega vodstva izglasovali resolucijo, v kateri potrjujejo dosedanjo politiko tajnika stranke La Malfe in odobravajo njegova stališča na pogajanjih in pogovorih z ostalimi strankami leve sredine. Resolucija se nanaša predvsem na republikanska stališča in predloge o rešitvi gospodarske krize. V tej zvezi osrednje vodstvo PRI ponovno poudarja, da ima sedaj predvsem prednost politika zadrževanja primanjkljaja plačilne bilance in inflacije. Brez strogega izvajanja te politike, menijo republikanci, se zna gospodarski položaj v državi izredno poslabšati, kar bi lahko zahtevalo stroge avtarhične omejitve, ki bi sprožili veliko socialno in politično napetost v državi. Zadrževanju naraščanja primanjkljaja plačilne bilance in inflacije je treba podrediti, pravijo republikanci, katerokoli drugo gospodarsko in finančno politiko v državi, podrediti je treba katerokoli socialno ali sindikalno zahtevo, ki bi na kakršenkoli način obremenila državni proračun ali pa proračune državnih in zasebnih podjetij. V tem okviru, pravi osrednje vodstvo PRI, morajo imeti prednost podpora brezposelnim, na pol zaposlenim delavcem in upokojencem z nizkimi pokojninami. Glede naložb pa je treba neposredno podpreti samo razvoj proizvajalnih dejavnosti, ki lahko prispevajo k zmanjšanju primanjkljaja zunanjetrgovinskega obračuna.

Osrednje vodstvo republikancev je odložilo vsedržavni kongres stranke, ki je bil določen za mesec december in sklenilo, da bodo določili novi datum kongresa po rešitvi vladne krize.

Z vladno krizo in njenimi posledicami se ukvarja tudi Donat Cattin, voditelj demokristjanske leve struje «forze nuove». V govoru, ki ga je imel danes v Mantovi je odločno podprl prizadevanja senatorja Fanfanija za sestavo nove vlade, jih označil za zelo naporna in dejal, da je to danes edini človek v krščanski demokraciji, ki lahko s svojo odgovornostjo reši vladno krizo in da državi trdno vlado. Pri tem Donat Cattina poudarja, da danes ne obstaja druga rešitev izven stvarnega zavezništva leve sredine, čeprav nekateri politični ljudje gledajo bolj na lastne koristi, kot na splošne koristi države, ki jo je treba voditi in upravljati v težkih pogojih mednarodnodne gospodarske krize. Donat Cattin pravi, da je umevno, da se nova vlada leve sredine ne more sestaviti v spopadu s sindikati in delavci. V tej zvezi zavrača stališče predsednika Confindustrie Agnellija, da se vlada ne sme vmešavati v vprašanja zaposlitve v zasebnih podjetjih. Donat Cattin poudarja, da je dolžnost vlade, še posebno pa levosredinske vlade, da obravnava vprašanja zaposlitve na katerikoli ravni, v okviru sodobne industrijske politike in da si prizadeva ugladiti spore med delavci in delodajalci. Obenem pa sprejema predlog socialistov za zagotovitev plače delavcem za eno leto v primeru brezposelnosti, hkrati pa opozarja, da je treba to vprašanje sicer zelo natančno preučiti.

Pismo Fanfanija vodstvom strank leve sredine

Senator Fanfani

RIM, 21. — Pooblaščeni predsednik Fanfani je danes, dan pred neposrednim srečanjem z delegacijami strank levosredinske koalicije, poslal vodstvom KD, PSI, PSDI in PRI pismo, v katerem jih obvešča, do kakšnih sklepov je prišel v zvezi z dosedanjimi pogovori za sestavo nove vlade.

Zanimivo je, da se Fanfanijevo pismo nanaša skoraj izključno na predloge, ki so jih dali socialisti, potem ko so proučili predloge krščanske demokracije. V tej zvezi se skoraj povsod Fanfani sklicuje na PSDI, PRI in KD, ki da so soglasno ugotovile pozitivne in negativne točke socialističnih predlogov.

Tako Fanfani v začetku pisma pravi, da «PSDI, PRI in KD menijo, da je zelo nevarno za enotno delovanje vlade socialistična zahteva o dogovorih s sindikalnim gibanjem o raznih vprašanjih, čeprav je ta zahteva podkrepljena s ponavljajočim poudarkom, da socialistična stranka ne bi mogla nikoli podpirati stališč, ki bi bila v nasprotju s sindikalnimi odločitvami. Po mnenju PSDI, PRI in KD — nadaljuje Fanfani — bi socialistična zahteva in poudarek, ki jo podkrepljuje, v bistvu privedla do petstranske večine. V tej večini bi za ministre poskrbele štiri stranke političnega koalicije, medtem ko bi sindikati sodelovali pri določevanju programskih izbir in zadevnih odločitev. Na ta način bi sindikati imeli v rokah ključ nastanka, delovanja in celo trajanja vlade. Zadostovalo bi, da bi sindikati negativno ocenili vladne sklepe, da bi se postavila v dvom solidarnost socialistične stranke z ostalo večino, tako v parlamentu, kot v pogledu obstoja vlade.»

Po teh ugotovitvah Fanfani sporoča v svojem pismu, da se ostale tri stranke PSDI, PRI in KD več ali manj strinjajo z ostalimi točkami, ki jih navajajo socialisti v svojem dokumentu. Obenem pa Fanfani pri vsaki točki posebej omenja, da je to vprašanje že on navedel v svojem programu in poročilu, ki ga je obrazložil ostalim strankam na srečanjih v preteklem tednu. To velja za vse socialistične zahteve. Fanfani takole zaključuje svoje pismo: «Čutil sem dolžnost, da ob zaključku drugega kroga srečanj sporočim to, kar sem dognal in vse, kar sem zbral v zvezi z rešitvami, ki sem jih skušal opredeliti v mojem poročilu, v zvezi z nadaljnjimi nasveti, ki jih nameravam dati. Upoštevajoč težave, do katerih je prišlo med krizo in potrebo, da je treba krizo rešiti z jasnimi dogovori, da se lahko doseže odkrita, trdna in učinkovita solidarnost, ki jo potrebuje večina, hočem pred dokončnimi sklepi povzeti stvarni položaj, kakršen se je izoblikoval po mojih srečanjih in kakršnega si želijo vse štiri stranke. To sem storil v prepričanju, da bo lahko vsaka delegacija posebej obveščena o mojih izsledkih dan pred novim srečanjem.» Nato se Fanfani zahvaljuje vsem za dosedanje sodelovanje.

Brandt zaključil obisk v Lizboni

LIZBONA, 21. — Bivši zahodnonemški kancler Willy Brandt je danes zaključil obisk na Portugalskem, kamor so ga kot predsednika socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije povabili voditelji portugalske socialistične stranke. Brandta je danes sprejel predsednik republike Costa Gomez, ki se je včeraj vrnil iz Washingtona. V prejšnjih dneh se je Brandt sestal z voditeljem portugalskih socialistov, zunanjim ministrom Mariom Soaresom, s pravosodnim ministrom Zenho, z ministrskim predsednikom Vascom Goncalvesom in s številnimi predstavniki portugalske socialistične stranke.

Pred odhodom iz Lizbone je imel Brandt danes zjutraj tiskovno konferenco, na kateri je med drugim dejal, da ima sedaj bolj popolno sliko položaja na Portugalskem in da ne misli več, da bi parlamentarne volitve, ki bodo predvidoma marca prihodnjega leta, privedle do sestave komunistične vlade v Lizboni.

(Na sliki: bivši zahodnonemški kancler Brandt med razgovorom s predsednikom portugalske vlade Goncalvesom.)

Delegacija SZDLJ na obisku v Bonnu

BEOGRAD, 21. — Kot gost socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije je danes odpotovala v Bonn delegacija Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Jugoslovanska delegacija se bo med bivanjem v Bonnu razgovarjala o vprašanjih življenja in dela jugoslovanskih delavcev, začasno zaposlenih v Zvezni republiki Nemčiji, posebno o pogojih za organiziranje kulturnih, zabavnih in športnih dejavnosti jugoslovanskih delavcev.

PRVI STRANKIN KONGRES PO STRMOGLAVLJENJU DIKTATURE

Program portugalske KP za utrditev demokracije

Uvodni govor generalnega tajnika KPP Alvara Cunhala

LIZBONA, 21. — V Lizboni se je zaključil sedmi kongres Portugalske komunistične partije, ki je bil tudi prvi kongres te stranke, ki so ga lahko javno sklicali v svobodnih razmerah. Ob navzočnosti številnih tujih delegacij ter predstavnikov ostalih portugalskih strank je imel uvodno poročilo generalni tajnik portugalske KP Alvaro Cunhal, ki je med drugim sintetično orisal radikalne spremembe položaja na Portugalskem po državnem udaru 25. aprila. Cunhal je med drugim ugotovil, da bi «gibanje oboroženih sil» ne moglo strmoglaviti fašistične diktature brez podpore demokratičnih sil in ljudskih množic, ki pa bi prav tako ne mogle uresničiti velikih demokratičnih sprememb v državi brez zavezništva z oboroženimi silami.

Cunhal je omenil nedavne poskuse, da bi zavrli demokratični proces v državi, dodal pa je, da grožnje svobodi ne prihajajo samo od zarotnikov, ampak predvsem od gospodarske oblasti, ki zavira razvoj države in daje politično in finančno podporo protirevoluciji. Generalni tajnik KPP je obtožil monopoliste in veleposestnike, da se nočejo sprijazniti z novim demokratičnim položajem, v katerem morajo dajati delavcem višje plače ter ne morejo več v nekaj letih pomnožiti svojega kapitala. Monopolisti in veleposestniki so torej glavni nasprotniki dekolonizacije in demokratizacije, zato pa je potrebno, da se jim iztrže iz rok gospodarska oblast. Razvoj svobodnega in demokratičnega režima terja — je dejal Cunhal — da se enkrat za vselej omeji in likvidira gospodarska oblast monopolistov in veleposestnikov z državno intervencijo v gospodarstvu, z nacionalizacijo ključnih sektorjev gospodarstva in z izročitvijo velikih žemljiških posestev kmetom.

Voditelj portugalske KP je tudi orisal «emergenčni program», katerega cilji so predvsem okrepitev demokratične države, zaščita svobode, nadaljevanje dekolonizacije in zaščita gospodarske in finančne stabilnosti.

Na zaključku svojega govora je Cunhal poudaril veliko važnost prihodnjih volitev, ki bodo spomladi prihodnjega leta, in nujnost, da bodo resnično svobodne. Poleg tega je dejal, da volitve ne smejo biti vzrok delitev ali razkolov med demokratičnimi silami, ampak morajo nasprotno prispevati k utrjevanju enotnosti in zavezništev za izgradnjo demokratične Portugalske.

ZASEDANJE FINANČNIH IN KMETIJSKIH MINISTROV EGS

DOGOVOR O POSOJILU ZA KRITJE PRIMANJKLJAJEV PLAČILNIH BILANC

Posojilo bo znašalo skupno tri milijarde dolarjev in ga bodo dali državam, ki potrebujejo denar za uvoz nafte - Razvrednotena «zelena lira»

LUKSEMBURG, 21. — Finančni ministri gospodarske skupnosti so se na današnjem zasedanju dogovorili o odobritvi posojil gospodarske skupnosti državam, ki jih potrebujejo, da krijejo primanjkljaje svojih plačilnih bilanc zaradi podražitve nafte. Sporazumeli so se, da bodo ta posojila v prihodnjem letu znašala skupno največ 3 milijarde dolarjev, ali nekaj manj kot 2.000 milijard lir. Dogovor velja dejansko samo za eno leto, za nadaljnja leta pa bodo morali sklepati na novo.

Sredstva za ta posojila bodo zbrali na mednarodnem denarnem trgu, predvsem pa pričakujejo, da bodo pri tem sodelovale arabske države, proizvajalke petroleja. Jamstvo za posojila pa bodo dale države članice gospodarske skupnosti v razmerju svoje gospodarske moči. O dodelitvi posojil bo odločala neposredno gospodarska skupnost.

Prav tako so v Luksemburgu zasedali kmetijski ministri evropske deveterice, ki so se vnovič spopadli z izredno kočljivimi vprašanji «zelene Evrope». Zasedanje se je danes zaključilo z dogovorom o politiki sladkorja, ki jo bodo temeljito spremenili, kakor tudi o vprašanju žitaric, po katerih se čuti danes v svetu veliko povpraševanje. Na seji so tudi z zadovoljstvom vzeli na znanje, da bo Italija 23. oktobra popolnoma odpravila omejitve pri uvozu živil iz držav članic EGS. Z istim dnem bo italijanska vlada preklicala obveznost brezobrestnega pologa v Banci d'Italia 50 odstotkov vrednosti uvoženih živil. To pravilo bo sedaj ostalo v veljavi samo za uvoz likerjev, kave, čaja, dišav in prvovrstnih vin. Za vse ostale kmetijske pridelke ali proizvode živilske industrije bo uvoz popolnoma sproščen.

Obenem je svet kmetijskih ministrov sklenil takoj razvrednotiti «zeleno liro» za 4 odstotke, da se prepreči, da bi se z novo sprostitvijo neupravičeno povečal uvoz živil v Italijo zaradi ugodnih cen. Obračunska enota italijanske lire za kmetijske pridelke se bo torej povečala za 4 odstotke. «Zelena lira» se je v zadnjem letu razvrednotila za 30 odstotkov, kar je za celih 10 odstotkov več kot se je razvrednotila lira. Zato so tudi živila v Italiji dražja kot ostalo uvoženo blago iz držav gospodarske skupnosti. Glede sladkorja so sklenili, da bodo ohranili več ali manj sedanjo količino proizvodnje, da omogočijo večji uvoz predvsem iz držav v razvoju, ki so do sedaj delovale v okviru Commonwealtha. Proizvodnjo sladkorja pa bodo spremenili tako, da ne bodo več določili količine proizvodnje po posameznih državah, ampak po posameznih industrijskih podjetjih. Italija se ni strinjala s tem predlogom, ker se boji da bi nova razdelitev zmanjšala splošno količine proizvodnje sladkorja v Italiji.

Glede pridelovanja žitaric pa so kmetijski ministri razpravljali o predlogih izvršne komisije gospodarske skupnosti, s katerimi naj bi začeli reševati vprašanje sedanjega pomanjkanja. EGS meni, da bo to pomanjkanje še dolgo trajalo in da bo treba zato povečati pridelovanje. Obenem pa naj bi gospodarska skupnost sprejela stroge ukrepe za omejitev izvoza žitaric iz EGS in za zmanjšanje uporabe žitaric za krmo z zmanjšanjem podpore za izvoz jajc, perutnine in prašičev.

Podpredsednik egiptovske vlade v Beogradu

BEOGRAD, 21. — Namestnik ministrskega predsednika in vojni minister Egipta Ahmed Ismail je prispel danes na štiridnevni uradni obisk v Beograd na povabilo jugoslovanskega zveznega tajnika za obrambo gen. Ljubičića. Kot poroča egiptovska agencija MEN, bo Ismail izročil jugoslovanskemu predsedniku Titu osebno poslanico egiptovskega predsednika Sadata.

BEOGRAD, 21. — Danes je odpotovala v Haag, kot gost treh sindikalnih organizacij Nizozemske delegacije sveta zveze sindikatov Jugoslavije pod vodstvom predsednika sveta Mike Špiljaka. Med obiskom od 21. do 25. oktobra se bo delegacija razgovarjala z zastopniki nizozemskih sindikatov o aktualnih vprašanjih in o stanju organizacij obeh držav.

OB NAVZOČNOSTI PREDSEDNIKA TITA

Proslava ob 30-letnici osvoboditve Beograda

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — Beograd je včeraj s slovesno sejo mestnega sabora, z raznimi kulturnimi in športnimi prireditvami proslavil 30. obletnico osvoboditve od nacistične soldateske. Osrednja proslava je bila slovesna seja sabora v prepolni dvorani stavbe «Pionir», kjer je bil letos X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Na tej seji je predsednik republike Tito pred okrog 5.000 udeleženci izročil predsedniku mestne skupščine Živoradu Kovačeviću red narodnega heroja, s katerim je Tito odlikoval Beograd. Poleg predsednika Tita in njegove soproge, delegatov vseh svetov mestne skupščine, zastopnikov družbenih in političnih organizacij glavnega mesta, so se slovesne seje sabora udeležili podpredsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić, predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov, tajnik izvršnega komiteja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić, številni člani predsedstva SFRJ, predsedstva in izvršnega komiteja ZKJ, zveznega izvršnega sveta, delegacije glavnih mest, republik in pokrajin, delegacija sovjetskih bivših borcev in delegacija oboroženih sil sovjetske armade. Pred začetkom sabora je predsednik mestne skupščine izročil predsedniku Titu zlato plaketo Beograda z listino v znak spoštovanja in v zahvalo za vse, kar je Tito storil za razvoj glavnega mesta Jugoslavije. Predsednik Tito je pri izročitvi reda narodnega heroja predsedniku mestne skupščine med drugim poudaril, da so pečat heroja dali Beogradu tisti, ki so dali svoje življenje za osvoboditev glavnega mesta in cele Jugoslavije.

Po govoru predsednika Tita je predsednik mestne skupščine v svojem sporočilu, v katerem je podal kratek pregled zgodovine mesta od 1919. do danes, posebno omenil, da je v borbah s fašističnimi in domačimi izdajalci na ulicah Beograda in ostalih krajih Jugoslavije izgubilo življenje okrog 100.000 meščanov. Kovačević je seznanil tudi z rezultati povojnega razvoja mesta, ki se je razvilo v moderno mesto z enim milijonom prebivalcev več kot pred vojno. Na koncu svojega govora je Kovačević dejal, da je Beograd ponosen, da je Tito leta 1944 prav iz Beograda pozval narode Jugoslavije na oboroženo vstajo, in hvaležen Titu za njegov osebni prispevek k razvoju mesta.

B. B.

KAIRO, 21. — V Kairu se je danes zaključila druga serija pripravljalnih pogovorov o arabsko - evropskem sodelovanju, ki bo predmet mednarodne konference, katere datum še ni bil določen, ki pa naj bi bila prihodnji mesec v Parizu.

Danes seja tajništva sindikalne federacije

RIM, 21. — Jutri se bo v Rimu sestalo tajništvo sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL. Razpravljalo bo o perspektivah razvoja sindikalne enotnosti. Sestanka se bodo poleg članov tajništva udeležili tudi vsi člani zveznih tajništev sindikatov. Na sestanku, ki bo trajal ves dan, bodo zlasti razpravljali o predlogu, da se skliče zasedanje izvršnega odbora federacije, na katerem naj bi razpravljali izključno o sindikalni enotnosti.

V Rimu so danes potrdili, da se bodo jutri nadaljevala pogajanja med predstavniki državnih industrijskih podjetij in sindikalno federacijo o poenotenju točke draginjske doklade.

EPIZODA POLITIČNEGA KRIMINALA V LAMEZII TERME

Neofašist s samokresom ubil mladega levičarskega delavca

Štirje ranjeni - Splošna stavka v mestecu v znamenje protesta
Incidenti med demonstracijo v Milanu: karabinjerji streljali

LAMEZIA TERME (Catanzaro), 21. — Prebivalstvo Lamezie Terme je danes tri ure stavkalo v znak protesta in obsodbe včerajšnje epizode političnega kriminala, ko je pristaš desničarske izvenparlamentarne organizacije s samokresom ubil mladega levičarskega delavca in ranil še druge štiri osebe. Stavko so oklicale sindikalne organizacije, udeležilo pa se je je več tisoč oseb. Na trgu v središču Lamezie Terme je bilo nato zborovanje, na katerem so govorili sindikalisti, študentje, politični predstavniki in predsednik deželnega sveta Kalabrije Valentin.

Do zločina je prišlo včeraj zvečer v še ne povsem pojasnjenih okoliščinah, ko je prišlo do prepira med dvema neofašistoma in skupinico pripadnikov levičarske izvenparlamentarne organizacije «fronte popolare comunista rivoluzionario». Sredi prepira sta oba neofašista potegnila iz žepov samokresa: eden je imel zračno pištolo, drugi pa je imel revolver kalibra 7,67, s katerim je začel streljati vse naokrog. Prvi je obležal na tleh 21-letni Sergio Argada, ki je bil pri priči mrtev. Okrog njega so se zgrudili še njegov brat Otello, njun prijatelj 20-letni Giovanni Morello in dva mimoidoča, 50-letni Francesco Maida in 30-letni Adelmo Billone. Ko je fašist izpraznil vse naboje, je več mladeničev, ki je prisostvovalo streljanju, planilo nanj in ga nato izročilo policiji. Identificirali so ga za 22-letnega Micheleja De Fazia, študenta medicine, ki je sodniku trdil, da je demokristjan, medtem ko je v Lamezii znan kot desničarski skrajnež in domnevni pripadnik zloglasne organizacije «Avanguardia nazionale». De Fazia so aretirali pod obtožbami namernega umora z obteževalnimi okolnostmi, nedovoljene posesti orožja, streljanja v obljudenem kraju in poskusa množičnega uboja. Pozneje so aretirali tudi njegovega pajdaša, 17-letnega Oscarja Porchia, vpisanega v MSI, ki so ga obtožili nedovoljene posesti orožja in grožnji.

Kot smo omenili, še ni povsem pojasnjeno, kako je prišlo do prepira, ki se je tako tragično zaključil. Kaže, da je De Fazio skupaj z drugimi pajdaši še včeraj zjutraj pretepel komaj 14-letnega brata Giovannija Morella in da se je ta zvečer v družbi bratov Argada približal fašističnemu skrajnežu, da bi mu očital podlo dejanje. De Fazio si je verjetno pričakoval kaj takega, saj je pred odhodom z doma vlomil v predal očetove pisalne mize, kjer je bil shranjen samokres. Ko so se mu mladi levičarji približali, je takoj začel streljati. Kot smo omenili, je bil Sergio Argada na mestu mrtev, ranjence pa so pridržali v bolnišnici s prognozo okrevanja od 20 do 40 dni.

Sergio Argada je bil znan v Lamezii kot miren, delaven in simpatičen fant. Ko mu je umrl oče, je moral Sergio, zadnji od petih sinov, prekiniti študije in se zaposliti v Modeni, to delo pa je zgubil, ko je moral služiti vojaščino. Pred kratkim si je priskrbel drugo zaposlitev v Bologni.

V znamenje protesta proti zločinu v Lamezii je bila danes v Milanu demonstracija, ki so jo priredile levičarske izvenparlamentarne skupine in ki se je zaključila s spopadi med študenti in policijo. Do incidentov je prišlo, ko so demonstranti skušali napasti sedež MSI, ki ga je ščitil gost kordon karabinjerjev. Nekateri karabinjerji so celo streljali s pištolami in brzostrelkami. Sporočilo kvesture pravi, da so karabinjerji streljali v zrak, dejstvo pa je, da so krogle poškodovale nekatere parkirane avtomobile, za katerimi so se skrivali demonstranti. Milanska federacija PSI je objavila poročilo, v katerem kritizira levičarske izvenparlamentarce, obtožuje pa tudi sile javnega reda, da so prispevale k zaostritvi neredov in napetosti.

DANES

Po vseh znakih sodeč bi moral danes Fanfani dati svoj dokončni predlog za sestavo nove levosredinske vlade. Po večdnevnih pogajanjih, ki jih je imel pretekli teden z voditelji levosredinskih strank, so bo tajnik krščanske demokracije, ki mu je predsednik republike poveril mandat za sestavo nove vlade, ponovno srečal z njimi. V rimskih političnih krogih menijo, da bo danes za Fanfanija odločilni dan. Če mu bo uspelo zakrpati raztrgano levo sredino, bo sestavil novo vlado. V nasprotnem primeru pa bo zavrnil mandat in prevrnil odgovornost za rešitev krize na kakega drugega demokristjanskega prvaka. Mnogi govorijo o Piccoliju, ki naj bi ga stranka pooblastila, da v primeru Fanfanijevega neuspeha, poskusi sestaviti vlado z republikanci in socialdemokrati z zunanjo podporo liberalcev, ali pa vlado samo s socialisti, kar pa je manj verjetno. Vse to pa naj bi bila le začasna rešitev v iskanju ponovnega štiristranskega sodelovanja, ali pa razpustitve parlamenta.

Atenski državni pravdnik je izročil izide preiskave o pokolu na univerzi do katerega je prišlo novembra lani, ko je vojska s tanki zadušila študentske nemire, in zahteval, naj tudi sodijo vrsti visokih častnikov bivšega polkovniškega režima. Med obtoženci sta tudi bivši predsednik vlade Papadopulos in pa šef zloglasne vojaške policije Joanides.

Švicarji so z 66% glasov zavrnili predlog o izgonu pol milijona tujih delavcev. Vest so pozitivno sprejeli v italijanskih vladnih krogih

DANES SE SESTANE DEŽELNI SVET

Še vedno brez izgledov za takojšnjo rešitev resne krize deželne uprave

Sinoči je deželno vodstvo PSI razpravljalo o političnem položaju in programskih zahtevah - Stališče svetovalske skupine KPI

Danes se sestane deželni svet, ki ima na dnevnem redu izvolitev predsednika kot to določa statut, ki predvideva, da se mora deželni svet s takim dnevnim redom sestati v roku petnajst dni po pričetku krize deželne uprave. Današnji sestanek pa se bo po vsej verjetnosti zaključil brez rezultata, ker se stranke leve sredine še niso dogovorile, oziroma točneje se sploh še niso pričele uradno pogovarjati o programu in o sestavi novega odbora.

V zadnjih dneh je bilo več dvostranskih sestankov in na osnovi teh razgovorov je deželni tajnik KD Tonutti izjavil, da je možno obnoviti sodelovanje strank leve sredine in da lahko v kratkem pride do prvega večstranskega razgovora. Vendar pa položaj ni tako enostaven, saj se je včeraj zvečer sestalo deželno tajništvo PSI, ki je razpravljajo o političnem okviru in o programu, ki ga postavljajo kot pogoj za razgovore s KD. Socialisti torej v bistvu postavljajo zelo konkretne in stvarne zahteve, od uresničitve katerih je odvisno njih sodelovanje v bodoči koaliciji, ali točneje če bo do obnovitve koalicije sploh prišlo.

Včeraj se je sestala svetovalska skupina KPI deželnega sveta, ki je odločno zahtevala, naj bi danes na seji deželnega sveta strogo spoštovali deželni statut in določilo, da je treba voliti predsednika deželnega odbora. Prevečkrat se namreč skušajo izigravati določila statuta, razprava o politični krizi pa se skuša izriniti iz deželnega sveta, ki je edini naravni sedež za razpravo o krizi, ki traja že dober mesec. V deželnem svetu je treba preveriti, če obstaja večina, ali če je ni in kakšna so stališča različnih političnih sil. Komunisti so obsodili politično prakso zmanjševanja vloge deželnega sveta s paktiranji na drugih sedežih, s čimer se utrjuje diskriminacija in samovolja oblasti, ki samo poslabša stanje in za kar je odgovorna KD. Poslabšanje gospodarske krize, nujnost krepitve demokratičnih institucij in utrjevanja zaupanja zahtevajo skupne napore demokratičnih in ljudskih sil, za to pa morajo besede in izjave ustrezati dejanjem.

Včeraj je delegacija komunistične skupine, v kateri so bili svetovalci Colli, Cuffaro in Moschioni, obiskala predsednika deželnega sveta Berzantija, kateremu so obrazložili stališča komunistične svetovalske skupine v zvezi z današnjo sejo ter zahtevali, da se spoštujejo avtonomija sveta ter določila deželnega statuta.

Pred sejo deželnega sveta se bo danes dopoldne sestala posvetovalna komisija za porazdelitev gorskega sveta Furlanije - Julijske krajine na deset homogenih področij, ki pridejo v poštev za uresničitev gorskih skupnosti. Komisija, ki jo vodi svetovalec Bianchini, bo morala izreči svoje mnenje o vključitvi nekaterih delov devinsko - nabrežinske in zgoniške občine v kraško gorsko skupnost. Kakor smo že zabeležili v našem listu, so bili nekateri deli omenjenih dveh občin pred kratkim uradno proglašeni za «gorska področja».

Seje rajonskih konzult

Drevi se bo v občinski izpostavi v Proseški ulici 28 na Opčinah sestala rajonska konzulta za vzhodni Kras. Na seji, ki se bo pričela ob 20.45, bodo obravnavali prošnje za gradbena dovoljenja. Ob 21. uri se bo v anagrafski palači (Pasaža Costanzi 2 — soba št. 217) sestala tudi rajonska konzulta za novo mesto.

Žaveljski rajonski svet proti podražitvi tarif za vodo

Rajonski svet za področje Zindisa, Čampor in Lazareta je na svoji zadnji seji ostro obsodil sklep medministrskega odbora za cene o podražitvi tarif za vodo, ki so se s tem podvojile. Rajonski svet ugotavlja, da bo imel ta ukrep hude posledice za razne obrtniške dejavnosti v naših krajih, predvsem pa za kmetijstvo, kar pomeni, da se bo zaradi tega zvišala tudi cena kmetijskih pridelkov. Rajonski svet obsoja tudi dejstvo, da je bil ta sklep sprejet brez predhodnega posvetovanja višjih organov s predstavniki krajevnih uprav.

Rajonski svet se bo spet sestal drevi ob 20. uri v prostorih osnovne šole v Čamporah. Razpravljal bo o proračunu za leto 1975. Seja bo javna.

Dr. Gantar predsednik nadzornega odbora ERSA

V št. 52 uradnega biltena dežele Furlanije - Julijske krajine je objavljen dekret predsednika deželnega odbora odv. Comellija, s katerim je imenoval dr. Karlo Gantar za predsednika nadzornega odbora deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSA. Dr. Gantar je bil vpisan v seznam uradnih nadzornikov z ministrskim dekretom od 9. februarja 1974 in bo nadomestil dr. Giuseppa Musija.

● **V eni** izmed zadnjih številk uradnega biltena dežele Furlanije - Julijske krajine je objavljen dekret predsednika deželnega odbora, ki se nanaša na obnovitev deželne urbanistične komisije, kateri predseduje podpredsednik deželnega odbora in odbornik za proračun De Carli.

SKUPNO JE GLASOVALO 216 UDELEŽENCEV OBČNEGA ZBORA

Lista «nove perspektive» prevladala na občnem zboru Slovenske skupnosti

Na listi «nove perspektive» izvoljenih 12, na listi «enotnost» pa 10 članov sveta

Občni zbor Slovenske skupnosti se je v nedeljo zvečer zaključil z uravnovešenim volilnim izidom, tako da lahko rečemo, da ni bilo ne premagancev ne zmagovalcev med obema kandidatnima listama. Istočasno pa je treba tudi ugotoviti politično in aritmetično prevlado prve liste «nove perspektive», nad bolj katoliško usmerjeno listo «enotnost». Dejstvo je namreč, da je bilo v svet Slovenske skupnosti izvoljenih 12 pripadnikov prve liste in 10 druge.

Volilni sistem je bil nekoliko zapleten, ker so se po daljši in mestoma polemični razpravi dogovorili, da bo lahko vsak udeleženec občnega zbora (za to pa je bila zadostna preprosta prisotnost tudi v nedeljskih popoldanskih urah) glasoval za pet imen in to s prve ali druge liste. Na tak način so že v naprej onemogočili prevlado ene liste nad drugo.

Na tej osnovi so bili izvoljeni: dr. Drago Štoka (102 glasa, lista št. 2), dr. Zorko Harej (67, št. 2), Vladimir Vremec (65, št. 1), Alenka Rebula (59, št. 1), dr. Rafko Dolhar (57, št. 1), dr. Aleš Lokar (57, št. 1), Ivo Jevnikar (49, št. 2), dr. Dragomir Legiša (45, št. 1), Antek Trčon (41, št. 1), Marij Maver (41, št. 2), Igor Tuta (40, št. 1), Alojz Tul (33, št. 2), dr. Aldo Stefančič (33, št. 2), Ubald Vrabec (31, št. 1), Giani Kokorovec (30, št. 1), Edi Bernhardt (29, št. 1), dr. Maks Šah (27, št. 2), dr. Franc Mljač (25, št. 2), Bojan Brezigar (24, št. 1), Sergij Pahor (23, št. 2), Lucijan Kocman (23, št. 2) in Edi Žerjal (23, št. 2) Prva neizvoljena pa sta Glavko Petaros (19, št. 2) in dr. Teofil Simčič (18, št. 2).

V predsedstvo občnega zbora sta bila izvoljena inž. Milan Sosič in Saša Martelanc.

Zanimivo je, da je bilo oddano precej visoko število glasov, saj je skupno glasovalo 216 oseb. Kandidati na listi št. 1 «nove perspektive» so v celoti prejeli 544 glasov, kandidati na listi št. 2 «enotnost» pa 512 glasov.

V kratkem se bo sestal svet Slovenske skupnosti, ki bo izvolil predsednika sveta (do sedaj je bil to Zorko Harej), tajnika (do sedaj je bil to Drago Štoka) in štiri člane tajništva. Zelo verjetno je, da bo prišlo pri teh izbirah do sprememb v skladu z novim notranjim razmerjem sil, ki je prišlo do izraza na občnem zboru.

Tržaški pomol VII na razstavi v Münchnu

Jutri bodo v Münchnu odprli mednarodno razstavo o pomorskih pošiljkah s kontejnerji. Na razstavi bodo prisotna vsa večja evropska pristanišča, skupinsko pa bodo nastopile italijanske luke, ki imajo s kontejnerji že nekaj izkušenj. Poleg Trsta bodo prisotne še Genova, Benetke, La Spezia, Livorno in Palermo.

V okviru razstave bodo tudi razni seminarji in konference, na katerih bodo skušali ugotoviti vpliv prevozov s kontejnerji tudi na blago, ki v začetku ni spadalo v to specializacijo. Gre tudi za razsute tovore raznih semen, mesa, volne, bombaža in tudi kave.

Tržaška pristaniška ustanova oo prikazala delovanje pomola 7, ki je sedaj tehnološko najnaprednejša postavka luke. V petek bo na italijanski trgovinski zbornici v Münchnu tiskovna konferenca ravnatelja ustanove inž. Colauttija. Trst računa predvsem na dotok blaga po odprtju Sueškega prekopa.

K. B.

Jetnika pobegnila iz koprskih zaporov

Prejšnjo noč sta v še neznanih okoliščinah pobegnila iz koprskih zaporov dva jetnika. Gre za Silvana Montenuova iz Vidna, ki je bil obsojen zaradi tatvine, ter za Franka Valentiča iz Izole. Doslej pobeglih zapornikov še niso ujeli. Domnevajo, da se skušata pretihotapiti v Italijo,

Ravnatelju srednje šole «F. Levstik» na Proseku Humbertu Mamolu je žena Tanja povila prvorojenko.

Odbor staršev zgoniške občine čestita srečnima staršema.

zato so poostrili nadzorstvo na meji. Tudi italijanski obmejni organi, ki jih je obvestila Uprava javne varnosti iz Kopra, so uvedli posebno nadzorstvo nad obmejnimi področji.

OBVESTILO

Obveščamo vse bivše aktiviste Tržaškega okrožja, da smo razposlali vabila za tovariško srečanje, ki bo v soboto, 26. t.m., ob 19. uri v Kulturnem domu.

Razumljivo je, da so po toliko letih naši seznami nepopolni. Zato prosimo tudi vse one, ki bi vabila osebno ne prejeli, da se smatrajo za povabljene.

Skupina bivših aktivistov Tržaškega okraja

Gledališča

KULTURNI DOM STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Otvoritvena predstava sezone 1974-1975: Ivan Cankar — ZA NARODOV BLAGOR, komedija v štirih dejanjih.

V nedeljo, 27. t.m. ob 16. uri — abonma red F okoliški.

Abonmaji in vstopnice so na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav.

KONCERTNA SEZONA GLASBENE MATICE

V pisarni Glasbene matice, telefon 41-86-05 in v Tržaški knjigarni od 15.30 do 19. ure sprejemajo abonente za koncertno sezono.

VERDI

Pri gledališki blagajni (tel. 31-948) sprejemajo nove abonmaje za operno sezono gledališča Verdi 1974-75. Lanski abonenti lahko svoja mesta potrdijo najkasneje do 24. t.m. Po tem roku bodo abonmaje oddali drugim.

Prva predstava bo 7. novembra, ko bo na sporedu «Il Tabarro», «Suor Angelica» in «Gianni Schiocchi». Dirigent Giacomo Zani, režija Giancarla Menottija, scene Pierluigija Samaritanija.

ROSSETTI

Jutri, 23. t.m., ob 20.30 začetek dramske sezone 1974-75 s predstavo «L'Austria era un paese ordinato» Lina Carpinterija in Mariana Faragune, režija Francesca Macedonie, scene in kostumi Sergia d'Osma. Prva abonmajska predstava. Rezervacije in prodaja listkov za predstave dne 23., 24., 25., 26. in 27. oktobra pri osrednji blagajni v Pasaži Protti, tel. 36-372 — 38-547.

V soboto in nedeljo dve predstavi ob 16. uri in ob 20.30.

IZLETI Z «AURORO»

● Od 1. do 4. novembra avtobusni izlet v Split, Šibenik in Zadar. Cena 45.000 lir.

● Od 2. do 4. novembra avtobusni izlet na Mali Lošinj. Cena 28.000 lir.

● Od 3. do 4. novembra izlet na Bled in v Bohinj. Cena 18.000 lir.

Vpisovanje in informacije pri potovalnem uradu «Aurora», v Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

Mali oglasi

OPENSKA štiričlanska družina išče hišno pomočnico, dopoldanske ure — telefonirati 21-27-69.

Včeraj - danes

Danes, TOREK, 22. oktobra
ZORISLAVA

Sonce vzide ob 6.30 in zatone ob 17.08 — Dolžina dneva 10.38 — Luna vzide ob 12.56 in zatone ob 22.41

Jutri, SREDA, 23. oktobra
SEVERIN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 9,7 stopinje, najnižja 7,8, ob 19. uri 8,8 stopinje, zračni tlak 991,3 mb rahlo narašča, veter 12 km na uro jugovzhodnik, vlaga 66-odstotna, 12,2 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 20. in 21. oktobra se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 14 oseb.

UMRLI SO: 51-letni Giuseppe Milloch, 88-letna Teresa Sossi, 89-letni Massimiliano Stanko, 60-letna Silvana Sega por. Vigini, 69-letni Mario Vouk, 91-letna Giovanna Bordon vd. Bertocchi, 54-letni Fulvio Deffar, 69-letni Bruno de Mordax, 91-letni Vincenzo Barbato, 80-letna Giuseppina Lonzar vd. Mantoessi, 61-letna Giovanna Furlan vd. Leuz, 87-letni Vittorio De Marco, 82-letna Olivia Lonzarich vd. Zoppolato, 79-letna Agnese Felluga vd. Pellizzaro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Vielmetti, Borzni trg 12; Al Centauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Largo Piave 2; Costalunga, Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje — Zgonik (tel. 225-596), Nabrežina (tel. 200 121), Sesljan (tel. 209-197), Žavlje (tel 213-137), Milje (tel. 271-124)

Kino

Ariston I.N.C. 16.30 «Il potere», film v barvah, ki ga je režiral Petri.
Nazionale 15.00 «L'esorcista». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. Igrajo Linda Blair, Elen Burstyn, Jason Miller, Max von Sydow.
Excelsior 15.30 «Arrivano Joe e Margherito». Barvni zabavni film. Igrata Keith Carradine in Tom Skerritt.
Grattacielo 16.00 «Il domestico». V glavni vlogi Lando Buzzanca. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.00 «L'esorcista». Film v barvah. Prepovedano mladini pod 14. letom. Igrajo Elen Burstyn, Linda Blair, Jason Miller, Max von Sydow.
Eden 16.00 «Le farò da padre...» Igrajo Luigi Proietti, Irene Papas in Teresa Ann Savoy. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 16.00 «Cittadino si ribella». Barvni film, v katerem igra Franco Nero. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.00 «Il caso Drabble». Barvni film, v katerem igra Michael Caine. Detektivka.
Capitol 16.30 «Il bestione». Barvni film, v katerem igra glavno vlogo Giancarlo Giannini.
Cristallo 16.30 «Contratto marsigliese». Barvni film, v katerem igra Anthony Quinn. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Impero 16.30 «Il sergente Rompiglioni». Barvni zabavni film, v katerem igra Franco Franchi.
Filodrammatico 16.30—22.00 «Bellissima superdotata cercasi per pose particolari», barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Simona». Barvni film, v katerem igrata Laura Antonelli in Raf Vallone. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «Trappola per sette spie». Barvni film. Idone Bastian in Carlo Giuffrè.
Vittorio Veneto 16.00 «Valdez il mezzosangue». Barvni film, v katerem igra Charles Bronson.
Abbazia 16.00 «Le Mans, scorciatoia per l'inferno». Barvni film. Igrajo L. Jeffries, E. Schurer in E. Fenech.
Astra 16.30 «Il Decameron». P. P. Pasolinija, barvni film. Ninetto Davoli in Vicenza Amato. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Mignon 16.00—22.00 «2001 Odissea nello spazio», barvni film.
Volta - Milje Zaprto.

Razstave

V galeriji «La Lanterna» v Ul. Sv. Nikolaja štev. 6 razstava del DeEs Schwertbergerja. Razstava bo trajala do 8. novembra.

V galeriji Tergeste, Ul. Battisti 23, Michele Skodnik razstavlja svoja dela. Razstava bo odprta do 31. t.m.

V galeriji Forum, Koronejska ulica 1, bodo jutri, 23. t.m., ob 18.30 odprli razstavo del kiparja Dušana Džamonje.

V galeriji Tribbio so odprli razstavo del naslednjih umetnikov: Borra, Carmassi, Corneille, Guerricchio, Labisse, Saetti, Breddo, Chapelain Midy, Dova, Guidi, Lebenstein, Treccani, Borgonzoni, Chersicla, Fiume, Lilloni, Gribaudo in Zigaina.

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	668,75
Funt šterling	1561,—
Švicarski frank	232,—
Francoski frank	141,25
Nemška marka	258,75
Avstrijski šiling	36,25
Dinar: debeli	38,—
drobni	38,—

MENJALNICA
vseh tujih valut

GLASBENA MATICA — TRST
Sezona 1974-75
Prvi abonmajski koncert

V petek, 25. oktobra 1974, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

ORKESTER GLASBENE MATICE

Dirigent:
OSKAR KJUDER

Solist:
BRANIMIR SLOKAR — pozavna

SPORED:
B. Ipavec:
Serenada za godalni orkester
G. F. Haendel:
Koncert v f-molu za pozavno in godalni orkester
J. G. Albrechtsberger:
Koncert za pozavno in godala
W. A. Mozart:
Salzburška simfonija v D-duru št. 1 za godala (KV 136)

Rezervacija, prodaja vstopnic in abonmajskih izkaznic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 29 — tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Slovenski klub vabi svoje člane **danes, 22. t.m., ob 20.30** na redni

OBČNI ZBOR

Zaželjena je tudi prisotnost še nevčlanjenih prijateljev kluba.

Odbor

Izleti

PD F. Prešeren — Boljunec priredi v nedeljo, 27. oktobra, avtobusni izlet po Furlaniji, z ogledom spomenika v Gonarsu, Ville Manin v Passarianu in izkopanin v Ogleju. Vpisovanje pri Lavri v mlekarni. Odhod ob 7.00.

Razna obvestila

Kdor želi abonma za gledališče, se lahko oglasi pri Stanku Devetaku, predsedniku prosvetnega društva «Igo Gruden», Nabrežina, do vključno četrtka, 27. t.m.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Ivana Milića darujejo člani «Kuka» 15.000 lir za PD Tabor. V isti namen darujeta Marija in Dolfi Vilhelm 5.000 za PD Tabor.

Namesto cvetja na grob Pepija Čuperle daruje Zorko z ženo Danico 2.000 lir za ŠK Kras.

SOŽALJA

Župan in svetovalci občinskega sveta občine Repentabor izrekajo globoko sožalje svetovalcu Karlu Guštinu in družini ob težki izgubi soproge Marije.

Tajnik in uslužbenci občine Repentabor izrekajo iskreno sožalje Karlu Guštinu in družini ob izgubi drage žene Marije.

Vsi Kisovčevi z družinami se pridružujejo žalosti tete Pepce in sestrične Nade z družino ob izgubi moža, očeta in nonota

Pepija Čuperle

Dne 20. t.m. nas je za vedno zapustil naš dragi

IVAN MILIČ
(Štancmarjev)

Pogreb bo danes, 22. oktobra ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Opčinah.

Žalostno vest sporočajo žena Valerija z družino, bratje in sestre ter drugi sorodniki

Občine, 22. oktobra 1974

Pogrebno podjetje Zimolo

Dne 21. oktobra nas je nenadoma zapustila naša draga

MARIJA GUŠTIN roj. STOK

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 23. t.m., ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost na repentabrsko pokopališče.

Žalujoči: mož Karlo, hčeri Majda z možem Neviom in malo Beti ter Alenka, mati Justina, brat Romano, svakinja Vera s sinom Alojzom in drugo sorodstvo

Repentabor, 22. oktobra 1974

V PROSTORIH TABORIŠČA ZA ISTRSKE BEGUNCE

Razvoj v pripravah za ureditev zapora za mladoletne v Padričah

Podroben načrt je v teh dneh proučil in sprejel tehnični odbor skrbništva za javna dela

Vprašanje Zavoda za prevzgojo mladoletnih prestopnikov, ki naj bi ga uredili v prostorih bivšega taborišča za istrske begunce v Padričah, je v teh dneh spet na dnevnem redu. Pred nekaj dnevi se je namreč sestal tehnični odbor skrbništva za javna dela in preučil načrt državnega tehničnega urada za preureditev omenjenih prostorov. Načrt dejansko ni naletel na bistvene prepreke in je zato vse nared za začetek del. Manjka le še odlok predstavnika ministrstva za javna dela v Trstu dr. Martuscellija za dodelitev del gradbenemu podjetju. Izdaja dekreta pa je odvisna le še od nakazila pol milijarde lir, vsote, ki so jo pred dvema letoma obljubili za ureditev zapora za mladoletne v Padričah, v okviru širših načrtov za izboljšanje kazenskih zavodov v državi.

Padriče in sosednje slovenske vasi naj bi tako spet dobile enega od tistih objektov, ki si ga še zdaleč ne želijo v svoji bližini. To je prebivalstvo vzhodnega Krasa že večkrat poudarilo ter obenem pozvalo krajevno upravo, ki je bila vsa ta povojna leta izredno skopa pri upoštevanju njihovih upravičenih zahtev in potreb, naj skuša preprečiti nameščanje takšnih objektov v teh krajih. Iz posebnega posvetovalnega sestanka, ki je bil pred meseci v Padričah in ki so se ga udeležili predstavniki vseh krajevnih organizacij iz Padrič, Gropade, Bazovice in Trebč, je izšel celo predlog, da bi občina poskrbela za ureditev v prostorih bivšega taborišča za istrske begunce takšne objekte, ki bi bili v dejansko in neposredno korist vsega prebivalstva teh krajev. Vsem je namreč dobro znan položaj šolskih poslopij v tem predelu, da ne govorimo o popolnem pomanjkanju telovadnic, dvoran za razne dejavnosti, urejenih zeleznih površin in vsega drugega, kar je za skladen razvoj neke skupnosti nujno potrebno. Iz te ugotovitve je zato izšlo prepričanje, da je za vse te infrastrukture dovolj prostora v že zgrajenih objektih opuščenega taborišča, ki je bilo sicer postavljeno pod zavezniško vojaško upravo z namenom, da bi v njem uredili zapor za mladoletne, a so ga najprej uporabili za vojašnico, nato pa za istrske begunce.

Kaže, da se prvotni namen zavezniške vojaške uprave sedaj uresničuje. Po načrtih, ki jih je izdelal državni tehnični urad, bodo osrednje poslopje uporabili za urade ravnateljstva. Eno poslopje bo za paznike, drugega bodo uporabili za bolniške sobe in druge službe, v tretjem bo menza in kuhinja, v četrtem delavnica, v enem od večjih poslopij bo telovadnica in gledališče, medtem ko bodo preostali prostor preuredili v celice za mladoletne «goste».

Mimo že omenjenih pomislekov krajevnega prebivalstva glede nameščanja Zavoda za prevzgojo mladoletnih prestopnikov, ali krajše povedano zapora za mladoletne, je še veliko pomislekov drugačnega značaja. V prvi vrsti se del javnega mnenja upira načinu, s katerim skušajo reševati problematiko mladoletnih prestopnikov. Zakoni, ki urejujejo to problematiko, so še iz fašistične dobe in s tem je že marsikaj povedano. Potrebni so zato novi in koreniti posegi, ki bi šli v drugačno smer od tistih, ki jo narekuje samo želja po utrjevanju izključno zaporniškega sistema.

S temi zahtevami je prebivalstvo Padrič in sosednjih vasi seznanilo tudi konzulto za vzhodni Kras ter od nje zahtevalo sklicanje širšega javnega posveta, ki naj bi se ga udeležili tudi občinski upravitelji ter vsi, ki se ukvarjajo s to problematiko. Ta zahteva pa še ni imela pravega odziva, čeprav je konzulta načelno pristala na širšo razpravo o tem vprašanju.

Občinski svet bo danes razpravljal o petrolejskem pristanišču

Po delnem političnem preverjanju in po zadnji politični debati bo danes občinski svet pričel z rednimi zasedanji, ki bodo odslej običajno dvakrat tedensko, saj se je nabralo mnogo zaostalega upravnega dela. Danes bosta na dnevnem redu dve zanimivi vprašanji: stališče Siota in petrolejsko pristanišče. Gre za med seboj povezani vprašanji, o katerih je bilo v zadnje času že zelo mnogo govora.

V petek seja miljskega občinskega sveta

V petek, 25. oktobra, ob 20. uri se bo v občinski palači sestal miljski občinski svet. Na dnevnem redu je vrsta sklepov občinskega odbora, o katerih se bo moral svet izreči. Med temi so nekateri, ki zadevajo javna dela, urbanizacijo, spremembe k regulacijskemu načrtu, šolstvo, socialno skrbstvo, razne občinske prireditve in drugo. Na dnevnem redu je tudi razprava o proračunih občine ter občinskega podjetja ACNA za leto 1975.

Mornar se je sam prijavil policiji

Mornar iz Neaplja Salvatore Vito star 25 let se je včeraj sam... prijavil policiji, da so ga aretirali in zaprli zaradi hlinjenja zločinskega dejanja, Telefoniral je policiji, da je ujel tatu, ki je kradel v avtu na Nabrežju Grumula pred pokritim bazenom. Ko so prihiteli agenti, jim je dejal, da mu je tat ušel in pobegnil z avtobusom. Agenti so zasumili, da nekaj ni v redu, ko je Vito nepričakovano res zaupal nekemu agentu, ki je tudi iz Neaplja, da je hlinil. Na tak način je samo upal, da mu bo zavarovalnica avtomobila odštela nekaj denarja. Seveda so ga aretirali.

Ljuboslav Konel, star 25 let, na obisku v Trstu, je v nedeljo bil ob denarnico, ki mu jo je izmaknila iz žepa lepa, pa tudi dolgoprstna ženska. Bil je v baru na Stari mitnici, ko se mu je ženska približala in ga zaprosila za kavo. Pri tem ga je tudi pobožala — ali vsaj tako je mislil Konel, dokler ni ženska odšla in se je znašal brez listnice in denarja. Vse iskanje je seveda bilo zaman.

PISMO PODŽUPANU GIURICINU

Šentjakobska konzulta o hitrih cestnih zvezah

Zahteva po sodelovanju s strokovno ekipo, ki pripravlja načrt za južni krak povezave od Padrič do pomola VII

Šentjakobska rajonska konzulta je naslovila na tržaškega podžupana Giuricina pismo, v katerem ga vprašuje o sedanjih fazah načrtovanja hitrih cestnih zvez. Kot je znano, je med vse mi mestnimi ali okoliškimi predeli prav Sv. Jakob s svojo vzhodno okolico tisti, ki bi ga gradnja tako speljane hitre ceste, kot si jo zamišlja tržaška občina, najbolj prizadela. Zato si je šentjakobska rajonska konzulta še posebej vzela k srcu ta problem ter skušala posredovati občinskim upraviteljem dejansko mnenje in zahteve prebivalstva tega področja. Ko je občinska uprava podpisala konvencijo z ekipo strokovnjakov inž. Tocchettija in inž. Malaspine za izdelavo načrta za južni krak hitre cestne povezave od Padrič do pomola VII. in za odsek od industrijskega pristanišča do Lakotišča, je konzulta sklicala javno sejo, na katero je povabila tudi podžupana Giuricina in odbornika Lonzarja, ki sta orisala vsebino konvencije. Ob tej priložnosti je bilo dogovorjeno, da bi morala ekipa inž. Tocchettija pri načrtovanju tega cestnega kraka sodelovati z občinsko upravo in na ta način posredno tudi z rajonsko konzulto. Obenem naj bi ekipa upoštevala tudi možne alternative pri začrtovanju cestne trase, kajti prvotni načrt bi, kot znano, hudo prizadel področje od Katinare do Sv. Jakoba.

Od omenjenega sestanka je minilo že nekaj mesecev in o dosedanjem delu strokovne ekipe, ki načrtuje hitro cesto od Padrič do pomola VII. ni še nihče poročal konzulti. Zato ta vabi podžupana na nov sestanek, na katerem naj bi spet odprli in poglobili ta problem.

Konzulta v omenjenem pismu omenja tudi vprašanje Ul. C. Ucekar, za katero se je občina obvezala, da jo bo asfaltirala, a do danes tega še ni izpolnila. Ob tem ugotavlja, da je ulica v takšnem stanju, da je že večkrat prišlo do prometnih nesreč, od katerih je imela ena tudi smrtne posledice.

Še enkrat odložen proces proti izvenparlamentarcem

Tržaško kazensko sodišče (predsednik Corsi, sodnika Gridelli in D'Amato, javni tožilec Brenci) je že tretjič odložilo proces proti mladim levičarskim izvenparlamentarcem, ki naj bi aprila 1972 motili zborovanje misovskega veljaka Giacomellija na Šentjakobskem trgu. Včeraj so proces odložili, ker sta branilca odv. Battello in Cuccagna predložila zdravniško spričevalo obtoženke Brune Celli por. Deganutti, ki je hudo bolna. Ostali obtoženci — Alfio Stefancic, Paolo Deganutti, Luciano Milesi in Dario Visintin — pa so bili prisotni. Proces bo verjetno prihodnjo pomlad.

Ob priložnosti tega procesa in ob skorajšnjem procesu zaradi žalitve spomina policijskega komisarja Calabresija, na katerem so obtoženi tudi mladi levičarski izvenparlamentarci — večinoma pripadniki «Lotte continue» — so objavili protestni letak, ki so ga podpisali številni vidni predstavniki demokratičnega javnega življenja. Naj omenimo samo ravnatelja univerzitetnega inštituta za zgodovino prof. Miccolija, sen. Vidalija, ravnatelja in astronomske opazovalnice prof. Hackovo, ravnatelja filozofske fakultete prof. Petronia, občinskega zdravstvenega funkcionarja dr. Fabianija in še druge sindikalne in politične zastopnike. Nadaljnje podpise na protestni izjavi zbirajo na sedežu deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja na Trgu Verdi 1.

DRZEN NOČNI PODVIG V MESTNEM SREDIŠČU

Tatovi odnesli iz zlatarne za 10 milijonov lir plena

Tatvino so odkrili komaj zjutraj - Doslej noben uspeh policijske preiskave

V zgodnjih nedeljskih urah so se drzni tatovi lotili zlatarne «Doxa» v Ul. S. Spiridione 12 na vogalu z Ul. Bellini: poslužili so se ponarejenih ključev, da so odprli vrata in vlomili v notranjost, jeklena blagajna pa je vzdržala njihove napade in tako so pobrali «samo» za 10 milijonov lir plena — dragocenih ur in srebrnega pribora.

Podvig so tatovi organizirali do najmanjše potankosti. Počakali so, da je nočni čuvaj šel mimo trgovine, tako so imeli na razpolago več časa, da so lahko opravili svoje delo, preden se je čuvaj vrnil. S ponarejenimi ključi so odprli in dvignili prvi rolo, nato so s silo odprli drugega in končno so spet s ponarejenimi ključi odprli vrata. Takoj so se lotili brskanja po predalih urada, ki je v sobici za prodajalno. Očitno so iskali ključe jeklene blagajne, niso pa jih našli. Dalj časa so se trudili, da bi odprli težka vrata, vendar je jeklo vzdržalo. Zato so opustili to zamisel in so se «zadovoljili» s tem, da so izpraznili vse izložbe, tudi v notranjosti prodajalne. Kot smo že dejali, so odnesli nad 10 milijonov lir dragocenih ur in srebrnega jedilnega pribora.

Tatvino je odkril komaj v nedeljo zjutraj čuvaj, ki je takoj poklical lastnico zlatarne, ta pa je poklicala policijo. Na kraj je prihitel, poleg agentov znanstvene policije, tudi načelnik letečega urada dr. Petrosino, ki vodi preiskavo.

Deželni prispevki v oporo industriji

Deželni odbor je na predlog odbornika za industrijo Stopperja odobril prispevke v višini ene milijarde 155 milijonov lir za pomoč pri gradnji novih in modernizaciji obstoječih industrijskih obratov na osnovi zakonov o prispevkih za gradnjo industrijskih podjetij na goratih področjih in zakona o razširitvi in tehnični modernizaciji industrijskih podjetij. V okviru prvega zakona bodo zgradili tri nova podjetja na področju Čedada in enega v Špetru Slovenov. Za temeljite preosnove podjetij pa so med drugimi odobrili prošnjo, ki se nanaša na neko tržaško podjetje.

Z avtom brez volana trčil v obcestni drog

Upokojenec Agostino Pouh, star 63 let, iz Tržaške ulice v Miljah se je včeraj dopoldne peljal v svojem fiatu 500 proti Trstu. Ko je prispel pred miljsko ladjedelnico pa mu je nenadoma odpovedal volan, da je avto zaneslo na desno in je trčil ob drog električne napeljave prav pred postajo miljskih gasilcev. Pobil se je po prsih in glavi, da so ga odpeljali v bolnišniso. Tu so ga sprejeli v kirurškem oddelku, kjer bo moral ostati na zdravljenju vsaj dva tedna.

Povozil je ženo in se sam ranil

Včeraj zjutraj je 45-letni Nicolò Galatti nehote povozil svojo 44-letno ženo Mario Tenerelli. Pred svojim stanovanjem v Ul. Giaggioli 31 je opravljal avto vrste giulia v vzvratni vožnji, ni pa opazil žene, ki je ravno tedaj stopila iz hiše. Podrl jo je, da se je potolkla po nogah in jo je moral odpeljati v bolnišnico. Sprejeli so jo na zdravljenje v ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 20 dneh. Ker je silovito zavrl avto, se je tudi sam potolkel in so mu obvezali nogo. Ozdravel bo v tednu dni.

V NEDELJO JE BIL REDNI OBČNI ZBOR

USPEŠNO IN OBSEŽNO DELO TABORNIKOV MODREGA VALA

Osmim družinam se bosta v kratkem pridružili še dve

Prof. Aldo Rupel med govorom na občnem zboru RMV

V nedeljo je bil redni občni zbor tabornikov rodu Modrega vala, na katerem je okrog sto mladih ljudi pregledovalo res uspešno preteklo delo in začrtalo smernice za prihodnost. Pretekli plodovi so bogati, saj so taborniki poleg številnih tedenskih sestankov priredili tudi nekatere važnejše manifestacije, kot je predvsem dvajsetdnevno taborjenje ob Bohinjskem jezeru, sodelovali so na Slovenskih športnih igrah, priredili potovalni tabor po Beneciji, sodelovali ob 50. obletnici športnih društev, priredili potovalni tabor po Reziji, udeležili so se raznih proslav itd. Skratka zelo veliko delo, ki je bilo usmerjeno k zdravemu razvoju mladine in to ne samo telesni krepitvi, usposobljenosti, da se znajdejo v naravi, temveč tudi moralnim kvalitetam, ki so v našem okolju tesno povezane z vsestransko osveščenostjo in trdno narodno zavestjo.

Na nedeljskem občnem zboru je načelnik Marega - Gams podrobneje poročal o raznih akcijah in med drugim navedel, da se je taborjenja udeležilo 70 članov. Gospodar Ratko Race je orisal stanje šotorov, drugega orodja ter potrebščin, ki je sedaj zadovoljivo, o financah pa je poročala blagajničarka Ravbar - Vltava.

Občni zbor so nato pozdravili: podpredsednik Zveze športnih društev Kocman, Dana Možina za komisijo za doraščajočo mladino pri SKGZ, Fortuna v imenu Zveze tabornikov Slovenije in Jurešič za izolske tabornike.

V osrednjem poročilu je starosta Aldo Rupel - Skala najprej navedel nekaj zanimivih podatkov o materialnem stanju taborniške organizacije, ki sedaj razpolaga z zadostnim številom šotorov in druge opreme za redno taborjenje. Celotna vrednost opreme znaša 4,5 - 5 milijonov lir. Zanimiv je bil tudi podatek, da je taborjenje za vsakega tabornika veljalo po 1.910 starih dinarjev dnevno. Materialno stanje je torej zadovoljivo, za kar se je Skala zahvalil za pomoč krovni organizaciji SKGZ. Vendar pa obstajajo nove potrebe, ki bi jih bilo treba pokriti. Predvsem je potreben nov velik šotor, saj je znano, da se taborjenje vrši ob vsakem vremenu in je seveda potrebna večja pokrita streha za grozdno šolo itd. Poleg tega taborniki potrebujejo dve jadrnici, da bodo lahko razvili tudi morske športe. Lahko pričakujemo da bo slovenska javnost upoštevala te nujne potrebe organizacije.

Starosta je nato orisal potek tekmovanja za značko Živka Lovšeta ter obžaloval, da se na ustrezen način ne upoštevajo specifične prilike, saj je naša taborniška organizacija raztresena na razdaljo 80 km in deluje v drugačnih pogojih kot sorodne organizacije v matični domovini. Osrednji del svojega posega pa je Skala posvetil vsebini taborniških akcij, ki temelje na idealih narodnoosvobodilnega boja, na napredni sodobni družbeni usmeritvi in na boju za obrambo naših narodnostnih pravic.

Organizacijsko so se taborniki letos utrdili in sedaj dela 8 družin, ki se sestajajo vsak teden. Obstajajo stvarne perspektive za ustanovitev še dveh družin, čeprav so pri ustanavljanju zahteve dokaj stroge in mora nova skupina dokazati, da je res sposobna trajnega življenja. Taka skupina že obstaja v Zgoniku, na Goriškem pa sta dve družini in ena skupina. Ustrezno je tudi delo jamarskega, tiskarskega, filatelističnega in fotoamaterskega kluba.

Med občnim zborom so izročili značke članom, ki imajo desetletni staž in tabornikom, ki so v pretekli sezoni imeli več kot 52 prisotnosti.

SKRIVNOSTNE PLATI ODKRITJA MAMIL

NEPOJASNJENA VLOGA AVTOLIČARJA IZ DEVINA PRI TRGOVINI Z MAMILI

Pri včerajšnjem zaslišanju je zanikal vsakršno odgovornost - Verjetno v kratkem nove aretacije

Zadeva o odkritju velike količine mamila pri Devinu in o aretaciji mladega domačina, je še vedno zavita v temo zaradi stroge preiskovalne tajnosti. Ve se samo, da je 29-letni Roberto Bignolini iz Devina 4 obtožen posesti in razpečevanja mamil in da ga je včeraj dopoldne zaslišal namestnik državnega pravdnika dr. Tavella. Ob prisotnosti svojega branilca odv. Graziana je obtoženec zanikal vsakršno odgovornost pri trgovanju z morfijem in dejal, da ni imel niti pojma, da so med Devinom in Ribiškim naseljem skrili mamilo, s katerim ni imel nikoli opravka. Razgovor s tožilcem je trajal malo časa, niti četrt ure, nakar so Bignolinija spet odvedli v samico.

Prav okrog do sedaj edinega obtoženca vlada skrivnost. Obtožen je zelo generičnega prekrška in ni znano, na kakšni podlagi so zasledili prav njega. Sami preiskovalci finančne straže pravijo, da jim je bil do pred kratkim povsem nepoznan, da ni nikoli poprej zakrivil kazenskih prekrškov, o točnih razlogih, ki so mladega Devinčana privedli pod ključ, pa so kar se da molčeči. Tudi v Devinu se vsi sprašujejo, ali je Bignolini res sodeloval pri razpečavanju 500 ampul mamila. Večinoma izključujejo možnost, da je kriv in menijo, da je mladenič nedolžen. Vendar pa se to ne more trditi kar tako, saj je znano, da je v vsaki tolpi prekupčevalcev in razpečevalcev mamil vsaj po en avtoličar — in Bignolini ima v Devinu avtoličarsko delavnico, v kateri dela z mlajšim bratom. Naloga tega člana tolpe je, da skrije mamilo pod pločevino avta in da nato popravi in prebarva avto, ki tako nemoteno gre mimo vseh — ali skoro vseh — kontrol financarjev.

Sicer pa bo odgovor verjetno v kratkem dala sama preiskava. V prihodnjih dneh se obetajo «velike novosti» — nove aretacije in finančna straža je stopila v stik z vsemi protinarkomanskimi organi, da bi odkrili od kod je 500 ampul morfijevega kloridrata za živinorejsko uporabo prišlo na devinsko gmajno.

V NEDELJO V GORENJEM TRBLJU

Kljub slabemu vremenu uspel tradicionalni praznik kostanja

«Burnjak» so pripravili domači mladinci v sodelovanju z beneškimi kulturnimi društvi

V zadnjem času so ljudje po Beneciji in Furlaniji brali na lepakih, da se pripravlja v Gorenjem Trblju velika kulturna manifestacija ob tradicionalnem burnjaku, to je prazniku kostanja. Z burnjakom se zaključi cela vrsta tradicionalnih praznikov v Beneški Sloveniji, to se pravi, da je burnjak zadnji praznik, dan zahvalnice za obroditev in pridelke, ki so jih pobrali kmetje v teku leta. Burnja pomeni v beneškem narečju jedro oluplјenega kostanja, od tod beseda burnjak, vaški tradicionalni praznik, na katerem pečejo in prodajajo kostanj. V Benečiji imamo dva burnjaka — v Oborčah v Idrijski dolini in v Gorenjem Trblju. Svoj burnjak so praznovali v Idrijski dolini v nedeljo 13. t.m., v nedeljo 20. oktobra pa je bil na vrsti burnjak v Gorenjem Trblju. Organizirali so ga, kakor po navadi, domači mladinci, a letos ob sodelovanju beneških kulturnih društev. Dali so burnjaku bogat kulturni program. Zato je vladalo za letošnji praznik veliko zanimanje po vsej Beneški Sloveniji in Furlaniji.

Kljub slabemu vremenu, dež je lil skoraj ves dan kot iz škafa, se je zbralo v Gorenjem Trblju na stotine in stotine ljudi, tako da je nastal velik problem za parkiranje osebnih avtomobilov. Ni bilo prostora za vse. Ljudje so prišli iz bližnjih in oddaljenih krajev Benečije, Furlanije, Trsta in Gorice. Začeli so prihajati že v jutranjih urah. Ob sv. maši, ki jo je daroval g. Emil Cenčič, je sodeloval pevski zbor «Rečan» iz Ljes. Kulturni program se je začel izvajati v župnijski dvorani okoli 16. ure in je trajal več kot štiri ure. Za to priložnost je bila dvorana res premajhna. Napolnjena je bila do zadnjega kotička. Ljudi je več stalo kot sedelo in človek se ni mogel premakniti. Precej naroda pa je ostalo zunaj.

Napovedovalec Jurček Kvalica je najprej predstavil občinstvu ansambel «Kras» z Goriškega, ki je zaigral nekaj veselih polk in valčkov. Dvorana se je segrela. Vsako izvajanje so poslušalci nagradili z dolgimi aplavzi, tako da so otežkočili delo napovedovalcu, ki je potem s težavo predstavil domači pevski zbor «Rečan», ki ga vodi Aldo Klodič. Pevski zbor «Rečan» je zapel štiri pesmi, in sicer «Kukavca», furlansko «L'emigrant», «Kadar mlado leto» in «Glejte že sonce zahaja». Rečani so peli zelo lepo zato so bili tudi oni deležni dolgih in prisrčnih aplavzov.

Za «Rečanom» je bil spet na vrsti ansambel «K r a s», ki je zaigral druge tri narodne, nato je napovedovalec povabil na oder moški pevski zbor «Valentin Vodnik» iz Doline, ki je zapel pod vodstvom Ignacija Ote enajst pesmi.

Ob izvajanju vsake pesmi dolinskega pevskega zbora je bila kratkomalo vsa dvorana pokonci. Peli so tako mojstrsko veselo in ubrano, da beneški Slovenci niso še kaj podobnega poslušali. Iz dvorane je odmevalo vzklikanje in ploskanje do zadnje vaške hiše. Ljudje so silili v dvorano, a žal ni bilo več prostora. Napolnili bi jo bili tudi če bi bila dvakrat večja. Poslušalci so želeli, prosili in zahtevali, naj poje dolinski pevski zbor še in še. A na vrsti so bile še druge točke programa, zato je moral pevski zbor h kiosku, kjer so prodajali domači mladinci pečen kostanj, sladki sadež Nadiških dolin. Spet se je oglasil ansambel «Kras» in spet ni bilo konca vzklikanja in ploskanja. Poslušalci so vzdržali toliko ur a nobeden ni bil utrujen, nobeden naveličan. Na koncu so si prisotni ogledali zabavni film, ki jim ga je predvajal Ado Kont, predstavnik Zveze slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije. Po predstavi so se ljudje razšli po gostilnah, a največ se jih je ustavilo pri kiosku, kjer so prodajali trbijski mladinci poleg pečenega kostanja tudi slastne domače klobase in rebrca, a tudi sladko kapljico domačega vina. Vsi so bili zadovoljni, poslušalci in organizatorji prireditve. Pesem je odmevala iz Gorenjega Trblja pozno v noč po dolinah. Domačini so rekli, da kljub slabemu vremenu, niso še imeli v Gorenjem Trblju takšnega burnjaka kot letos.

I. P.

SEJA OBČINSKEGA SVETA V ŠTEVERJANU

Odobren seznam študentov višjih šol ki bodo prejeli deželno štipendijo

Podjetju De Giusti zaupali ureditev javne razsvetljave - Odobren prispevek dijakom za menzo in prevoze - Prihodnjič razprava o proračunu

Na seji občinskega sveta v Steverjanu, ki je bila v soboto zvečer, so odobrili seznam dijakov višjih srednjih šol, ki imajo pravico do deželne podpore. To podporo izplača deželna uprava na podlagi višine družinskega davka prosilcev. Izmed enajstih prijavljencev jih je pogoje izpolnilo deset, in sicer Loretta Bulfoni, Ana in Nives Gravnar, Floriana Klanjšček, Luciana Komjanc, Aleksandra Maraž, Livio Marega, David Pintar, Marko Škorjanc in Bruna Terpin. Od dežele bodo prejeli enkratno letno podporo v višini 40.000 lir.

Župan Klanjšček, ki je sejo vodil, je nato poročal o prizadevanjih občinske uprave, da bi uredila javno razsvetljavo. V ta namen so dobili od dežele prispevek v višini 10 milijonov lir. Na prvo dražbo je občinska uprava povabila 25 podjetij, vendar se ni prijavilo nobeno. Zato se je odločila razpisati drugo dražbo, vendar pod pogojem, da se sklad poveča. Na podlagi neposrednega pogajanja s tremi specializiranimi podjetji se je pokazalo, da so se stroški v zadnjem času občutno povečali in da bo treba odšteti več kot deset milijonov, če hočejo razsvetljavo urediti. Izmed treh ponudnikov so izbrali tistega, ki je najugodnejši, in sicer so se odločili za podjetje De Giusti iz Aiella, ki je zahtevalo 27.5-odstotno zvišanje. Da bo uprava pokrila dodatni strošek, se bo zadolžila za okoli 3 milijone lir, tako da bo delo ob zaključku veljalo kakšnih 14 milijonov. Na občini sodijo, da bo nova razsvetljava, za katero so načrt izdelali že pred časom, zasvetila prihodnjo pomlad.

Svetovalci so nato poslušali poročilo preglednikov računov 1973 (Slavko Štekar, Ciril Terpin in Izidor Prinčič), potem pa so pričeli razpravljati o proračunu za prihodnje leto. Po zakonu so občinske uprave dolžne pričeti z razpravo o proračunih že v oktobru. Svetovalci so se dogovorili, da bodo na prihodnji seji o proračunu, razpravljali načelno, tako da bodo izdelali podlago za posamezne postavke. Ko bo proračun v predlogu sestavljen, mu bodo posvetili še eno sejo.

V skladu s predlogom pokrajinske uprave so za nujne primere zvišali občinski prispevek za nezakonske otroke, ki so v zavodih, od 20 na 50 tisoč lir, odnosno na 100 tisoč, če so doma. Odobrili so sklep občinskega odbora, najeli so predujem pri Hranilnici v višini 10 milijonov lir za izplačilo osebnih prejemkov občinskih uslužbencev in za druge občinske potrebe in pregledali račune gradbenega podjetja, ki je asfaltiralo cesto Bukovje - Grojna.

Priključili so se prizadevanjem Gorice in Sovodenj, da bi za celotno področje teh občin arhitekt Piccinato izdelal enotni «urbanistični» načrt za nekatere najbolj razširjene trgovine. Ustrezno pooblastilo so v Gorici že izstavili.

Pred koncem je svetovalec Slavko Štekar opozoril na pomanjkljivo javno razsvetljavo, župan Klanjšček pa je povedal, da je odobren deželni prispevek za menzo in za prevoze, s katerim bo števerjanska mladež prejela blizu 10 milijonov lir, od katerih bo znašal deželni prispevek 75 odstotkov. Župan je svetovalce seznani s tem, da je ustanova za gorsko gospodarstvo izdelala načrte za ureditev cest v Bregu in v Aščih. Sejo so zaključili s pogovorom o načrtu, ki ga je treba izdelati za novo pokopališče na Jazbinah.

TRI TEDNE PO ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

ODPRTA VPRAŠANJA NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Četrtega razreda trgovske ni, učilnice za otroške vrtnarice tudi ne - Kaj je s prevozom otrok iz Tržiča v Doberdob?

Razna pred tremi tedni odprta vprašanja slovenskih šol se še niso rešila. V slovenski trgovski šoli še vedno nimajo četrtega razreda. Kljub optimističnim napovedim prvih dni šolskega leta ni še prišel iz Rima ustrezni pozitivni odgovor, ki ga je slovenska javnost upravičeno pričakovala. Štirje dijaki, ki so vpisani v ta razred, so še vedno brez pouka.

Tudi dijakinje, ki so se vpisale v prvi razred šole za otroške vrtnarice, še vedno, tri tedne po začetku šolskega leta, nimajo pouka. To ker nimajo ustrezne učilnice. Kot smo že omenili, je goriška občina že pred časom poskrbela za primerno učilnico, šolsko skrbništvo pa jo je odvzelo in namenilo drugi šoli. Izvedeli smo od pristojnega občinskega odbornika, da se zanima, da bi dobil učilnico in morda bo stvar rešena še ta teden. Tako bi tudi ta nova šola v našem zamejskem šolskem sistemu začela z delom.

Še vedno ni urejeno vprašanje prevoza slovenskih šolarjev iz Tržiča in Ronk v osnovno šolo v Doberdob. Starši vozijo že tretji teden v Doberdob otroke z lastnimi vozili, ustrezna oblast ni do sedaj zadostila upravičeni želji staršev, da jih vozi s taksijem kot v prejšnjih letih iz Tržiča in Ronk v Doberdob. O stvari so razpravljali tudi na sestanku odbora Sindikata slovenske šole, ki je bil prejšnji petek.

● **V soboto** ob 18. uri bo v mali dvorani UGG poslanka Tina Anselmi podtajnik za delo v Rumorjevi vladi, predavala o De Gasperiju.

Goriški slikarji razstavljajo v Dunajskem Novem mestu

V Dunajskem Novem mestu so prejšnji dan odprli razstavo 18 goriških slikarjev. Vsak slikar je predstavil po pet slik. Med slovenskimi slikarji sodeluje na tej razstavi samo prof. Rudolf Saksida. Odprtju razstave v stari gotski cerkvi sta prisostvovala župan De Simone in odbornik za vzgojo Moise. Z avstrijske strani so bili navzoči ugledni javni delavci, med njimi tudi dunajski župan Hans Barwitzius. Razstava, ki so jo pripravili Medeot, Monai in Gironcoli, bo odprta do 31. oktobra.

UMOR ARRIGA GODEASA V MEDEI

Državni pravdnik Pascoli je včeraj štiri ure zasliševal Godeasovo hčer

24-letna učiteljica Roberta Godeas je od petka priprta v goriških sodnih zaporih - Ali bodo pripor podaljšali?

V trenutku, ko pišemo to poročilo, še nismo prejeli nobenega obvestila, če je državni pravdnik podaljšal pripor Roberte Godeas, ki je v goriških sodnih zaporih osumljena umora svojega očeta Arriga. Če pripora še ni podaljšal včeraj, potem bo to skoraj gotovo storil danes dopoldne. Kajti indici, ki so na voljo preiskovalnim organom, so za učiteljico Roberto Godeas tako obremenjujoči, da prav malo raziogov govori v prid njene izpustitve na svobodo.

Roberto Godeas so aretirali v petek, včeraj dopoldne pa so jo prvič zaslišali. Državni pravdnik dr. Bruno Pascoli, ki vodi preiskavo, jo je zasliševal od 9. ure do 13. ure. Zaradi tajnosti, v kateri se vodi preiskava, nimamo nikakršnih vesti o poteku zaslišanja. Prav gotovo pa je imelo zasliševanje namen ugotoviti položaj Roberte Godeas, 24-letne učiteljice, v odnosih v družini Godeas v Medei. Kakor smo poročali, vlada v družini huda žalost zaradi grde bolezni, ki je zadela Godeasovo ženo in zaradi katere se zdravi v krminski bolnišnici. Ni izključeno, da je napeto stanje v družini bilo glavni vzrok za tragedijo.

Odvetnik Livio Bernot, ki brani Godeasovo, bo danes vložil več zahtev, tako na primer zahtevo po zdravniškem pregledu Roberte Godeas, da ugotovijo, če ima kakšne telesne poškodbe ali praske. Ni izključeno, da bo obramba zahtevala ponoven pregled trupla Arriga Godeasa ter izpustitev osumljenke zaradi pomanjkanja indicev.

Ob zaključku je odbor zadruge sklenil, da bodo v bodoče sodelovali z drugimi zadrugami na Goriškem ter s sindikalnimi skupinami. Samo tako bo namreč mogoče braniti kupno moč ter zagotoviti delovna mesta goriškim delavcem.

Klavdij Černigoj v galeriji «Il Torchio»

Po dolgem času se spet srečujemo s človeškim prividom. Posreduje nam ga tokrat Klavdij Černigoj v galeriji «Il torchio». Človek se ob tej priložnosti nehote spomni na Picassovo «posiljevanje», obenem pa, da tu botruje nekak Guttuso. To je seveda prazno ugibanje. Morda pa bo držalo, da sta si Guttuso in Černigoj vsaj toliko vzporedna, da se spoprijemata s formalnostjo človeka.

Slikar prihaja k nam s precejšnjo slikarsko izkušenostjo. To brž razberemo tako v bistvenih in odločnih potezah očrtovanja kakor v strogo odbranih barvah. Pravzaprav ne gre za barve kot take, pač pa za nekak barvan chiaroscuro. Ta pogosto učinkuje kot nekakšna negativa. Kdajpakdaj smo deležni tudi monokromatske osvetlitve figure. Gre povečini za človeške postave, ki so zadobile epsko preobrazbo, se pravi, da so se pred nami pomensko povečale. Je pa v njih nekaj okamenelega. Tako se je vse skupaj sprevrglo v nekako legendo o človeku. Vse to na hrapavi, malodane peščeni podlagi tako da se v nekem oziru to bere kot mozaik, s prvinskim učinkom pač, kakršnega nam daje mozaik. Barvne plasti, pogojene v nizkih tonih učinkujejo pomirljivo.

Ob takšnem kramljanju o človeku imaš vtis da imaš opravka z ustvarjalcem, ki mu je prirojeno, da vrta in razglablja s človeškim očrtovanjem. Zato se na razstavi manj odlikujejo krajinski izseki: ti zgleda, da se še niso uresničili v slikarski fiziognomiji.

m. r.

PO ODSTOPU PODTAJNIKA LABILA

Spremembe v vrhovnih organih socialdemokratske stranke

Poskusi za ugladitev spora v vrstah struje «forze nuove»

Na vrhu pokrajinskega odbora socialdemokratske stranke je prišlo v teh dneh do važne spremembe. Podtajnik federacije Mario Labile, občinski svetovalec v Tržiču, je podal ostavko, na njegovo mesto pa je bil izvoljen Dario Cioli, ki je tudi podpredsednik upravnega sveta goriške posojilnice in hranilnice.

Labile je prišel navzkriž z mestnim odborom socialdemokratske stranke v Tržiču, že nekajkrat je glasoval proti sklepom ožjega občinskega odbora in PSDI mu je odvzela pravico, da govori v imenu stranke ter imenovala za načelnika skupine občinskega odbornika dr. Bassa. Labile je proti temu sklepu protestiral in javno povedal, da ne odobrava nekaterih stališč svoje stranke v vodenju občinske politike v Tržiču. Ker imata s tem Labilejevim odstopnim stališčem KD in PSDI v Tržiču samo petnajst svetovalcev (od skupnih trideset), so komunisti in socialisti zahtevali, da bi odbor odstopil, ker nima več absolutne večine.

Trenja so tudi, kot smo že omenili prejšnji teden, v vrstah struje «forze nuove» v krščanski demokraciji. Skupina, ki ji načeluje dr. Cian, se je v petek zvečer sestala s poslancem Santuzom, ki je vodja te struje v Vidnu. Iz pogovora je prišlo na dan, da se Santuz zavzema predvsem za to, da bi skušali spor ugladiti in ponovno povezati med seboj tudi tiste pristaše skupine, ki so se izrekli za avtonomno strujo. Bajè bo imel ta teden poslanec Santuz sestanek še z razkolniki, ki mu bodo prikazali svoje stališče. Levičarske pozicije v posoški krščanski demokraciji se bodo s tem razkolom še bolj ošibile. Struja «forze nuove» je namreč zagovarjala stališče prvenstvenega sodelovanja s socialisti in sindikati ter odprtega dialoga s komunisti. Ostali krščanski demokrati na Goriškem pa se zavzemajo za enakovredne stike s socialisti in socialdemokrati in morda za centristične rešitve tudi v vsedržavnem merilu.

V Gradežu uspešna turistična bera

Na zadnji seji upravnega sveta pokrajinske turistične ustanove v Gorici so ugotovili, da se je v letošnji poletni sezoni število turistov v hotelskih obratih na Goriškem, zlasti še v Gradežu, povečalo za tri odstotke. Gre v glavnem za povečanje števila italijanskih turistov v Gradežu, medtem ko se je število tujcev zmanjšalo. To kljub ugodni menjavi nemških mark in avstrijskih šilingov. Ta pojav so sicer letos opazili v vseh italijanskih turističnih krajih. Povsod se je povečalo število italijanskih turistov, zmanjšalo pa tujcev. To bodisi zaradi novih valutnih predpisov kakor tudi zaradi svetovnega nogometnega prvenstva, ki je v juniju obdržalo doma skoro vse nemške turiste. Letošnja sezona pomeni uspeh za Gradež in tudi za nekatere druge kraje na Goriškem.

Na seji odbora turistične ustanove so odobrili tudi nove klasifikacije hotelov in prenočišč, zlasti v Gradežu. Skoro osem milijonov lir bodo porabili za tisk in širjenje novega turističnega deplianta o Gradežu in o novi pridobitvi: termalnih kopelih. Dali so tudi nekatere finančne podpore društvom in ustanovam, ki so imele turistične prireditve.

Ker smo na turističnem področju naj omenimo, da je že v teku birokratski postopek za ustanovitev avtonomne letoviščarske ustanove za Gorico.

V petek seja pokrajinskega sveta

V petek zvečer ob 18. uri se bo v Gorici sestal pokrajinski svet. Na dnevnem redu imajo številne interpelacije raznih svetovalcev, proračun za prihodnje leto in številna upravna vprašanja.

Občni zbor zadruge COI

V Stražicah je bil včeraj izredni občni zbor zadruge COI (Cooperativa Operaia Internazionale), na katerem so sklenili spremeniti zadrugi ime. Odslej se bo ta namreč imenovala Coop Gorizia.

Uvodno poročilo je imel predsednik COI Marcantonio, ki je analiziral sedanji gospodarski položaj. Ugotovil je, da je potrebna ustanovitev večjega števila zadrug, tudi na kmetijskem področju.

V diskusijo so nato posegli med drugimi Perazza (PSI), Karel Černic, predsednik knjižne zadruge «Srečanje», Busolini Ferletti, član tovarniškega sveta podgorske predilnice, Chiarion, komunistični občinski svetovalec. Nekaj smernic za bodoče delo je nakazal komunistični pokrajinski svetovalec Silvino Poletto.

V Dolu bodo postavili spomenik padlim

Številnim vasem, ki so v zadnjih letih postavile spomenik padlim v NOB se bo v kratkem pridružil tudi Dol. Že nekaj let si ob prizadevanju krajevnega prosvetnega društva «Kras» in borčevske zveze ANPI, ob podpori vseh domačinov, prizadevajo postaviti spomenik tistim vaščanom, ki so svojo ljubezen do svobode plačali z življenjem. Na številnih shodih, ki jih je občasno skliceval pripravljalni odbor, so si Dolani pripravili delovni načrt in prevzeli vsak svoje odgovornosti. Projekt in izdelava načrtov je delo goriškega arhitekta Jožeta Ceja, kateri se je že uveljavil s številnimi lepo izdelanimi spomeniki.

Glavna skrb dolanskega odbora za postavitev spomenika je enaka skrbem vseh podobnih pobud pri nas: kje zbrati zadostna sredstva. Že od prve zamisli izpred nekaj let, so skrbno prirejali poletne praznike na odprtem, izkupiček teh pa namenili za spomenik. Poleg tega so še prejemali prispevke, novčili članarine in odstopali honorarje od nastopov pevskega zbora. Vsa gradbena dela bodo opravili prostovoljno ob sobotah in če bo potrebno tudi ob nedeljah. Za bolj učinkovito izvedbo so ustanovili štiri delovne skupine po 12 mož, ki delajo izmenično vsaka po eno soboto. Spomenik bo stal v središču številnih zaselkov Dola, to je na Palkišču, ob vznožju stare ceste, ki je nekoč povezovala Dola s Poljanami.

Šolske vesti

Ravnateljstvo klasične gimnazije - liceja «Primož Trubar» sporoča, da bo v četrtek 24. oktobra roditeljski sestanek. Ta bo v risalnici učiteljišča v Ul. Croce ob 18. uri. Starši in namestniki so vabljeni, da se sestanka udeležijo.

Prosveta

Vodstvo folklorne skupine v Sovodnjah obvešča vse folkloriste, da bo skupna vaja drevi ob 20.30. Vaja velja za vse člane skupine.

Razstave

V galeriji «Pro Loco» v Pasaži razstavlja te dni tržaški slikar Mario Lo Bianco. Razstava bo odprta do konca meseca.

V Ronkah je te dni odprta razstava slik tržaškega rojaka Lojzeta Spacala.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici javlja, da bo tradicionalno martinovanje v nedeljo 10. novembra popoldne v hotelu «Soča» v Mostu na Soči. Število sedežev je letos omejeno, zato priporočamo, da se čimprej vpišete. Vpisovanje v pisarni SPD, Ul. Malta 2, vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 16.30 do 18.30, v soboto pa samo predpoldne. Vpisovanje se zaključi 30. oktobra. Prevoz z avtobusom in z lastnimi sredstvi.

Športno društvo «Sovodnje» obvešča, da bo imelo letni občni zbor v četrtek, 24. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Društvo za zaščito živali sporoča, da so našli tri pse, in sicer: mladega slednega psa (brak), rjave barve z belimi pegami; 16 mesecev starega nemškega ovčjaka ter dve leti starega lassieja. Lastniki psov naj se oglasijo v Ul. degli Scogli 38, tel. 22-93.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Il fiore delle mille e una notte». Barvni film režiserja Pier Paola Pasolinija.
CORSO 16.45—22.00 «Un duro per la legge». J. Don Backer in E. Hartman. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «Cul de sac». Film režiserja R. Polanskega. Prepovedano mladini pod 14.
VITTORIA 17.00—22.00 «Vedo nudo». N. Manfredi in S. Koščina. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 «Vera Cruz». G. Cooper in B. Lancaster. Barvni film.

Tržič

AZZURRO Zaprto.
EXCELSIOR 16.00—22.00 «Agami, il pericolo giallo». Barvni film.
PRINCIPE 17.30—22.00 «Indovina chi viene a cena». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Človek v divjini», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Šaftov veliki podvig», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Mostišče», angleški barvni film ob 19.30.
RENČE «Dobra kupčija v Marseillu», francoski barvni film ob 20.00.
PRVAČINA Prosto.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Paolo Moro, Erika Romani, Flavia Ricchi, Veruska Coderini, Eva Zolia, Francesca Gazzino.

SMRTI: 82-letna upokojenka Ivanka Lubic vd. Gorjan.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Sant'Antonio, Ul. Romana, tel. 40-497.

VELIKI PODVIG ZDRUŽENIH NARODOV

Dandanašnji je na svetu več sitih kot lačnih

Nad 600 milijonov ljudi trpi za lakoto, nad 25 milijonov jih letno zaradi nje umre
O tem bo razpravljala svetovna konferenca o hrani, ki bo od 5. do 16. nov. v Rimu

Za sodobno človeštvo sta vojna in lakota, kot sicer vedno v zgodovini, dve največji nesreči. Priča smo strahotne resnice, da je danes na svetu okrog 600 milijonov ljudi, otrok, žena, starcev, ki so lačni, nimajo dovolj hrane, medtem ko jih okrog 25 milijonov enostavno umira zaradi lakote.

Sodeč po vsem, skušajo letos ustrezne ustanove bolj kot kdajkoli poprej storiti vse, da bi ublažile to nesrečo. Organizacija za hrano in poljedelstvo (FAO) in Konferenca OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) sta pripravili svetovno konferenco o prehrani, ki se bo v Rimu vršila od 5. do 16. novembra. Znanstveniki in vladni predstavniki dežel - članic OZN, soočeni z velikanskimi potrebami, bodo na tem sestanku morali ugotoviti, kakšne so najnovejše možnosti proizvodnje hrane v kar največjem obsegu. Obenem se bo treba pogovoriti tudi o kar najbolj pravični razdelitvi te hrane.

Na našem planetu živi danes približno štiri milijarde ljudi, konec stoletja jih bo na Zemlji okrog šest milijard. Demografi trde, da če se stopnja rasti človeškega prebivalstva ne zmanjša, bodo otroci, ki so rojeni v tem desetletju, ob dosegi povprečne starosti sedemdesetih let, takrat povečali svetovno prebivalstvo na 15 milijard, medtem ko bodo njihovi vnuki primorani deliti svojo usodo na našem planetu s 60 milijardami sebi podobnih. Pravcato mravljišče! O tem se že dolgo razpravlja in piše, a bodočnost, ki jo prikazujejo zadevni strokovnjaki, zbuja srh.

Da bi do tega ne prišlo, morajo ljudje nekaj ukreniti. Združeni narodi so poleg drugega začeli obsežno akcijo za razvoj politike o vprašanju prebivalstva po vsem svetu. Razpravljalo pa se je o tem tudi avgusta letos na svetovnem posvetovanju o prebivalstvu v Bukarešti.

Nedvomno bodo kontrola naraščanja prebivalstva, pomanjkanje delovne sile, migracija in starostna struktura prebivalstva imeli vse pomembnejšo vlogo tako v pogledu razvoja posameznih dežel kot celotne svetovne skupnosti.

Prehrana prebivalstva pa medtem postaja vse težja, zlasti v nerazvitih deželah. V kolikor bi do l. 1980 povprečna stopnja rasti prebivalstva znašala 2,5 odstotka letno, bi se število prebivalstva a Aziji, razen v LR Kitajski, zatem v Afriki in Latinski Ameriki povečalo za celo milijardo oziroma na skupno 2,5 milijarde ljudi. Vsa ta obsežna svetovna področja bi, v primerjavi z zadevno potrebo l. 1961, v tem primeru potrebovala okrog 80 odstotkov hrane več.

Prav tu, na žalost, ljudje žive v najtežjih pogojih. Tu vlada splošna zaostalost, usodna posledica stoletne kolonialne sužnosti. Povedati je treba, da znaša narodni dohodek na prebivalca v pretežnem delu jugovzhodne Azije od 80 do 300 dolarjev letno. V vseh deželah v razvoju, torej v kakih 90 deželah, je narodni dohodek na prebivalca povprečno 13-krat manjši od bruto narodnega dohodka v razvitih deželah Zahoda. Istočasno so dežele v razvoju prezadolžene, navzlic svojemu ogromnemu bogastvu v surovinah. Vse te dežele dolgujejo nad 84 milijard dolarjev in ti dolgovi se stalno večajo.

Očitno je, da je vsem tem deželam potrebna pomoč vsega človeštva. Združeni narodi so že razglasili drugo desetletko razvoja do l. 1980 in postavili ponovno obvezo razvitih dežel, da bodo dajale po 1 odstotek svojega narodnega dohodka v korist razvoja nerazvitih dežel oziroma dežel v razvoju. Vendar je ta solidarnost bogatih le simbolična. Rešitev je treba iskati v organiziranju kar najbolj uspešne proizvodnje hrane ter zagotovitvi velikih zalog.

Prav to je tudi osnovni cilj bodoče svetovne konference o hrani, ki bo v Rimu. Zakaj, vse več je lačnih po svetu, zadnji čas je, da se mobilizirajo vse človeške zmogljivosti, da bi se preprečila katastrofa.

Strokovnjaki zatrjujejo, da obstajajo možnosti za normalno in «sito življenje» za 47 milijard ljudi, kljub temu je več lačnih in podhranjenih kot sitih. Vsak drugi otrok do drugega leta starosti je na svetu obsojen na smrt zaradi lakote. Istočasno pa prebivalec razvite dežele vsakodnevno odvrže vstran prav toliko hrane, kolikor je lačen človek v Aziji, Afriki ali Latinski Ameriki potrebuje, da bi preživel še en dan.

Evropejec poje dnevno štirikrat več najrazličnejših živil kot moški, žena ali otrok v eni od dežel v razvoju. Predsednik Sklada OZN za pomoč otrokom (UNICEF) je izjavil, da danes na svetu samo zaradi povišanja cen živil trpi zaradi lakote nad 10 milijonov otrok, medtem ko je v Afriki letošnja suša prav tako ogrozila življenja najmanj 10 milijonov prebivalcev.

Sodobni svet stoji v tem pogledu pred zgodovinsko preizkušnjo. Vse do leta 1972 je obstajalo mnenje, da so možnosti napredovanja na področju svetovne prehrane dobre. Stalno so naraščale tako proizvodnja kot zaloge hrane, pa tudi cene so v glavnem bile kar stabilne. Nenadoma so nastopile resne motnje. V teku desetih let se je svetovna proizvodnja hrane v primerjavi s prejšnjim desetletjem povečala za 30 odstotkov. Toda tudi prebivalstvo je bilo v stalnem porastu. Poljedelstvo in drugi viri oskrbovanja s hrano niso več mogli zadovoljiti znatno povečanih potreb.

V razvitih deželah so razpoložljive količine hrane navzlic vsemu bile povečane na prebivalca za eno petino, vtem ko so v deželah v razvoju imeli lani samo za dva odstotka več hrane kot pred desetimi leti. Še več, v teh deželah, razen v Latinski Ameriki in na Daljnem vzhodu, je bilo občutno pomanjkanje proizvodnje hrane zaradi suše, zlasti v Afriki in na Srednjem vzhodu. Tako so se dežele v razvoju spremenile v največje uvoznike hrane. Leta 1971 in 1972 so te dežele n.pr. uvozile za tri milijarde dolarjev žita in drugih živil. Lani je ta vsota znašala štiri milijarde, letos pa za te potrebe predvidevajo izdatek 10 milijard dolarjev.

Obstajajo različna mnenja glede tega, kako naj bi se vsaj do neke mere zagotovila prehrana svetovnega prebivalstva. Vsekakor predstavlja to dolgoročno nalogo, ki zahteva ogromna sredstva, velikansko znanstveno kvaliteto, visoko razvito tehnologijo in tehniko. Prevladalo je mnenje, da bodo na svetovni konferenci o prehrani predložili ustanovitev posebne organizacije za porazdelitev hrane. Računajo, da bi letna proizvodnja 320 milijonov ton pšenice, 260 milijonov ton riža in milijona ton drugih poljedelskih in prehrambnih proizvodov ob njihovi pravični razdelitvi v glavnem zadostovala, da bi se število lačnih znatno zmanjšalo po vsem svetu.

Motiv iz Gropade. Fantje na sliki so fotografu najprej postregli s kozarcem letošnjega, nato pa se mu nasmejani nastavili, češ: glej, mladi smo in veseli, zato pritisni... (foto M. Magajna)

Izredna zmaga trdne volje velikega atleta

Nenavadno vztrajnost, moralno moč in pogum je pokazal 31-letni Kurt Bendlin, nekoč odlični zahodnonemški deseterobojec, ki so ga zdravniki po številnih telesnih poškodbah proglasili za nesposobnega udeleževati se nadaljnjih športnih tekmovanj. Skratka, proglašen je bil za nekakšnega športnega invalida. S tem naj bi se njegova zadevna dejavnost končala, s čimer se pa on ni strinjal. Olimpijskih iger v Berlinu se je udeležil kot gledalec. Med opazovanjem tekmovanj v deseteroboju je ves čas bil v mislih med tekmovalci, z njimi je tekel na 1500 metrov, metal kroglo, kopje, potem pa se spomnil, da ima ob sebi bergle in da se ne bo nikoli več pojavil na športnem stadionu. Zdravniki so se čudili, da je sploh shodil.

Dve leti kasneje se je Bendlin kot tekmovalec pojavil na zahodnonemškem prvenstvu v deseteroboju. Vsi so zmajevali z glavami: trideset let je star, pa še težko poškodovan povrhu... Potem je prišlo presenečenje: Bendlin je premagal vse svoje tekmece in postal zahodnonemški prvak. Kaj podobnega še niso zabeležili v zgodovini zahodnonemške atletike. Zmagali sta železna, nezlomljiva Bendlinova volja in njegova ljubezen do športa.

RADIO VELEVIZIJA

TOREK, 22. OKTOBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost:* TISOČ MILJ
Četrto nadaljevanje
12.55 *Črno-belo*
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
17.15 PROGRAM ZA NAJMLAJŠE
Vodne živali — dokumentarec
17.40 *Dogodivščine psa Nopa* — risanka
17.45 PROGRAM ZA MLADINO
«LA TORTA DI RICCIO»
Televizijska igra povzeta iz dela «Questione privata», ki ga je napisal Beppe Fenoglio
18.45 *Poljudna znanost:* DOKUMENTI SODOBNE ZGODOVINE
Drugo nadaljevanje
19.15 *Nabožna oddaja*
Italijanske kronike in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 ALCIDE DE GASPERI
Prvo nadaljevanje
S tem začenja režiser Ermanno Olmi prvo oddajo o Alcidu De Gasperiju. Gre za podobno oddajo, kot jo je režiser nekoč že pripravil o papežu Janezu XXIII. De Gasperija igra Sergio Fantoni. V današnji oddaji Fantoni odkrije v neki namišljeni kinoteki ves material, s pomočjo katerega je moč De Gasperiju slediti od njegovega rojstva leta 1881 v Pieve Tesino, v pokrajini Trento, do novembra 1918, ko po prvi svetovni vojni prispe v Rim. Potem, ko je doštudiral na Dunaju in bil ravnatelj italijanskega časopisa v Trentu, postane De Gasperi leta 1911 poslanec v dunajskem parlamentu. Po 4. novembru 1918. leta je De Gasperi eden od prvih treh Italijanov Gornjega Poadižja, ki pridejo v Rim
21.50 *Večer z Eumirom Deodatom*
Glasbena oddaja, ki jo vodi Ornella Vanoni
22.45 DNEVNIK
Vremenska slika

DRUGI KANAL

16.00 - 18.00 *Svetovno prvenstvo v telovadbi*
Prenos v evroviziji iz Varne (Bolgarija)
18.25 *Nove abecede*
18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
19.00 *Tarzanova zmaga*
Film je režiral W. Thiele, v glavni vlogi igra John Weissmüller
20.00 *Portret avtorja*
Oddajo pripravil Franco Simongini, vodi jo Ilaria Occhini
Učitelji italijanske umetnosti: RENZO VESPIGNANI
20.30 DNEVNIK
21.00 YVETTE
Prvi del novele, ki jo je napisal Guy de Moupassant, v glavnih vlogah igrajo: France Dougnac, Marzine Sarcey, Marc Michel in Henri Serre. Režiral je Jean-Pierre Marchand.
Delo prikazuje okrutnost ter dramatično situacijo ljudstva in s tem bližnji zgodovinski konec aristokracije.
21.55 CARAVAGGIO
Prvo nadaljevanje
Program pripravil Pier Paolo Ruggerini, v katerem prikazuje življenje in delo znanega umetnika Michelangela Merisija - Caravaggia

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10, 9.35, 10.05, 14.10, 15.35 in 16.05 TV ŠOLA
V desetletja in stoletja, Žida, Kostanj na dvorišču, Ruščina, Znanost in znanstveniki, Glasbeni pouk itd.
17.35 M. GOLAR: *Okrogle o Veržencih*
17.50 *Risanka*
18.00 Obzornik
18.15 *Življenje v gibanju*
V drugi epizodi francoske serije «Življenje v gibanju» se bomo spet srečali z mravljami, le da bodo spravljene v umetnih gnezdih, v laboratoriju, kjer bomo lahko opazovali mravljišča in še nekatere posebnosti mravlje
18.45 NE PREZRITE
Arheološka razstava v arkadah
Razstavo karantansko - ketlaškega kulturnega kroga je priredil Narodni muzej. Je torej vizualni del raziskav, dogajanj naših ter italijanskih in avstrijskih arheologov o zgodnjesrednjeveški kulturi naših prednikov
19.15 *Risanka*
19.30 DNEVNIK
20.05 *Mi med seboj:* NAŠA INTERESNA SKUPNOST
Slovenija je dobila nov klinični center, ki pomeni ogromno pridobitev na področju zdravstva. Javna tribuna z zdravniki, pacienti, osebjem, centra in zavarovanci, bo spregovorila o naporih tako materialni napredek, kot tudi za nove z ustavo opredeljene odnose na tem področju
21.05 *M. de la Roche:* WHITEOAKI Z JALNE
Zaključno nadaljevanje — 13. zgodba
Kratka vsebina 12. zgodbe: Zima 1920. Eden si je že docela opomogel in še vedno osvaja Pheasant. Na nesreco ju zaloti Finch, ki izblebeče Piersu, da sta se Eden in Pheasant ljubila. Piersa zgrabi ubijalski bes, toda krivca ne najde. Na Jalno se vrne z grešnico Pheasant. Renny ne more prav od srca obsojati zapeljivca, ker je sam zaljubljen v njegovo ženo. Piers se na današnji Jalni znajde v vse hujših zagatah. Pheasant izjavi, da bo pač treba prodati Jalno, njen predlog je sprejet z jeznim zaničevanjem. Piers je pripravljen prodati svojo hišo in tako plačati dolgove na Jalni. Tedaj v Pheasant prekipi, Whiteoaki obtoži, da so ji uničili življenje
21.55 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Risanke za otroke*
20.15 DNEVNIK
20.30 GRBAVEC
Film, v katerem igrajo J. Marais, S. Salman in Bourvill
22.00 *Panama*
Dokumentarni film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba: 11.35 Pratika; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 19.10 Od odra do filma: Slava Mezgec: 19.20 Oddaja za najmlajše; 20.35 Igor Stravinsky; 22.00 Nežno in tiho.

TRST

12.10 Plošče; 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Program za mladino; 16.20 Kulturna oddaja; 19.30 Deželne kronike dela in ekonomije.

KOPER

6.30, 7.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 20.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.30 Zbori; 9.30 «20.000 za vaš program»; 10.15 Ansambel C. Venturi; 11.15 Od melodije do melodije; 11.45 Ansambel A. Martinelli; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Jugoslavija v svetu; 14.10 Plošče; 15.00 Kulturni program; 15.10 Polke in valčki; 16.10 Plesna glasba; 16.40 Zabavna glasba; 17.00 Za mlade poslušalce; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Iz priljubljenih oper; 19.00 Prenos RL; 21.00 Srečanja; 22.00 Jugoslovanska glasba; 22.35 Sodobni ritmi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Četrti program; 14.05 Folk pesmi; 14.40 Nadaljevanka; 15.10 Glasbeni program za mladino; 17.05 Simfonična in komorna glasba; 18.00 Nove plošče; 19.30 Petdeset let glasbe na radiu; 20.20 Ponovno na sporedu z D. Modugnom. 21.15 Radijska igra; 22.20 Opravljivci.

II PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.50 10.35 Na vaši strani; 12.40 «Alto gradimento»; 13.35 Program s P. Carusom; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Kulturna oddaja; 15.40 Glasbeno - govorni program; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.55 Najnovejše plošče; 21.30 Glasbena oddaja; 22.50 Človek v noči.

III. PROGRAM

9.30 Koncert za začetek; 10.30 Dvorakove skladbe; 11.40 Bela Bartok; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Plošče; 14.55 Schumannove skladbe; 17.40 Jazz danes; 18.30 Ženska v današnjem svetu; 18.30 Potovanje na Aljasko; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Melodrama; 21.30 O novi glasbi; 22.30 Literarna oddaja.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; 10.15 Promenadni koncert; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Skladbe za mladino; 14.40 Na poti s kitaro; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.45 Pota sodobne medicine; 17.20 Zveneča imena; 18.35 Lahke note; 19.30 Obvestila; 19.40 Ansambel Weekend; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.30 Radijska igra; 21.35 Zvočne kaskade; 22.20 Koncertantna glasba; 23.05 Literarni nokturno.

O SVETLIH LIKIH NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA

Pred tremi desetletji je padel I. Milutinović narodni heroj Jugoslavije

Obsojen v stari Jugoslaviji na šest let ječe, je sodniku dejal: «Po prepričanju sem vedno bil komunist in komunist bom ostal» - Smrt ga je pokosila na poti v osvobojeni Beograd

Ob letošnji tridesetletnici znamenitih dogodkov, označujočih najbolj bistvene etape narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov, se demokratični ljudje ne samo v Jugoslaviji, marveč povsod po svetu z občudovanjem vračajo s spominom v tisti usodni čas, ko je v Evropi potekala velikanska bitka za obnovitev človekovega dostojanstva ter izgubljene svobode. In ker so ta boj vodili ljudje, odločeni iti do konca, je ta razumljivo, bil silno težak in krvav. V njem so izgorela življenja najboljših. Ob njihovih imenih, dejanjih se nam spomin danes najpogosteje, najdlje ustavlja.

Prav te dni poteka trideset let, odkar je v tem boju padel eden največjih jugoslovanskih sinov, Ivan Milutinović. Prištevamo ga med najznamenitejše voditelje jugoslovanske revolucije.

Pri njem, kot da se je vse najvažnejše dogajalo v jeseni. Rodil se je oktobra 1901, umrl je oktobra 1944. V štirih desetletjih življenja, je domala eno desetletje preživel kot komunist v zaporih. Komur je pri srcu simbolika, naj omenimo, da se je rodil v planinski vasi Crveno ždrijelo (Rdeče žrelo) in je zelo zgodaj stopil po rdečih stezah komunističnih borcev.

V jeseni je bilo, ko sta z materjo obiskala Skadar, kamor sta bila bojevnikom ponesla perila in oblek, da bi se preoblekli, pa plodove, ubrane na domači zemlji, da bi se nasitili. Takrat sta se Srbija in Črna gora prav tako borili za svojo svobodo. A malemu Ivanu še na misel ni prišlo, kako bo nekoč kasneje tudi sam deležen podobnih obiskov od doma, kako se jih bo razveselil, ker mu bodo kot sončni žarki osvetlili mrakotno vzdušje zaporav v Sremski Mitrovici.

Pod Skadrom je za svobodo padel njegov oče, Rade. Pet jih je tu iz iste družine dalo svoja življenja za isto svobodo, ki se je zanjo tri desetletja osem njihovih potomcev podalo v partizansko borbo.

In jesen je tudi bila, ko se je Ivan odpravil na pravni študij v Beograd. Tu je z dvaindvajsetim letom postal član KPJ, v času, ko je ta štela komaj tisoč članov. Odtlej do svoje smrti ni več prekinil svojega revolucionarnega dela. Bil je med drugim sekretar organizacije na pravni fakulteti.

Jeseni je bilo, ko je mladi študent Ivan po Beogradu nabiral denar, hrano, oblačila za zapornike v Požarevcu, Sremski Mitrovici, Zenici. Pa so k njemu nenadoma pristopili tajni policijski agenti, mu nataknili lisice ter ga odvedli. Tako je prišel prvič v zapor, za šest mesecev, kmalu potem je bil obsojen na šest let, nato še na dve itd.

Pred sodnikom, ki ga je obsodil na šest let, je izjavil: «Po prepričanju sem vedno bil komunist in komunist bom ostal.»

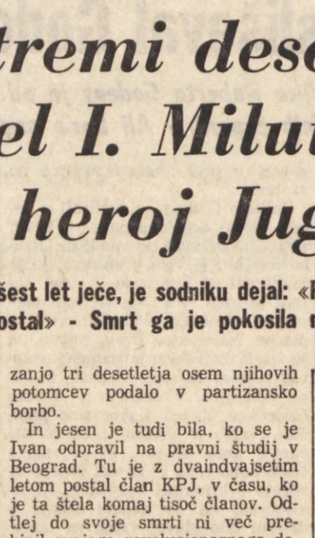

Ivan Milutinovic

In tako je prišla tudi jesen l. 1941, ko sta z Lolo Ribarjem zapustila Beograd. Ivanova žena, Milica, jih je le s pogledom spremljala, dokler se nista izgubila v Ulici Vojislava Ilića. Ves čas vojne se Ivan in njegova žena Milica nista več videla, šele ko je ona jeseni l. 1944 z niškega področja prispela v osvobojeni Beograd, sta se spet srečala, toda, kako . . . Ivan je sredi rdečega cvetja bled ležal na mrtvaškem odru.

Požarevac, Sremska Mitrovica, Lepoglava, Bileća so bila Ivanova domovanja v teku njegovih robijaških let. Nekdo se ga spominja: «Čeprav večkrat mučen, slaboten in bolehen, je Ivan kljub temu ves čas bil na čelu političnih zapornikov.»

Leta 1939 je postal član CK KPJ, l. 1941 se je udeležil v Beogradu sestanka, kjer je bil sprejet sklep o splošni vstaji proti okupatorju. Na jesen istega leta je postal član Vrhovnega štaba narodnoosvobodilnih partizanskih odredov Jugoslavije, obenem je organiziral vstajo v Črni gori in postal prvi komandant glavnega štaba za Črno goro. Bil je pobudnik, organizator in voditelj Ostroške skupščine ljudskih predstavnikov Črne gore, kjer je med drugim dejal: «Od nas, od naše moči in naše borbenosti, od naše enotnosti in organizacije je odvisen nadaljnji uspeh našega boja.»

Vsa leta, ki jih je prebil v zaporih, niso nanj vplivala tako, da bi bil postal grob, zaprt, nasprotno, rad je imel ljudi, k njim je pristopal s široko odprtim srcem. Bil je energičen in strog v delu do sebe in drugih, obenem pa je znal imeti ljudi rad.

Julija l. 1944 je ob slovesu s svojim tovarišem v Beranah dejal: «Na svidenje v svobodnem Beogradu!» Tiste oktobrske dni je pohitel v Beograd. 23. oktobra se je iz Pančevo odpravljal, da bi čimprej bil v osvobojeni prestolnici. Mudilo se mu je. In komu se ne bi! Beograd je bil tu, pred nosom. Vkrcal se je na prvo plovilo, ki ga je našel, le-to pa je naletelo na mino, ki ga je raztreščila. Ivanovo truplo so dvajset dni kasneje našli na obali Donave, z redom Kutuzova na prsih in beležnico v rokah s podatki o jesenski žetvi v Vojvodini.

Njegovi bronasti kipi stoje danes v Višnjici, v Bileći in na Kalemegdanu. Kmalu bo v nekem malem mestecu postavljen še eden. Postavil mu ga bo na lastne stroške mlad človek: Sead Pozderac, ki mu je bilo v času bitke na Sutjeski komaj deset let. Njegov oče, Nurija Pozderac, eden od najvidnejših voditeljev osvobodilnega boja, smrtno ranjen v strašni bitki na Vučevu, ga je pred smrtjo izročil prijatelju in tovarišu Ivanu, da bi skrbel zanj. Ivan Milutinović je zanj skrbel kot oče, med bitko in po njej, do svoje smrti.

Takšen je bil lik Ivana Milutinovića, narodnega heroja Jugoslavije, človeka, ki je prešel v legendo.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Sprejeli boste izredno važen ukrep, ki bo spremenil vašo bodočnost. Ne mislite izključno na svoj interes.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nastopil je trenutek, v katerem boste mogli dokazati svoje sposobnosti. Sklenili boste novo poznanstvo in prijateljstvo.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) V delu bodite sproščeni, ker bodo v kratkem nastopile važne spremembne V svojih stališčih bodite popustljivejši.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Premagali boste nekatere zapreke in si tako priborili ugledno pozicijo. V družinskih odnosih nekaj ni v redu.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Izboljšani pogoji vam bodo omogočili uspešen zaključek večjega posla. Ne zavrnite povabila, ki ga boste prejeli.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Nov dogodek bi utegnil omogočiti poravnavo nekega spora. Paziti morate, da ne bi zašli v indiskretnost.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Naj vas ne motijo kritike in komentarji, če ste gotovi o vaši dejavnosti. Prijeten večer s prijatelji.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Izkoristite neko dobro gospodarsko priložnost. Z ljubljeno osebo bodite bolj odkritosrčni.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ogibajte se sporov s svojimi predstojniki. Duševna potrtost vam ne bo preprečila izvedbe važnega načrta.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Svoje posle boste zaključili v teku jutra in z velikim uspehom. Najlepše se boste uveljavili z odkritosrčnostjo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne izgubljajte časa z negotovimi načrti, zašli boste v slepo ulico. Rešiti bo treba zapleteno družinsko zadevo.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ugotovite najprej ali so najnovejši predlogi v skladu z zakonom. Ne prepuščajte se preveč lastni domišljiji.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. hladni, 6. Kubala, 11. SVETI JAKOB, 14. M.P., 16. aretiran, 17. P. E., 18. Ero, 20. A. M., 21. pas, 22. IVA, 24. tkan, 26. nor, 27. šminka, 28. Ilonka, 29. Ora, 30. TRST, 33. hči, 34. kralj, 35. ol, 36. stara, 38. isti, 39. oman, 41. INAM, 42. ski, 43. TRUBAR, 45. ata, 46. Li, 47. prenešen, 49. I. R., 50. stil, 51. Ikar.

NAVPIČNO: 1. Hume, 2. as, 3. dva, 4. Nero, 5. ite, 6. kar, 7. ukaz, 8. bon, 9. A. B., 10. Ares, 12. itak, 13. Jima, 15. PRIMORSKI, 17. parkirati, 19. ovirati, 21. PONČANA, 23. anali, 24. tat, 25. nit, 26. nohti, 31. Romun, 32. slabe, 34. kisla, 37. Amaru, 39. Orel, 40. naši, 43. tri, 44. rek, 47. P. T., 48. na.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Knjige z mojstrovinami igrivega duha

Naj na kratko povemo najprej nekaj dejstev. Založba Mladinska knjiga se je lotila nove knjižne zbirke, imenovane na kratko HUMOR. Naslov zbirke pove, kakšne knjige naj bi izhajale v tej zbirki. Ko založba poudarja pomen smeha in navaja citate znamenitih mož o tem, (Humor je rešilni pas za plavanje po reki življenja — da omenimo samo te besede), obljublja izdati v slovenskem prevodu najboljša tovrstna dela svetovnega slovstva. In seveda tudi nekatera dela domačih, slovenskih in jugoslovanskih pisateljev. Letos naj bi izšlo 10 knjig v dveh serijah, od katerih naj bi vsaka prinesla po pet knjig, med njimi eno delo domačega avtorja. Teh deset knjig z zabavnimi deli naj bi na 3100 straneh prineslo izbrano leposlovje z lahkotnim in bridkim humorjem, torej obilo šegavosti, smeha in dobre volje vsem prijateljem zabavne literature. Če bi dodali, da se je založba odločila za visoko naklado 15 tisoč izvodov, ki naj omogoči sorazmeroma cenenost tej izdaji, potem bi lahko najprej ugotovili, da je založniški podvig z izdajo zbirke humoristične literature vreden odobravanja. Zlasti še, če gre za lepe knjige, lepo opremljene in predvsem za knjige nesporne umetniške kvalitete.

Zdaj je pred nami prvih pet knjig in sicer Balzacove Okrogle povesti, Stainbeckova romana Polentarska polica in Ulica ribjih konzerv, zabavni potopis Jeroma K. Jeroma Trije možje se klatijo, Marcela Ayméja roman Zelena kobila in Janka Mlakarja zgodbe o gospodu Trebušniku. Imamo torej znova na knjižnem trgu dela, ki jih že poznamo, saj so bila večinoma že vsa prevedena v slovenščino, ki pa v novi izdaji in novi obliki prihajajo na slovenski knjižni trg.

Honoré de Balzac: OKROGLE POVESTI. To knjigo Balzacovih hudomušnih zgodb, polnih notranjega razkošja, prešerne veselosti in blagodejne intimnosti, (kot je zapisal avtor spremne besede Božidar Borko), ali zelo popoprano knjigo, ki ne pristoji mlečnozobcem (kot je zapisal sam Balzac), smo v slovenskem prevodu Antona Debeljaka dobili že pred dolgimi leti. Enkrat celo v bibliofilski izdaji. Tako prihaja zdaj vnovič na knjižni trg, kjer se bo uvrstila v tisto zvrst knjig, kot jo predstavljajo slovite Boccacciove novele Dekameron ali Rabelaisovi knjigi Gargantua in Pantagruel. S svojim sočnim humorjem in Balzacovim norčevanjem iz človeških napak bo teh trikrat po deset zgodb nedvomno všeč vsem, ki bodo začeli prebirati to duhovito pisanje.

Stainbeckova romana POLENTARSKA POLICA in ULICA RIBJIH KONZERV, sodita med najboljše Stainbeckove stvaritve. Knjigo uvaja uvodna beseda Iztoka Ilicha, ki predstavlja Stainbeckovo pisatcljsko bero, obenem pa tudi označuje roman Polentarska polica kot duhovito in domiselno zgodbo o tragikomičnih dogodivščinah montereyskega «paisana» Dannyja in njegovih pajdašev, zapitih in zavrženih prebivalcev bajtarske četrti Polentarska polica. Vendar pa je vsa zabavna in duhovita zgodba s tragičnim koncem glavnega junaka le okvir za pisateljevo resnejšo in kritično izpoved in kritiko dobrin sodobne civilizacije. Prav tako sodi Ulica ribjih konzerv med poslednje resnično uspelo delo.

Angleški pisatelj Jerome Klapka Jerome je znan predvsem po knjigi, ki je v slovenščini že večkrat izšla, Trije možje v čolnu. V njej je popisal čudovite dogodivščine treh mož s psom, ki so se s čolnom klatili po Temzi. Jerome je pisal tudi resno literaturo in je tudi avtor vrste dram. Toda z nobenim teh resnejših del ni uspel tako kot s prvo humoristično potopisno knjigo, v kateri je poleg zabavnih dogodivščin napisal precej pikrih besed na račun Angležev. Uspeh knjige ga je vzpodbudil, da je napisal še knjigo TRIJE MOŽJE SE KLATIJO, v kateri je opisal svoje zabavno potovanje po Nemčiji in si to pot dobro privoščil Nemce. Tudi ta knjiga je doživela prav tak uspeh kot prva in sodi s prvo med najbolj znana svetovna dela humoristične literature. V slovenščino je knjigo prevedel Ciril Štukelj.

Naš ptsatelj Janko Mlakar, posebno znan kot najbolj bran domač planinski pisatelj, je napisal tudi zgodbe o gospodu Trebušniku. Poznamo zabavni spis o Trebušnikovi hoji na Triglav, pa opis Trebušnikove poti v Trst, zlasti pa zgodbe oz. potopis pod naslovom Trebušnik na slovanskem jugu. Naši ljudje so v času nastanka pred in po prvi svetovni vojni radi prebirali te zgodbe, se iz njih mnogo naučili, se ob njih smejali in jih pripovedovali naprej kot ljudsko blago. Trebušnik je postal pojem za debele, nerodne može. Danes seveda te zgodbe ne bodo več imele take moči kot pred desetletji, bodo pa gotovo še vedno našle nekaj hvaležnih bralcev. Zlasti tistih bolj preprostih. Pri tem bo zanimivo primerjati tedanji Mlakarjev potopis po slovanskem jugu, po krajih naše države, s podatki ki jih o teh krajih poznamo danes.

Zadnja knjiga prve serije je roman ZELENA KOBILA francoskega pisatelja Marcela Ayméja. V spremni besedi nam ga predstavlja Bogomil Fatur, ki je roman tudi prevedel. Ta pa pravi, da imajo v francoski literaturi ésprit, humor in satira tako trdno domovinsko pravico kot le malokje. In prav to tradicijo velikih pisateljev Rabelaisa, Balzaca, Romaina Rolanda nadaljuje tudi Marcel Aymé, zlasti še z dolgo časa spornim in obrekovanim romanom Zelena Kobila. Sočna komika, satira, erotika na račun rivalstva med podeželskima družinama in dvema strankama, bogato izobilje izvirnih domislic in fantazije, to so značilnosti tega teksta. Vendar pa pisatelju ni toliko do tega, da bi samo zabaval, temveč sta mu robat humor in zapletene zgodbe le sredstvo za razjasnjenje skritih motivov vedenja posameznih junakov.

Kaj naj rečemo o teh sorazmeroma pestro izbranih, vsebinsko in stilno pa zelo različnih knjigah na temo humorja, ki pravkar prihajajo med naše ljudi v novi, ljudski izdaji. Množičnost, cenenost, lepa oprema, kratke spremne besede in nesporna umetniška kvaliteta, to so dejstva, ki smo jih omenili že na začetku. Drugo pa, kar moramo ugotoviti je to, da moramo bralca že od vsega začetka opozoriti, da ne gre za kak cenen, preprost humor, za kake plehke dovtipne knjige, temveč za resna umetniška dela, nesporno svetovnega slovesa (če izvzamemo domačega Mlakarja). V vseh teh delih je mnogo igrivega humorja, mnogo ironije, toda tudi veliko satire in prikazov resničnega življenja. Zato bo morda preprost bralec nad takimi deli razočaran če bo pričakoval zgolj zabavne štorije dvomljive vrednosti. Vsak bralec, ki se bo želel sprostiti, razvedriti, obenem pa pogledati življenju v obraz pa bo lahko ob teh knjigah gotovo zadovoljen.

Sl. Ru.

PREDSEDNIK FORD NJEGOV ZGLED IN MILIJARDERJI

Ameriški predsednik, Gerald Ford, se je zaradi varčevanja odpovedal svojemu najljubšemu razvedrilu — plavanju. Sklenil je, da v Beli hiši ne bodo izgradili bazena, ki je že bil v načrtu. To naj bi bil njegov osebni zgled, kako se boriti proti inflaciji. Če bi k temu uspel pripraviti vse ameriške milijarderje, vrhu tega pa še, da bi se odpovedali svojim neizmernim dobičkom, potem bi, verjetno, dosegel pomemben uspeh. Tako pa bo ostal njegov zgled zgolj primer predsednika, ki se mu od časa do časa posreči dober dovtip.

NOGOMET

V 3. KOLU PRVE ITALIJANSKE LIGE

Po tretji zaporedni zmagi Lazio sam na vrhu lestvice

Dobri igri Torina in Napolija - Remi med Milanom in Fiorentino

Po treh kolih italijanskega nogometnega prvenstva I. lige je lanski državni prvak Lazio že v vodstvu. V nedeljo so Rimljani nastopili pred domačim občinstvom ter že tretjič zapored osvojili cel izkupiček. Vendar pa nas ne sme njihovo vodstvo zapeljati, ker ni sad izvrstne igre temveč sad ugodnega razporeda prvih tekem. Do sedaj se Lazio še ni srečal z boljšimi ekipami in je zato imel relativno lahko nalogo. Tudi v nedeljski tekmi se Rimljani niso preveč potrudili, saj so premagali Sampdorio s prepričljivim 3:0.

Albino Buticchi, predsednik Milana, je letos porabil veliko vsoto denarja za nakup igralcev. Vse to pa Milanu, vsaj do sedaj, ni pomagalo

Osrednje srečanje nedeljskega kola je bilo tokrat v Milanu, kjer sta igrala Milan in Fiorentina. Za domačina je bila to izredno pomembna tekma, saj so zelo slabo začeli letošnje prvenstvo. Vendar pa so boljšo igro prikazali prav gosti, ki so tudi prvi povedli. Milan je izenačil le s težavo in z veliko mero sreče. Sabadini je namreč podal žogo v kazenski prostor, tam pa sta skočila Bui in Galdiolo, ki se žoge nista dotaknila. Seveda je to zmedlo vratarja, ki se je le ozrl po žogi, ki je nemoteno zletela v mrežo. O nedeljskem srečanju bi lahko rekli, da je bilo uspešno za obe ekipi: Fiorentina je izgubila le točko, Milan pa si je vsaj nekoliko opomogel.

Lepi presenečenji sta vsekakor Torino in Napoli, ki sta skupno s Fiorentino na drugem mestu. Prav ti dve ekipi sta v dosedanjih treh kolih pokazali najlepši in najbolj moderen nogomet. Tako je bilo tudi v nedeljo, ko sta obe igrali na domačem terenu: Napoli je z 2:0 premagal Vicenzo, Torino pa z istim rezultatom Ceseno.

Juventus in Inter sta v tretjem kolu igrala na tujem. Turinčani so se spoprijeli z Varesejem, ki je že premagal Inter ter s težavo odnesli točko; Milančani pa so se srečali z Ascolijem, ki jih je prisilil na delitev točk. Obe ekipi sta lahko z rezultatom zadovoljni, saj sta igrali podrejeni vlogi, pa čeprav proti novincema v ligi.

Nazadnje bi spregovorili še o Romi, ki je v dosedanjih srečanjih zbrala eno samo točko. Roma, ki je bila v predprvenstvenih tekmah med najboljšimi, je tokrat poražena zapustila igrišče Bologne. Prati, o katerem so pravili, da bo ponovno zablestel, pa je ponovno razočaral, saj je celo zgrešil enajstmetrovko.

KOLESARSTVO

Ritter prvi v Luganu

LUGANO, 21. — V kolesarski dirki na kronometer za veliko nagrado Lugana je premočno zmagal Danec Ole Ritter, ki bo v kratkem poskusil izboljšati Merckxov rekord v enourni vožnji. Ritter je na progi, ki je merila 77,5 km, zabeležil čas 1.46'24'' ter zadal Italijanu Francescu Moserju 1'01'' zaostanka. Tretje mesto na končni lestvici je zasedel Belgijec Roger De Vlaeminck, razočaral pa je Felice Gimondi, ki je osvojil komaj šesto mesto.

* * *

BARCELONA, 21. — Belgijec Eddy Merckx je z izredno lahkoto osvojil gorsko dirko na Montjuich v Španiji. Dirka je bila razdeljena na tri dele (kronometer, posamezno in ekipno) in svetovni prvak je zmagal v vseh treh poskušnjah. Drugi je bil Martos (zaostanek 1'28''), tretji Lopez Carril (zaostanek 1'59''), šele četrti pa Ocana (zaostanek 2'06'').

Totocalcio

Ascoli - Inter	X
Bologna - Roma	1
Lazio - Sampdoria	1
Milan - Fiorentina	X
Napoli - Lanerossi Vicenza	1
Ternana - Cagliari	2
Torino - Cesena	1
Varese - Juventus	X
Brindisi - Como	1
Genoa - Palermo	1
Verona - Novara	1
Belluno - Mantova	X
Acireale - Lecce	1

KVOTE

13 — 553.700 lir
12 — 22.800 lir

Panatta in Pericoli prvaka

Adriano Panatta je že petič zaporedoma osvojil naslov državnega teniškega prvaka. Tokrat pa se je moral močno potruditi, da je lahko strl odpor žilavega Barazzuttija

Italijansko prvenstvo v tenisu ni prineslo nobenih sprememb. Nova državna prvaka med posamezniki sta Adriano Panatta in Lea Pericoli. Za Panatto pomeni zmaga v Palermu peti zaporedni naslov v državi. Panatta je tako izenačil dosedanji rekord Giovannija Palmiera in Fausta Gardinija ki sta bila po petkrat zaporedoma državna prvaka. S tem pa zadnji cilj Panatte še ni končan, saj si želi priboriti kar sedem prvih mest, to je toliko kot sta jih izbojevala že omenjeni Gardini in Nicola Pietrangeli. Za Leo Pericoli pa je bila zadnja zmaga že deveta, kar pomeni prav gotovo svojevrsten rekord. Ne več mlada Lea za enkrat še nima prave konkurence na Apeninskem polotoku.

V odločilnem spopadu z Barazzuttijem se je moral Panatta pošteno potruditi in znojiti preden je odpravil žilavega nasprotnika. Vse je kazalo, da bo mlajši nasprotnik le uspel po začetnem vodstvu v setih z 2:0. V nadaljevanju pa je uspel nadoknaditi zamujeno in tudi zmagati po petih igrah. Pri članicah Pericoli ni naletela pri Papalejevi na enakovredno nasprotnico. V moških parih sta Barazzutti in Zugarelli premagala Franchittija in Marzana s 3:2. V mešanih parih pa sta državna prvaka Nasuelli in Bertolucci, ki sta premagala dvojico Di Maso — Di Domenico.

Olimpijske igre 1980 dokončno v Moskvi?

Pred jutrišnjem glasovanjem o dodelitvi organizacije olimpijskih iger za leto 1980 je povsem jasno, da si je zmago že zagotovila Moskva. Sovjeti so prikazali zelo bogato zbirko maket že obstoječih in planiranih športnih naprav in dobesedno pregazili Los Angeles, ki je na kongres na Dunaj poslal le nekaj fotografij. Ameriško kandidaturo nedvomno tlači tudi dejstvo, da je Los Angeles organiziral igre leta 1932.

Precej razkošno je na kongresu propagiran tudi Montreal, odsoten pa je Innsbruck, ki bo l. 1976 gostil zimske igre. Innsbruck ima že vse naprave v redu od iger iz leta 1964.

KOŠARKA

3. KOLO PRVE ITALIJANSKE LIGE

Videnski Snaidero drugič poražen Tom McMillen trenutno najboljši

Presenetljivi Duco osvojil že drugo zmago - Dobra igra Tržačana Vecchiata

Štiri najboljše italijanske ekipe so že na vrhu. Po 3. kolu je torej jasno, da bo letos borba za naslov osredotočena med temi klubi: Ignis, Innocenti, Forst in Sinudyne. Videnski ljubitelji košarke so upali, da bo tudi njihovo moštvo Snaidero v «elitni skupini». Do tega pa, žal, ni prišlo, saj so Videnčani v treh kolih doživeli kar dva poraza.

Innocenti je brez težav premagal Nikoličev Alco. V tem srečanju se je izkazal tržaški košarkar Vecchiato, ki je prejšnja leta dobesedno grel klop. Vse kaže pa, da ga bo letos novi trener Faina le več zaposlil. Vecchiato je dosegel 12 točk, razen tega se je izkazal v obrambi pri lovljenju odbitih žog.

Snaidero je izgubil na domačih tleh proti favoritu Forstu iz Cantuja. Prvič se je zgodilo, odkar igra McDanieis v videnskih vrstah, da ni najboljši strelec svojega moštva. Malagoli je namreč dosegel 31 točk, Američan 28. Forst je zmagal predvsem zaradi boljše skupne igre.

Duco iz Mester pa je ponovno poskrbel za presenečenje. Premagal je Fag iz Neapelja predvsem po zaslugi «domačega Američana» Villalte, ki je dosegel 35 točk in je v glavni meri pripomogel k dragoceni zmagi.

Sinudyne pa je odpravil nevarno Brino iz Rietija, ki je s Cerionijem (21) in Američanom Laurinskijem (24) vse do zadnjega grenila dušo domačinom.

Izidi 3. kola

Sinudyne - Brina	88:80
Brill - Mobilquattro	82:76
Ignis - Sapori	93:66
Innocenti - Alco	95:58
Duco - Fag	83:79
IBP Roma - Canon	73:81
Snaidero - Forst	89:94

Lestvica

Ignis Varese, Innocenti Milan, Forst Cantù in Sinudyne Bologna 6, Duco Mestre 4, Brina Rieti, Snaidero Viden, Brill Cagliari, Canon Benetke, Alco Bologna, Mobilquattro Milan, Sapori Siena 2, IBP Scatto Rim in Fag Partenope Neapelj 0.

Prihodnje kolo (23.10. ob 21.00)

Innocenti - Brina, Canon - Fag, Sapori - Mobilquattro, IBP Scatto - Sinudyne, Alco - Forst, Snaidero - Brill, Ignis - Duco.

Najboljši strelci

Tom McMillen (Sinudyne) 101, Bob Morse (Ignis) 97, Jim McDaniels (Snaidero) 94, Villalta (Duco) 90, De Vries (Alco) 81, Andrews (Fag) 80, Hughes (Innocenti) 78, Laurinski (Brina) 77 itd.

Olimpija — Darwil 77:42 (40:17)

OLIMPIJA: Jelenc 2, Štoka 16, Radonjič 6, Hribar 4, Oven 10, Mihelič 10, Stopar 14, Homar 15.

DARWIL: Trani, Vici 12, Stocco 3, Leprini, Kastner 6, Salvador, Cesca 11, Riccardi 6, Buonfine, Adami, Riccesi, Cragnolin 4.

SODNIKA: Štrikberger in Ribnikar (Ljubljana).

V meddržavni prijateljski tekmi je ženska ekipa ljubljanske Olimpije igrala proti Darwilu iz Trsta, ki ga trenira Mari. Tekma je bila v hali Tivoli. Po predvidevanju so zmagale Ljubljančanke, ki so predvsem s centrom Meto Štoko uspešno lovile odbite žoge. Naj omenimo, da so se v vrstah Darwila izkazale predvsem mlade, in sicer Vici, Stocco in Cesca.

Bob Morse (Ignis) sodi tudi letos med najboljše Američane v prvi italijanski ligi. Na sliki vidimo Morseja v tehnično izpiljenem metu iz skoka

PO 11. KOLU 1. ZVEZNE NOGOMETNE LIGE V JUGOSLAVIJI

Na čelu Hajduk in Crvena zvezda Katastrofa za zdesetkano Olimpijo

Beograd kar petkrat zatresel mrežo Sarajeva - Maribor pri vrhu

V nedeljskem 11. kolu jugoslovanskega nogometnega prvenstva I. zvezne lige je splitski Hajduk zamudil izredno priložnost, da bi se sam povzpel na čelo lestvice. Crvena zvezda je namreč igrala že v soboto v Nišu, kjer je proti Radničkemu doživela svoj drugi letošnji poraz. Beograjčani so tokrat popolnoma popustili in tako lahko mirno rečemo, da so poraz tudi zaslužili.

Hajduk je igral pred domačim občinstvom ter popolnoma razočaral. Predvsem bi to rekli za ključna napadalca Žungula in Šurjaka, ki sta bila v tekmi proti Proleterju izredno nerazpoložena. Izkazal se je le režiser Jerković, ki pa je bil zaradi Oblakove odsotnosti vse preveč osamljen. Proleter, ki je sicer na predzadnjem mestu, je igral zelo borbeno in srčno ter remi tudi zaslužil.

Hajduk je trenutno na vrhu lestvice. Šurjak, državni reprezentant in eden najboljših splitskih nogometašev, pa je v nedeljo razočaral

Olimpija je v nedeljo doživela pravo katastrofo. V Mostarju so Ljubljančani, ki pa so igrali z zelo okrnjeno postavo brez ključnih mož Popivode in Amerška, prikazali izredno slab nogomet. Na srečo je Velež, ki ga je vodil razpoloženi Halilhodžić, igral s polno paro le v prvem delu igre, ko je tudi dosegel vse štiri zadetke. Olimpija, ki je bila še pred nekaj koli v zgornjem delu lestvice, je po tem porazu zašla v nevarne vode. Zdrsnila je namreč na 15. mesto, manj točk od nje pa sta do sedaj zbrala le Proleter in Bor.

Junak 11. kola je vsekakor Beograd, ki je pred svojimi gledalci, ki so imeli ob priliki 30. obletnice osvoboditve Beograda prost vstop, popolnoma nadigral Sarajevo. Domačini so igrali ves čas v izrednem slogu ter si ustvarili številne priložnosti za zadetek. Že v prvem polčasu so Beograjčani trikrat premagali sarajevskega vratarja Ekmetiča, v nadaljevanju pa bi se zgodilo podobno, če ne bi Turdij zgrešil strela z 11 metrov. Vsekakor pa je za končni izid poskrbel najboljši igralec tekme Zec, ki je v zadnjih treh minutah dosegel kar dva izvrstna zadetka.

Tretja beograjska ekipa, Partizan, je bila po daljšem premoru spet uspešna. Pred domačim občinstvom je Partizan dosegel svojo najvišjo zmago (3:0), njegova igra proti Vardarju pa je bila izredno nervozna. Na vsak način so se v soboto Partizanovi napadalci izkazali, ker so igrali zelo spretno.

V II. zvezni ligi — zahod je ponovno zablestel Maribor, ki se je z nedeljsko zmago nad Šibenikom povzpel na četrto mesto. Sedaj ga ločijo od vrha le še tri točke. O trboveljskem Rudarju pa je že nerodno pisati, saj se njegovi porazi vrstijo iz nedelje v nedeljo — ne glede na domače ali tuje igrišče. Tokrat je Rudar pred domačimi gledalci klonil Vrbasu, dosegel pa je četrti zadetek v tem prvenstvu. Končni izid je bil 3:1.

Nereo Rocco se je v nedeljo zopet vrnil v milanski stadion San Siro. Tokrat pa kot trener Fiorentine, ki je trenutno druga v lestvici: nedvomno boljše od Milana

TOTIP

1. —	1. Bandolero	1
	2. Mahler	X
2. —	1. Almadira	X
	2. Captain Uncino	X
3. —	1. Usbergo	1
	2. Dacento	2
4. —	1. Giussago	1
	2. Granarolo	X
5. —	1. Rovito	X
	2. Gerace	1
6. —	1. Davis	1
	2. Rio d'Oro	2

KVOTE

12 — 364.834 lir
11 — 19.700 lir
10 — 3.200 lir

1. ZVEZNA JUGOSLOVANSKA KOŠARKARSKA LIGA

Ni zadostovala izredna igra Vinka Jelovca (37)

Olimpija premagana v Beogradu - Derbi Crveni zvezdi

Drugo kolo prve jugoslovanske košarkarske lige ni prineslo presenečenj.

Ljubljanska Olimpija je gostovala v Beogradu, kjer je po predvidevanju izgubila proti Partizanu, ki je letos med kandidati za osvojitev državnega naslova. Ljubljančani so se v začetku tekme enakovredno borili z domačini ,nato pa sta se razigrala Kičanović (20 točk) in Dalipagić (32) in za Olimpijo je bil konec. Med Ljubljančani je v izrednem slogu spet igral Vinko Jelovac, ki je bil pod košema neustavljiv (37 točk).

Derbi med Jugoplastiko in Crveno zvezdo se je končal z zmago Beograjčanov, ki so izkoristili vrsto napak domačinov in so z Živkovičem (21) in Kapičičem (32) nemoteno polnili koš Spličanov. Med domačini so igrali vsi pod svojimi sposobnostmi, tudi Šolman, ki se je le proti koncu tekme razigral. Dosegel je 21 točk, a bilo je premalo.

V skupini najslabših je tudi Lokomotiva, ki je na domačih tleh doživela drugi zaporedni poraz v tem prvenstvu. Plešač je sicer dosegel 34 točk. Zagrebčani pa so imeli veliko težav pod košema, kjer so bili Beograjčani s svojimi centri nedvomno boljši. Mladi Žižič je bil za domačine nerešljiv problem. Žižič je dosegel 24 točk in je v glavni meri pripomogel k zmagi svojega moštva.

Prva zmaga tudi za reške košarkarje Istravina, ki so na domačih tleh premagali novinca Vojvodino.

Zadar pa je v Čačku brez posebnih težav odpravil Borca. Košič je bil še enkrat glavni junak tekme (32 točk), med domačini pa je zadovoljil Mišović (25).

IZIDI 2. KOLA

Jugoplastika — Crvena zvezda	86:88
Istravino — Vojvodina	85:77
Borac — Zadar	72:91
Lokomotiva — Beograd	78:90
Partizan — Olimpija	109:95
Metalac — Bosna	74:80
Radnički — Rabotnički	83:78

LESTVICA

Partizan, Zadar, Crvena zvezda, Radnički 4, Beograd, Metalac, Bosna, Jugoplastika, Istravino, Borac 2, Rabotnički, Olimpija, Vojvodina, Lokomotiva 0.

PRIHODNJE KOLO (26.10.)

Vojvodina — Metalac, Olimpija — Istravino, Rabotnički — Partizan, Crvena zvezda — Radnički, Beograd — Jugoplastika, Zadar — Lokomotiva, Bosna — Borac.

Innocenti iz Milana je eden od kandidatov za naslov državnega prvaka. Na sliki postava Innocentija: zgoraj: Borlenghi, Bariviera, Vecchiato, Hughes in Ferracini; spodaj: Jellini, Rossetti, Brumatti, Benatti in Bianchi

NOGOMET

SANTIAGO, 21. — V tretji tekmi finalnega srečanja za pokal Libertadores je argentinska ekipa Independiente premagala brazilski Sao Paulo ter tako osvojila pokal. V prvi tekmi so namreč zmagali Brazilci, v drugi pa Argentinci.

DVIGANJE UTEZI

Ne glede na to, da se bo letošnje ekipno državno prvenstvo v dviganju uteži končalo 10. novembra je TAK Ljubljana že državni prvak. Skoraj dve desetletji po osvoboditvi so bili ljubljanski dvigalci uteži med najboljšimi v državi. Pred desetimi leti pa so morali državni naslov prepustiti osiješki Slavoniji. Potem je preteklo desetletje, preden se je najvišji naslov vrnil v slovensko prestolnico. Vsekakor so bili vsa ta leta zastopniki TAK Olimpije v ospredju, toda do naslova le niso prišli. Za ta veliki uspeh gre bratoma Petru in Pavlu Kalanu, Švari, Grandovcu, Šinkovcu, Fojkarju, Urankarju, Tomljanoviču in Antoliču največja pohvala. Pri tem pa ne smemo pozabiti na oba diplomirana trenerja Tineta Rozmana in Janeza Podobnika ter njunega neumornega pomočnika Petra Curka. Ne bo odveč, če omenimo, da nobeden od teh močnih fantov ne kadi, kot tudi trenerji.

Italijanska nogometna prvenstva

A LIGA

IZIDI 3. KOLA

Ascoli - Inter	0:0
Bologna - Roma	1:0
Lazio - Sampdoria	3:0
Milan - Fiorentina	1:1
Napoli - L.R. Vicenza	2:0
Ternana - Cagliari	0:2
Torino - Cesena	2:0
Varese - Juventus	0:0

LESTVICA

Lazio 6; Napoli, Torino in Fiorentina 5; Bologna 4; Inter, Varese, Juventus, Cagliari in Sampdoria 3; Milan, Cesena in Ascoli 2; Roma in L.R. Vicenza 1; Ternana 0.

PRIHODNJE 4. KOLO (27.10.)

Cagliari - Varese, Cesena - Fiorentina, Inter - Bologna, Juventus - Ascoli, L.R. Vicenza - Torino, Roma - Milan, Sampdoria - Napoli, Ternana - Lazio.

NAJBOLJŠI STRELCI A LIGE

4 zadetki: Boninsegna (Inter), in Braglia (Napoli),
3 zadetki: Chinaglia (Lazio),

B LIGA

IZIDI 4. KOLA

Alessandria - Catanzaro	1:1
Arezzo - Parma	1:2
Brescia - Sambenedettese	1:0
Brindisi - Como	1:0
Foggia - Avellino	1:1
Genoa - Palermo	2:0
Pescara - Taranto	2:0
Reggiana - Atalanta	1:1
Spal - Perugia	2:1
Verona - Novara	5:2

LESTVICA

Genoa 8; Verona 7; Brescia, Perugia, Catanzaro in Parma 5; Pescara, Alessandria, Atalanta, Foggia in Novara 4; Avellino, Brindisi, Reggiana, Palermo, Sambenedettese in Spal 3; Como in Arezzo 2; Taranto 1.

(Taranto in Brescia imata tekmo manj).

PRIHODNJE 5. KOLO (27.10.)

Arezzo - Alessandria, Atalanta - Brindisi, Avellino - Spal, Catanzaro - Brescia, Como - Perugia, Novara - Reggiana, Palermo - Verona, Parma - Pescara, Sambenedettese - Foggia, Taranto - Genoa.

C LIGA

A SKUPINA

IZIDI 6. KOLA

Belluno - Mantova	1:1
Bolzano - Trento	2:2
Cremonese - S. Angelo Lodi	0:0
Lecco - Piacenza	1:0
Legnano - Mestrina	1:0
Padova - Casale	3:1
Pro Vercelli - Clodias.	2:0
Seregno - Monza	1:0
Udinese - Vigevano	2:1
Venezia - Solbiatese	1:1

LESTVICA

S. Angelo Lodi 9; Venezia in Udinese 8; Piacenza, Solbiatese, Cremonese, Mantova, Pro Vercelli in Seregno 7; Lecco in Padova 6; Monza, Trento, Clodiasottomarina, Juniorcasale in Mestrina 5; Vigevano, Bolzano, Belluno in Legnano 4.

PRIHODNJE 7. KOLO (27.10.)

Clodiasottomarina - Lecco, Cremonese - Pro Vercelli, Juniorcasale - Seregno, Mantova - Piacenza, Mestrina - Belluno, Monza - Legnano, S. Angelo Lodi - Udinese, Solbiatese - Bolzano, Trento - Venezia, Vigevano - Padova.

D LIGA

C SKUPINA

IZIDI 5. KOLA

Bassano - Caorle	2:1
Ponziana - Adriese	1:0
Pordenone - Coneglianese	1:3
Portogruaro - Montebelluna	1:0
Pro Gorizia - Dolo	1:0
Rovigo - Triestina	1:1
Sanpietrese - Lignano	2:2
Thiene - Legnago	0:0
Treviso - Audace	3:0

LESTVICA

Legnago 9; Treviso 8; Portogruaro 7; Coneglianese, Adriese, Lignano in Ponziana 6; Bassano, Dolo, Pordenone in Pro Gorizia 5; Audace, Triestina in Thiene 4; Caorle, Sanpietrese 3; Montebelluna in Rovigo 2.

PRIHODNJE 6. KOLO (27.10.)

Audace - Pordenone, Caorle - Sanpietrese, Coneglianese - Ponziana, Dolo - Portogruaro. Legnago - Adriese, Lignano - Thiene, Montebelluna - Pro Gorizia, Rovigo - Bassano, Triestina - Treviso.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

1. ZVEZNA LIGA

IZIDI 11. KOLA

Radnički (N) - C. zvezda	2:0
Velež - Olimpija	4:0
Radnički (K) - Bor	1:1
Dinamo - Vojvodina	1:1
Železničar - Rijeka	2:0
Partizan - Vardar	3:0
Beograd - Sarajevo	5:0
Čelik - Sloboda	1:0
Hajduk - Proleter	1:1

LESTVICA

Crvena zvezda in Hajduk 16; Vojvodina 14; Beograd, Sloboda in Radnički (N) 13; Železničar in Vardar 11; Čelik, Sarajevo, Dinamo in Radnički (K) 10; Velež, Partizan, Olimpija in Rijeka 9; Proleter 8; Bor 7.

PRIHODNJE 12. KOLO (27.10.)

Sloboda - Hajduk, Olimpija - Radnički (N), Bor - Proleter, Sarajevo - Čelik, Vadar - Beograd, Crvena zvezda - Partizan, Rijeka - Velež, Vojvodina - Železničar, Radnički (K) - Dinamo.

2. ZVEZNA LIGA

IZIDI 11. KOLA

Borac - Famos	2:0
Maribor - Šibenik	2:1
Leotar - Osijek	0:2
Rudar - Vrba	1:3
Bačka - Igman	4:1
Karlovac - Iskra	3:0
Crvenka - Jedinstvo	3:0
Varteks - Zagreb	0:3
Novi Sad - Kozara	2:0

LESTVICA

Zagreb 17; Borac 16; Crvenka in Maribor 14; Iskra 13; Karlovac in Bačka 12; Novi Sad, Šibenik, Osijek in Varteks 11; Vrbas, Igman, Famos in Leotar 10; Kozara in Jedinstvo 8; Rudar 0.

PRIHODNJE 12. KOLO (27.10.)

Famos - Kozara, Zagreb - Novi Sad, Jedinstvo - Varteks, Iskra - Crvenka, Igman - Karlovac, Vrbas - Bačka, Osijek - Rudar, Šibenik - Leotar, Borac - Maribor.

SLOVENSKA LIGA

IZIDI 9. KOLA

Vozila - Drava	1:0
Kladivar - Železničar	3:0
Ljubljana - Slovan	0:2
Slavija - Koper	2:1
Izola - Ilirija	2:3
Mura - Pohorje	4:0
Nafta - Mercator	2:2

LESTVICA

Mercator 17; Mura in Ilirija 14; Kladivar 11; Slovan, Slavija in Vozila 9; Drava 8; Pohorje in Koper 7; Ljubljana 6; Izola in Nafta 5; Železničar 4.

PRIHODNJE 10. KOLO

Drava - Mercator, Pohorje - Nafta, Ilirija - Mura, Koper - Izola, Slovan - Kladivar, Železničar - Ljubljana, Vozila - Kladivar.

ZAHODNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI 8. KOLA

Triglav - Renče	3:0
Litija - Tržič	3:1
LTH - Usnjar	0:2
Jadran - Primorje	prekinjeno
Kamnik - Sava	prekinjeno
Adria - Tabor	1:0

LESTVICA

Litija 15; Primorje 11; Adria 10; Usnjar in Kamnik 9; LTH 8; Tabor, Renče in Tržič 6; Triglav 5; Jadran 4; Sava 3.

PRIHODNJE 9. KOLO (27.10.)

Tabor - Triglav, Sava - Adria, Primorje - Kamnik, Usnjar - Jadran, Renče - Litija, Tržič - LTH.

NAJBOLJŠI STRELCI 1. ZVEZNE LIGE

7 zadetkov: Savič (CZ) in Halilhodžič (Velež)
6 zadetkov: Jerkovič (Hajduk) in Zec (Beograd)
5 zadetkov: Jankovič (Željez.), Susič (Sarajevo) in Stefanovič (BG)
4 zadetke: Oblak (Hajduk), Jurišič (Olimpija), Tukša (Dinamo), V. Petrovič (CZ), Bajevič in Vladič (Velež), Ličinar (Vojvodina), Žungul (Hajduk), Popivoda (Olimpija), Lukič (BG) in Olarevič (Radnički K).

NOGOMET

V NEDELJSKEM KOLU NOGOMETNE D LIGE

Ponziana končno vendarle prišla do svoje prve letošnje zmage
Obe točki tudi za Pro Gorizio po zaslugi Barilejevega gola

Triestina se je morala zadovoljiti s skromno točko v srečanju z Rovigom
Tagliavinijevi varovanci so tudi tokrat zaigrali pod pričakovanji

Ponziana — Adriese 1:0

PONZIANA: Magris, Cattonar, Cirello, G. Gerin, Del Piccolo, Ravalico, Dalle Crode, Vidonis, Momesso, Lenardon, Januzzi.

ADRIESE: Bertuzzi, Tasso, Rodighero, Zimolo, Morandin, Penzo, Turola (78. min. Passerelli), Pavani, Paesanti, Marangon, Gabrielli.

STRELEC: 67. min. Cirello.

SODNIK: Manfredi iz Pavie.

OPOMBE: v 89. min sta bila izključena Tasso in Januzzi.

Ponziana je v nedeljo prišla do prve prvenstvene zmage na račun solidne ekipe Adrieseja, ki je v Trstu doživela prvi poraz letošnjega prvenstva, njen vratar Bertuzzi pa je po 427 minutah pobral prvo žogo iz lastne mreže.

Srečanje, je oviral dež, ki je tako razmočil stadion, da so se ob robovih igrišča pojavile prave luže. Res škoda, da so neugodne vremenske razmere vplivale na potek tega srečanja, ki je v začetku spravil v dvom gledalce, ali se bo sploh tekma končala. Po začetnem žvižgu se je namreč vlila ploha in zgledalo je, da že razmočeno igrišče ne bo zdržalo. Nevarnost pa je na srečo kmalu izginila... ker je prenehalo deževati.

Na tem razmočenem igrišču si prav gotovo nismo pričakovali, da se bosta enajsterici tako razigrali. Ponziana je z borbeno in napadalno igro že od samega začetka potisnila nasprotnika na njegovo polovico igrišča. «Modro-beli» so skušali takoj presenetiti nasprotnika, vendar je bil vratar Bertuzzi vedno na pravem mestu in z drznimi posegi rešil svoje zavetišče. Največjo priložnost je imela Ponziana v 20. minuti igre, ko se je Momesso polastil žoge, ki se je izmuznila vratarju iz rok 2-3 metre od vrat. Momesso je bil spreten in takoj poslal usnje proti vratom, vendar je na sami gol črti branilec Adrieseja rešil. To ni potrlo Ponziane, ki se ni vdala in je z režijo trojice Vidonis — Lenardon — Ravalico gradila akcijo za akcijo. V napadu pa se je postopoma razigral dinamični Dalle Crode, ki je s svojimi ozkimi driblingi spravil v zagato direktnega nasprotnika. Tudi obramba Ponziane je dobro držala pod vodstvom zanesljivega Gerina.

V nadaljevanju je bilo opaziti nekoliko utrujenosti, vendar se enajsterici nista vdali, posebno Ponziana, ki je v 22. minuti zasluženo prišla v vodstvo. Pavani je napravil prekršek nad Dalle Crode. Iz razdalje 25 metrov je branilec Cirello z vso silo streljal proti vratom mimo zida in presenetil vratarja: 1:0. Ta gol je dal domačinom še večji polet, vendar je morala Ponziana igrati nekoliko bolj obrambno, kajti gostje bi jo lahko presenetili. Do tega pa ni prišlo.

B.R.

Pro Gorizia — Dolo 1:0

PRO GORIZIA: Siricano, Poletti (Bianco), Domeneghetti, Zoratti, Tominovi, Furlani, Ridolfi, Michelutti, Zuttion, Barile, Omizzolo, Plesničar, Donda.

DOLO: Marchiori, Magliuolo, Bisso (Righetto), Callegaro, Ballarin, Grande, Danna, Favretto, Molinari, Busoon, Tumiati.

SODNIK: Palmieri iz Bocna.

OPOMBE: blatno igrišče; gledalcev približno 1.000, v 31. min. d.p. je sodnik izključil Magliuola zaradi grobe igre.

STRELEC: Barile v 29. min. d.p.

Pro Gorizia je v nedeljo dosegla svojo drugo zmago. Tokrat so Goričani odpravili Dol, ki je bil do sedaj nepremagan in je prišel v goste z upanjem, da bo odnesel vsaj točko. Kljub zelo blatnemu igrišču, ki ni dovolilo lepe in hitre igre, so Goričani držali ves čas vajeti igre v rokah. Tokrat so domačini zaigrali zelo dobro v obrambi, kjer se je nad vsemi izkazal levi branilec Domeneghetti, ki je bil najboljši na igrišču. Tudi ostali igralci so se dobro odrezali, tako da smo lahko videli lepo skupno igro.

Pro Gorizii se je prva priložnost za gol ponudila že v prvi minuti igre, vendar Zuttion zaradi blata, ni utegnil streljati v prazna vrata. Igralcu se ponudi še boljša priložnost v 25. minuti. V prvem polčasu so Goričani imeli največjo priložnost v 33. minuti, ko je na podajo Omizzola, Zuttion za las streljal preko vratnice.

V drugem delu igre so še vedno domačini, ki skušajo priti do gola. Nekaj priložnosti se jim je ponudilo že v prvih minutah. Potem se je igra ustalila na sredini igrišča. V 29. minuti se branilec gostov, na strel Bianca, dotakne žoge z roko. Barile, na črti kazenskega prostora streljа v desni kot, tako, da vratar žoge ne utegne odbiti. Nekaj minut kasneje Bianco strelja proti vratom: žoga se dotakne vratnice ter se spet odbije na igrišče. Ridolfi, dva metra pred golom, ne utegne potisniti usnja v mrežo.

Rovigo — Triestina 1:1

ROVIGO: Veronese, Marsolla, Brunello, Vecchin, Chinchio, Ceriani, Facco, Colla, Pianta Cestonaro, Maruzzo.

TRIESTINA: Fontana, Albicocco (46. min.Oggian), Lucchetta, Berti, De Luca, Riva, Garofalo, Veneri, Tosetto, Zanini, Dri.

STRELCI: v 37. min. Maruzzo, v 55. min. Tosetto iz 11-metrovke.

SODNIKK: Pavirani iz Cesene.

Proti zadnjeuvrščeni ekipi Roviga ni šla Triestina preko remija, kar pomeni, da so Tržačani tudi v peti tekmi tega prvenstva zatajili.

Če pogledamo, kako so potekale stvari na igrišču, ugotovimo, da je Triestina potrdila stare hibe. V zečetnem delu, ko so domačini pritisnili, so dobesedno potisnili Tržačane v obrambo. Enajsterica Roviga letos ni še zmagala in ko je videla, da je Triestina brez moči, je skušala osvojiti obe točki. Na srečo pa je bila igra Roviga precej neorganizirana, obramba je šepala, posebno netočni pa so bili napadalci, ki niso znali izkoristiti številnih priložnosti.

Domačini so prišli v vodstvo v 37. minuti. Cestonaro je streljal prosti strel, Lucchetta je v kazenskem prostoru hotel odbiti žogo, vendar je nehote serviral Maruzza, ki je iz razdalje petih metrov neubranljivo pretresel mrežo Triestine. V preostalih osmih minutah igre domačini niso znali izkoristiti prednosti in so celo nekoliko popustili.

V nadaljevanju je Triestina prišla na igrišče brez branilca Albicocca, katerega je zamenjal napadalec Oggian. Mesto branilca je prevzel krilec Berti in s tem je Triestina ojačila napadalno vrsto. Ta taktična poteza trenerja Tagliavinija je popolnoma uspela, saj se domačini niso več znašli in Triestina je izenačila v 9. minuti igre. Zaradi prekrška nad Tosettom je sodnik dosodil enajstmetrovko. Strel je izvedel Tosetto, ki je spravil na kolena Veroneseja. Po tem zadetku pride končno na dan premoč Triestine.

Tudi gostovanje v Rovigu torej ni prineslo nič novega in razveseljivega v vrste Triestine. Govori se, da je vodstvo Trestine že pomislilo na ojačitev moštva z nabavo štirih nogometašev. Trst pa bodo po vsej verjetnosti zapustili Bigaran, Tamelin, Codarin, Albicocco, Massaccesi, Riva. V dvomu pa sta tudi Oggian in Dri. Za vse te novosti bomo verjetno zvedeli že ta teden, saj se je jesenski «trg» nogometašev začel včeraj.

B. R.

Enajsterica Legnaga je tudi proti Thieneju obdržala nepremagljivost, pa čeprav se je tokrat morala zadovoljiti le z eno točko. Remi je vsekakor bil dovolj enajsterici Legnaga, da je obdržala vodstvo na lestvici. Za petami leaderja lestvice se je uveljavila ekipa Trevisa (peti pozitivni izid), ki je na domačih tleh gladko odpravila moštvo Audaceja.

V petem kolu so zgubile nepremagljivost Adriese, ki je klonila Ponziani (istočasno je njen vratar pobral prvo žogo v lastni mreži) in Dolo, ki je v Gorici klonil s pičlim izidom razigrani Pro Gorizii. S tem ostanejo le štiri ekipe, ki niso doživele poraza: Legnago, Treviso, Lignano in Ponziana, ki je v nedeljo prišla do prve prvenstvene zmage.

Omeniti moramo, da Rovigo po treh zaporednih porazih je spet prišel do točke in to na račun Triestine, ki ni zablestela niti v Rovigu. Slabo se je odrezala tudi ekipa Pordenona, ki je na domačih tleh klonila Coneglianeseju, ki si je s tem podvigom izboljšal položaj na lestvici.

Na dnu lestvice so stanje ni spremenilo. Rovigo, Sampietrese in Montebelluna pa ostajajo edine enajsterice, ki niso še zmagale. Nedeljski zavrtljaj je bil glede zadetkov najuspešnejši, padlo je namreč 20 golov.

B. R.

BEZBOL

Tekme med Cuminijem iz Ronk in Europhonom iz Milana zaradi slabega vremena niso odigrali.

Izid srečanja bo odločal o usodi Cuminija, ki mora za obstanek v prvi ligi na vsak način zmagati.

Odgoditev srečanja na kasnejši datum utegne domačinom precej škodovati. Cumini je bil namreč v zadnjem času v dobri formi in za nedeljsko tekmo borbeno razpoložen. Prekinitev bo verjetno nekoliko skrhala udarnost moštva.

Napadalci Ponziane so bili v nedeljo precej nevarni za nasprotnikovega vratarja Bertuzza

V KOŠARKARSKI B LIGI

V prvi tekmi prvenstva gladka zmaga Patriarce

V nedeljo bodo Goričani igrali v Bologni

Patriarca - Virtus Imola 88:60 (48:30)

PATRIARCA: Furlan 2, Marušič 2, Savio 2, Soro 22, Fabris 4, Ardessi 18, Fortunato, Flebus 22, Spezzamonte 2, Bruni 8.

VIRTUS IMOLA: Marbini, Novi 12, De Angelis 7, Diamante 2, Morsiani 8, Paganini 12, Dardi 6, Ravaglia 13, Maestri, Perini.

SODNIKA: Boccardo iz Padove in Zanon iz Benetk.

PROSTI METI: Patriarca 12:14, Imola 6:8.

Skoraj trideset točk razlike je ločilo ob koncu tekme Patriarca - Virtus Imola obe ekipi. Že od vsega začetka je bilo jasno za številne gledalce, da bodo Goričani z lahkoto premagali skromne goste. Po prvih petih minutah igre so namreč domačini vodili že z desetimi koši razlike in prikazali mnogo lepšo igro. Patriarca je tokrat pokazala predvsem, da ima igralce (Soro, Ardessi, Flebus), ki znajo streljati tudi od daleč.

Trener Sales ni v tej tekmi uporabil močnega Fortunata, ki ima še oteklo peto. Tudi Spezzamontejev nastop (igralec si je namreč pred letom zlomil koleno in ni več igral) ni bil preveč dober. Poznalo se mu je namreč, da ni še dovolj fizično pripravljen. Ostali igralci pa so dobro zaigrali in pohvaliti moramo predvsem mladega Marušiča, ki si je v letu dni pridobil mnogo izkušenj in je sedaj zelo nevaren pod koši. Na žalost smo ga v nedeljo videli igrati samo zadnje tri minute.

P. R.

PLAVANJE

Po zaslugi močnega pritiska tržaških plavalcev je občinska uprava brez običajnih težav in zamud že odprla pokriti bazen «Bruno Bianchi» po vsakoletnih vzdrževalnih delih in popravilu strehe.

Bazen je seveda odprt tudi za občinstvo in sicer:

ob delavnikih	od 12. do 15. ure,
ob sobotah	od 12. do 15. ure,
ob nedeljah	od 10. do 18. ure.

Med novembrskimi prazniki bo bazen zaprt. Da pa ne bi prekinili komaj začetih treningov bodo plavalci Triestine nekaj dni vadili v Lipici.

OBVESTILO

Športno združenje Bor obvešča, da je nova telefonska številka sedeža združenja in stadiona «Prvi maj» 51-377.

KOLESARSTVO

DIRKA ZA «POKAL MESTA TRST»

Zaramella zmagal v sprintu Slabo za kolesarje Adrie

Od lonjerskih predstavnikov prispel na cilj le Maver
Billato in Gusella opravila skoraj vso pot sama

Nedeljska dirka veteranov za «Pokal mesta Trst» ni bila za predstavnike lonjerske Adrie prav uspešna. Čeprav so «belo-modri» računali na uvrstitev med prvo peterico vsaj enega izmed svojih predstavnikov, so se morali že koj po začetnih kilometrih odpovedati tem računom. Takoj po startu iz Zgonika so najprej Vižintina zaradi izredno hudega mraza in dežja prijeli krči, Bonannu pa je na spolzki cesti pri Saležu spodrsnilo, tako da je zgubil kontakt z glavnino in je bil prisiljen ves čas zasledovati, dokler ga ni vodja ekipe zaustavil pred začetkom tretjega izmed štirih krogov na sporedu v Zgoniku. V borbi za prva mesta je tako ostal le Maver, ki je proti vsem pričakovanjem zaključil tekmovanje in zasedel dobro osmo mesto.

Močan naliv je zelo oviral tekmovanje, tako da se je na startu predstavilo le dvaindvajset od štiridesetih najavljenih kolesarjev. Manjkali so predvsem Tržačani, medtem ko je bila prisotna večina izvendeželnih tekmovalcev. Potem ko je glavnina voziła složno preko Božjega polja do Sesljana, sta se na obalni cesti spustila v beg padovski predstavnik Lavinio Billato in Aldo Gusella iz Vicenze, ki sta si kmalu priborila enominutni naskok. Tega sta ohranila tudi pri vzponu mimo svetilnika na Prosek, kjer je bil najhitrejši Gusella in pri vožnji v Sesljan ter nato preko Mavhinj in Šempolaja do Zgonika. Tu so bili na sporedu štirje krogi na progi Zgonik - Saež - Gabrovec - Zgonik, na katerih se je dirka praktično odločila. Ubežnika sta zaradi utrujenosti začela zgubljati prednost. Najprej je odpovedal Gusella, ki so ga zgrabili krči, nato pa so Billata, ki je en krog prevozil sam, ujeli deželni prvak Zerial, Tedesco, Santoni in Zaramella. Skupina je zadnji krog vozila složno, kak kilometer pred ciljem pa je nekoliko zaostal protagonist dirke Billato. V sprintu za zmago pa sta se potegovala Zerial in Zaramella. Že je zgledalo, da bo zmaga pripadla tržaškemu kolesarju, vendar pa je bil prvak Treh Benečij Zaramella za las hitrejši. Po eni minuti je prispela na cilj še preostala skupina tekmovalcev, kjer je zmagal z nekaj metri prednosti še vedno solidni Maver. Do kože premočeni kolesarji so nato našli zatočišče v zgoniški gostilni, kjer je bilo tudi nagrajevanje, za katerega je poskrbel simpatični Filiberto Tononi, član prireditelјskega kluba «Bartali Rovis» iz Trsta.

VRSTNI RED NA CILJU:

1. Dino Zaramella (Zanon Cadoneghe), ki je 91 km prevozil v 2.32' s poprečno hitrostjo 35,921 km na uro
2. Lino Zerial (Bartali Rovis)
3. Marino Santoni (SCAT)
4. Duilio Tedesco (Cormonese)
5. Lavinio Billato (Zanon Cadoneghe) 5'' zaostanka
6. Leopoldo Scagnol (UC Triestini) 30''
7. Eugenio Bartoli (Cottur)
8. Nino Maver (Adria) 1'10''
9. Fulvio Marega (SCAT) 1'20''
10. Emilio Bevilacqua (UC Triestini)

JADRANJE

V TRSTU

Pierrot osvojil «sinji trak»

Tudi jadralna regata, ki jo je tržaško jadralno društvo STV organiziralo preteklo nedeljo, je potekala v zelo težkih pogojih. Pihal je namreč močan veter (do osme stopnje), ki je poleg tega stalno menjaval smer, tako da so morale posadke res uporabiti vse svoje znanje, da so svoje jadrnice obdržale ne le na progi, ampak na površini vode sploh.

Tekmovanja (na progi Trst, Miramar, Tanki rtič) se je udeležilo skupno 27 posadk. Na cilj pa niso prišle vse, ker je moralo sedem posadk (katerim sta burja in razburkano morje rokvarila plovila) odstopiti.

Vrstni red na cilju je bil tak:

1. Scontradura (Alesani) 2.42'
2. Pop Corn (Zerial) 2.43'

nato pa v presledku ene ure še vsi ostali.

To tekmovanje je veljalo za «sinji trak» in je bilo zadnje od treh.

KOŠARKA

V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Uspeh borovcev v prvem kolu: petinpetdeset točk prednosti

Adrijan Sosič med najboljšimi - 28 košev Klobasa

Bor — Villesse 117:62 (54:23)

BOR: Guštin 16, Sosič 17, Kralj 3, Škrk 7, Klobas 28, Vatovec 9, Barazzutti, Ambrožič 12, Koren 10, Fabjan 15.

LIBERTAS VILLESSE: Cabass 1, Corsi 16, Ferrara 12, Vidoni 2, Vidoz 2, Tamaro 12, Gennaro 1, Camauli 2, Bigai 13, Capello 1.

SODNIKA: Divich in Dalfovo (Trst).

Pet osebnih napak: Ferrara (22:50), Gennaro (40:82), Corsi (42:83), Ambrožič (92:47), Fabjan (92:47), Vidoz (51:96), Bigai (59:106).

Prosti meti: Bor 27:50, Villesse 16:28.

Borovi košarkarji so v promocijskem prvenstvu startali zelo uspešno. V prvem kolu, v Dolini, so namreč s kar 55 točkami razlike odpravili peterko Libertasa iz Vileš, ki je lani enkrat premagala borovce.

Take zmage si v Borovem taboru nihče ni pričakoval. Borovci pa so v uvodnih minutah z Adrijanom Sosičem na čelu vsilili gostom silovit tempo in s tem so si že v 10. minuti nabrali 15 točk naskoka (25:10). Gostje so bili proti Borovim protinapadom brez moči. Medtem pa je na igrišče vstopil Fabjan, ki je s točnimi meti od daleč povsem razbil nasprotnikovo obrambo. Borovci so tako lahko razvrstili na igrišču vse razpoložljive igralce, ki so v enaki meri pripomogli k izdatni zmagi.

Kljub izredno visoki zmagi pa ne gre prezreti dejstva, da so «plavi» v polovici drugega polčasa naleteli na manjšo krizo, saj so zagrešili več napak. To pa bi jih lahko proti močnejšemu nasprotniku tudi drago stalo. Treba bo torej še izpiliti obrambo, skok pod nasprotnikovim košem. Predvsem pa bo treba racionalno izkoristiti tehnično in taktično znanje posameznikov, tako da bo ekipa tvorila homogeno celoto. Borovci bodo zato morali podrobno preštudirati napake v tej tekmi, kajti dvomimo, da bodo v tem prvenstvu naleteli še na tako šibkega nasprotnika.

Ritem, ki so ga v tem srečanju pokazali borovci, je že zadovoljiv tudi razvoj protinapada je v redu. Zaskrblja pa slab odstotek naših košarkarjev pri prostih metih (27:50). Nujno bo treba popraviti to napako, kajti prosti met je v košarki večkrat odločilne važnosti.

Borovi košarkarji so odpravili v prvi prvenstveni tekmi svoje nasprotnike z visoko razliko v koših

Humana pobuda «G. Palutan»

V soboto, 19. oktobra, se je na igrišču šole Palutan v Trstu začela spodbudna športna prireditev za prizadete otroke, imenovana «1. olimpijske igre Ulice Cantù». Mladi športniki raznih socialnih ustanov in nekatere tržaške osnovne šole so se navdušeno odzvali tej človeški iniciativi. V raznih športih se je sproprijelo namreč skoraj 150 otrok, ki so tekmovali ob bodrenju staršev, učiteljev in navijačev.

Tekmovanja se bodo nadaljevala v soboto, 26. oktobra, in 9. novembra, s pričetkom ob 14.30.

Manifestacija, ki so jo priredili požrtvovalni organizatorji pokrajinskega inštituta «G. Palutan», je torej povsem uspela, saj so udeleženci pokazali, da je reintegracija teh prizadetih otrok v našo družbo že na dobri poti. Take iniciative pa so nedvomno dobrodošle, saj je prav šport tisto sredstvo, ki mora združevati predvsem najmlajše.

NOGOMET

V SOBOTO V KRIŽU

Kasta ali Nizozemci: prav nobene razlike!

V finalu za prvo mesto se bodo srečali «beli» trgovci in «Kasta junior»

V soboto se je na kriškem pravokotniku pričel prvi nogometni turnir Kaste. Hvalevredne pobude se je udeležilo precej ljudi, čeprav vreme ni dobro obetalo. Spustim se kar v kroniko.

V prvem srečanju sta se med seboj pomerili enajsterici Kaste senior in Kaste junior; predstavniki starejšega rodu so se prikazali na igrišče, kot običajno, v plavo-rdečih dresih, medtem ko so bili mladi v oranžnih majicah, prav kot slovita holandska nogometna reprezentanca. Slednjim so se približali tudi s samim načinom igranja, saj nihče izmed njih ni držal stalnega mesta v postavi, vsi pa so tekli na dolgo in široko po terenu. S tem nizozemskim sistemom so uspeli nadkriliti starejše nasprotnike, kateri so se držali stare tradicionalne taktike. Gol-mož Nizozemcev, ki smo jih poleti občudovali na ekranih, je bil slavni Johann Cruyff, «killer» naših sobotnih «orange» pa je bil Darko Kante, fant ki sicer igra v vratih Olimpije (gabroviške... ne ljubljanske). Z dvema zadetkoma je spravil nasprotnike na kolena ter priboril «orange» ekipi nastop v finale.

Izid: 2 -1 (2 Kante, 1 Sedmak Mirca)

KASTA junior «orange»: Kapun, Ušaj, Žiberna, Čuk, Franko, Wilhelm, Beljan, Kante, Košuta, Nabergoj.

KASTA senior: Kuferzin, Pilat, Tomšič, Tence V., Zafred, Tence D., Bernetič, Sedmak, Krapež, Meden.

Takoj po prvem srečanju se je pričelo drugo in tokrat pod dežjem. Pomerili sta se dve izbrani moštvi trg. tehn. zavoda «Žiga Zois». Tekma med mladimi nadami je bila vseskozi živahna in zanimiva, zadetkov je bilo obilno in igra se je odvijala na zadovoljivi tehnični ravni. Zmagali so predstavniki trgovske «A reprezentance» s 7:3. Junak «belih» (nasprotniki so igrali v plavem) je bil Grmek. Silovito krilo, ki ga v šoli poimenujejo «Džajić iz Tržiča doma» je zatresel nasprotnikovo mrežo kar petkrat in baje namerava ponoviti tale osebni uspeh tudi v sobotni finalni tekmi proti moštvu «orange».

Obe srečanji je odlično sodil klasični vratar kriške Vesne Rado Tence.

Izid: 7 - 3 (5 Grmek, 2 Tino, 2 Tavčar, 1 Albi)

TRGOVSKA A «beli»: Pištola, Fila, Picko, Jurko, Pekun, Bafo, Klun, Grmek, Tino.

TRGOVSKA B «plavi»: Milič, Trobec, Rupelj, Košuta P., Cibic, Verša, Žerjal, Košuta E., Albi, Kalc, Tavčar.

V soboto 26. t.m. bo, kot sem že omenil, zaključna faza tega privlačnega turnirja. Ob 14. uri se bodo srečali za 3. in 4. mesto veterani «Kaste senior» in ekipa «Trgovske B», ki ima v svojih vrstah nekaj res perspektivnih igralcev. Ob 16. uri pa bo spopad za 1. in 2. mesto in tudi tokrat bomo videli dvoboj med «orange» in «belimi», prav kot v Münchnu...

Vabimo občinstvo na zaključni srečanji, katerima bo sledila orjaška «paštašuta»!

B. F.

NA PRVEM SEZONSKEM NAMIZNOTENIŠKEM TURNIRJU V CREMI

Tri prva mesta za izredno Sonjo Miličevo
V ostri konkurenci četrto mesto Krasa

Silvani Vesnaverjevi eno prvo in eno drugo mesto - Slovenski igralki opravili izreden podvig

Na prvem sezonskem državnem namiznoteniškem turnirju, ki se je odvijal prejšnjo soboto in nedeljo v Cremi, sta poleg skoraj vseh najboljših državnih pingpongašic nastopili tudi predstavnici Krasa iz zgoniške občine: Sonja Miličeva in Silvana Vesnaverjeva. Proti vsem najbolj rožnatim pričakovanjem sta se krasovki obnesli res odlično in sta v ostri ter kakovostni konkurenci osvojili v štirih kategorijah, v katerih sta nastopili, kar tri prva in eno drugo mesto. Na podlagi teh tehničnih dosežkov se je športni krožek Kras uvrstil na končni lestvici po točkah med petindvajsetimi nastopajočimi društvi na 4. mesto, kar predstavlja še večji uspeh, če pomislimo, da sta za Kras tekmovali le dve tekmovalki in da Kras ne nastopa v moški konkurenci.

Vsekakor moramo najbolj pohvaliti in primerno poudariti izreden nastop Sonje Miličeve, ki je na drugem mestu državne jakostne lestvice in ni v Cremi utrpela niti enega poraza. Z viška svoje nadpoprečne tehnike in rutine je povsem nadigrala vse svoje najnevarnejše nasprotnice in se je še enkrat proslavila kot najbolj zanesljiva igralka v državnem merilu, kar bodo morali vsekakor upoštevati tudi selektorji državne reprezentance. Miličeva ni med prvokategornicami zgubila niti seta in je v finalu odpravila trdoživo Tirolko Santifallerjevo, ki je pred tem izločila nekatere boljše tekmovalke. V igri ženskih dvojic je naš par Milič-Vesnaver potrdil, da mu ni v državnem merilu kos nobena druga dvojica. V mešanih dvojicah je Sonja presenetljivo osvojila še eno prvo mesto skupno s florentinskim igralcem Malescijem, tako da je bil njen osebni izkupiček res popoln.

Tudi Vesnaverjeva se je zelo dobro izkazala, saj je osvojila skupno s svojo klubsko soigralko prvo mesto v ženskih dvojicah, v mladinski konkurenci pa se je z zanesljivo igro uvrstila v finale, kjer pa jo je porazila Saporettijeva. V tekmovanju prvokategornic pa je v četrtfinalu naletela na znano F. Marcone, kateri je sicer nudila oster odpor, vendar pa je podlegla in se je morala zadovoljiti z uvrstitvijo od 5. do 8. mesta.

Tehnični rezultati:

PRVOKATEGORNICE

Vesnaver - Crivellini	3:0
Milič - Zussi	3:0
Vesnaver - F. Marcone	1:3
Milič - Saporetti	3:0
Milič - De Mitri	3:0
Milič - Santifaller	3:0 (18, 14, 18)

LESTVICA:

1. Milič (Kras)
2. Santifaller (Bolzano)

ŽENSKE DVOJICE

Milič - Vesnaver — A. in B. Croccolo	2:0
Milič - Vesnaver — M. in P. Amè	2:1
Milič - Vesnaver — Zussi - Curtoni	2:0 (16, 15)

LESTVICA:

1. Milič in Vesnaver (Kras)
2. Zussi in Curtoni (Esperia Como)

MEŠANE DVOJICE

Milič - Malesci — Manoni - Crivellini	2:0
Milič - Malesci — Santifaller - Costantini	2:0
Milič - Malesci — F. Marcone - Rodella	2:0 (19, 17)

LESTVICA:

1. Milič in Malesci (Kras in Ruini Firenze)
2. F. Marcone in Rodella (CUS Torino in Asola)

MLADINKE

Vesnaver - Cardinali	2:1
Vesnaver - Saporetti	0:2 —19, —18)

LESTVICA:

1. Saporetti (Varese)
2. Vesnaver (Kras)

— bs —

V NOGOMETNEM PRVENSTVU 2. AMATERSKE LIGE

Dež v nedeljo glavni gospodar nogometnih igrišč v naši deželi

Presenetljiva zmaga Zarje - Nezasluženi poraz Vesne - Juventina in Primorje (zaradi blatnih igrišč) nista igrala

Borbeni Bazovci

Isonzo — Zarja 1:3 (0:2)

ISONZO: Toppan, Vižintin, Benes, Bonaldo, Raniolin, Bevilacqua, De Torello, Lorenzut, Boscarol, Fecone, Pacivieri.

ZARJA: Favento, Stojan Križmančič, Darij Marc, Samec, Rudi Marc, Vojko Križmančič, Poropat, Bon, Grgič, Žagar, Grahonja, 13 Riosa.

SODNIK: Tonato iz Vidna.

STRELCI: v 5. min. in 25. min. p. p. Žagar, v 26. min. d. p. Vidmar, v 40. min. d. p. iz enajstmetrovke Boscarol.

V tekmi z Isonzom je bazoviška Zarja gladko zmagala z visokim izidom, katerega nismo pričakovali. Tekma je bila ves čas borbena in lepa, za kar je zasluga predvsem Zarje, ki je dobro tehnično pripravljena. Obe ekipi sta ves čas igrali zelo borbeno in sta pokazali več lepih akcij. V začetku je bila Zarja v premoči, saj je že v 5. min. dosegla gol z razigranim Žagarjem. Nasprotniki so se takoj podali v protinapad. Sledilo je več lepih akcij, v katerih Isonzo ni mogel uveljaviti svoje premoči, čeprav se je zelo trudil, da bi prišel do gola. Tako je Zarja zopet začela pritiskati in v 25. min. je Žagar ponovno zadel nasprotno mrežo.

Drugi polčas je bil za Zarjo še uspešnejši, saj je tudi tokrat nadigrala nasprotnika. Bazovci so napadali dokler ni padel še tretji gol. V hitrem protinapadu je Grahonja lepo podal Grgiču, ki (sam pred vratarjem) ni mogel zgrešiti in je tako spravil izid na varno. Proti koncu tekme so Bazovci nekoliko popustili. To je izkoristil nasprotnik in v 40. min. je Boscarol izid zmanjšal iz enajstmetrovke. Zarja je zmagovita zapustila igrišče potem, ko je prisilila Isonzo, da je prvič v letošnjem prvenstvu klonil.

R. A.

Deževno jesensko vreme je pokvarilo reden potek četrtega kola 2. AL. Od osmih napovedanih tekem so tri odgodili zaradi razmočenih igrišč, eno tekmo Portuale - Flaminio pa je sodnik v 23. minuti igre prekinil zaradi goste megle.

Lestvica je po tem zavrtljaju netočna, saj imamo sedaj osem ekip s tekmo manj, oziroma tekmo več. Za presenečenje je poskrbela Zarja, ki je v gosteh gladko odpravila ekipo Isonza. Nezasluženo je tokrat klonila Vesna, ki bi proti S. Anni vsekakor zaslužila remi. Do pomembne zmage je prišla enajsterica Stocka, medtem ko Libertas tudi proti Campanellam ni dosegel več kot remi.

IZIDI 4. KOLA:

S. Anna - Vesna	1:0
Portuale - Flaminio	prek.
Primorje - Giarizzole	odg.
Costalunga - Stock	0:2
Campanelle - Libertas	1:1
Duino - Sagrado	odg.
Edera - Juventina	odg.
Isonzo - Zarja	1:3

LESTVICA:

Edera, Isonzo, S. Anna in Stock 5, Campanelle, Costalunga, Portuale in Zarja 4, Duino, Flaminio, Juventina, Libertas in Sagrado 3, Primorje in Vesna 2, Giarizzole 1.

PRIHODNJE KOLO:

Zarja - Duino
Giarizzole - Edera
Libertas - Isonzo
Stock - Campanelle
Juventina - Portuale
Sagrado - S. Anna
Flaminio - Costalunga
Vesna - Primorje

B. R.

«Podarjeni» gol

S Anna — Vesna 1:0 (0:0)

S. ANNA: Verginella, Celigoi, Paolich, Bonazza, Melon, Krizman, Cernivani, Magris (Rizzotti), Vattovani, Gerbini, Gaeta.

VESNA: Košuta, S. Tence, Visintin, Kelemenič, Verzier, Skrem, Caharija, Germani, Valente, Bortolotti, Samec, 12. R. Tence, 13. Degrassi.

SODNIK: Pinto (TS).

KOTI: 7:5 za Vesno.

STRELEC: Rizzotti v 31. min. d. p.

GLEDALCEV: 100

Vesna je po nedeljskem katastrofalnem porazu tokrat nezasluženo klonila S. Anni. Križani, ki bi zaslužili vsaj točko, so stopili na igrišče s trdnim namenom da zmagajo, a predvsem blatno igrišče in odlična kondicija nasprotnikov jim to ni dopustila. Že v prvem delu igre je bila premoč gostov očitna, tako da so se domačini zaprli v obrambo in se večkrat posluževali grobe igre, a do gola ni prišlo, čeprav so imeli «plavi» nekaj priložnosti.

V drugem polčasu je S. Anna nadaljevala z obrambno taktiko, a se ni odpovedala protinapadom, ki so večkrat spravili v težavo kriško obrambo. V nadaljevanju, ko je vse kazalo, da je delitev točk neizogibna, je prav kriška obramba nasprotnikom takorekoč «podarila» gol in s tem tudi nezasluženo zmago Tržačanom.

Kaj se pravzaprav godi s kriško ekipo, ki v tem prvenstvu še ni okusila zmage?

Po našem mnenju moramo to pripisati predvsem neuigranosti, kajti dobrih nogometašev v ekipi ne manjka.

Sandor

V okviru tekmovanja za PEP se bo danes ljubljanska Olimpija doma (ob 17.30) pomerila z bolgarskim prvakom v hokeju na ledu CSK.

NOGOMET — V PRVENSTVU 3. AMATERSKE LIGE

SLOVENSKE ENAJSTERICE OSTALE V NEDELJO POVSEM BREZ TOČK

Najhujši poraz je doživela doberdobska Mladost

Neurejena igra

Libertas Sv. Marko — Breg 1:0 (0:0)

LIBERTAS SV. MARKO: Dragan, Lorenzo, Minca, Russi, Viezzoli, Stradi, Di Mauro, Ravenna, Medelin, Visintin, Zugan.

BREG: Babuder, Rodella, Sancin, Sovič, Bandi, Markežič, Božan, Krmec, Jež, Gasperutti (Čuk), Strnad.

SODNIK: Voza

STRELEC: Zugan v 46. min.

Kljub slabemu vremenu je bilo igrišče v Ribiškem naselju v zadovoljivem stanju. Domačini so po dobrem startu v prvi tekmi računali na celoten izkupiček pred domačim občinstvom. V prvem polčasu so zagrizeno pritiskali proti Babudrovim vratom, vendar je bila obramba «plavih» vedno na pravem metsu. Čeprav si niso nogometaši ustvarili nobene ugodne priložnosti za gol, je imela obramba Libertasa precej dela. Minila je le minuta v drugem polčasu, ko je Libertas izkoristil eno redkih priložnosti za gol in povedel. Reakcija Brega je bila sicer zagrizena, vendar zelo neurejena in izid se ni več menjal.

Usodni nesporazumi

Sovodnje — Fogliano 2:3 (1:2)

SOVODNJE: Provvidenti, Kovic, Pozzo, Gruden, Trampuž, Ferfolja, Petejan, Marson, Florenin, Sambo, Zavadlav.

FOGLIANO: Spessot, Devetti, Sanson, Gallon, Cumin, Cebula, Krpan, Macor, Cavallari, Visintin, Molinari.

SODNIK: Liberi iz Krmina.

Ekipa iz Sovodenj je v nedeljo klonila Foglianu, ki si je tokrat priboril točki z veliko mero sreče. Domačini so dobro pričeli tekmo in so bili večkrat nevarni. Zaradi dveh nesporazumov slovenske obrambe pa so gostje dosegli dva gola. Kljub temu se niso domačini uklonili in so ob koncu prvega polčasa dosegli gol.

Do izenačenja je prišlo v drugem delu igre. To je vsekakor vspodbudilo domačo ekipo, ki je pričela ogrožati vratarja Fogliana. Sreča pa ji ni bila naklonjena. Vratnica je namreč večkrat odbila žogo, sam vratar pa je rešil ekipo z odličnimi posegi.

Drugi poraz

Romana — Mladost 4:0 (1:0)

ROMANA: Nonis, Russo, Ardessi, Colautti, Pini, Savastano, Sclausero, De Campo, Querci, Lucchetto, Maurutto.

MLADOST: S. Ferfolja, F. Ferfolja, Jarc, Gellini, Gergolet, Visintin, K. Ferfolja, E. Ferfolja (Marušič), Dužman, Francaros, Devetak.

SODNIK: Leban iz Gorice.

STRELCI: v 11. min. p. p. Gellini (avtogol); v 21. min. d. p. Maurutto, v 40. min. De Campo, v 45. min. Sclausero.

OPOMBE: koti 5:4 za Mladost, zaradi blata skoraj neuporabljivo igrišče.

Na zelo slabem igrišču (zaradi blata in nenehnega dežja) je Mladost zgubila z Romano svojo drugo tekmo tega prvenstva. Sodnik je namreč takoj v drugem polčasu prekinil tekmo za nekaj minut, potem pa zopet preklical svoje začetno mnenje in zaključil tekmo, ki ni bila sploh več podobna nogometu. Zaradi blata in luž igralci sploh niso mogli podajati žoge, ki je bila namočena in težka. Povedati pa je treba, da se je domača ekipa takoj prilagodila težkim razmeram igrišča in skušala voditi akcije pred Ferfoljevimi vrati. Mladost pa ni v tem uspela in opazilo se je, da je bila njena igra slaba in nepovezana.

Romana je prišla v vodstvo že v prvih minutah, ko je Gellini slabo odbito žogo poslal v lastno mrežo.

V drugem polčasu so Doberdobci zaigrali še slabše in razvidno je bilo, da ne bodo utegnili nadoknaditi zgubljenega. Nasprotno, domačini so jim zabili še en gol. V zadnjih petih minutah je bila Romana še dvakrat uspešna.

2. kolo evropskih nogometnih pokalov

V sredo bodo italijanske in jugoslovanske nogometne ekipe ponovno nastopile v najvažnejših evropskih tekmovanjih. Izmed italijanskih moštev so v prvem kolu zmagale Juventus, Inter ter Napoli, in sicer vse tri v pokalu evropske zveze; Bologna (v pokalu pokalnih prvakov) in Torino (v pokalu evropske zveze) pa sta se s porazoma poslovila od nadaljnjega tekmovanja. Jugoslovanske ekipe so imele veliko več uspeha, saj so si vse štiri (Hajduk, Crvena zvezda, Partizan in Velež) priborile pravico za nadaljnje nastope.

Nogometaši turinskega Juventusa bodo igrali na tujem proti Hibernianu (Škotska), ki je v soboto doživel pravo katastrofo proti Celticu (0:5). Inter in Napoli pa bosta nastopila na domačem igrišču: prvi bodo igrali proti nizozemski ekipi Amsterdam, ki je v nedeljo izgubila proti ekipi Den Haag z 1:2, drugi pa se bodo srečali s portugalskim Portom, ki je trenutno v odlični formi, saj je v nedeljskem kolu premagal Benfico.

Izmed jugoslovanskih ekip bo edino Crvena zvezda in sicer v pokalu pokalnih prvakov igrala na tujem; nasprotnik Beograjčanov je luksemburški Avenir iz Beggena. Ta tekma bo na sporedu že v torek.

V tekmovanju za pokal državnih prvakov bo splitski Hajduk igral proti francoskemu moštvu St. Etienne, ki je v zadnjem kolu francoskega prvenstva remiziralo z Nico 1:1. Tekmo bo s pričetkom ob 17. uri prenašala jugoslovanska televizija. V pokalu evropske zveze bosta igrala Partizan in Velež proti severnoirski ekipi Portodowna, oziroma proti dunajskemu Rapidu, ki je v nedeljo gladko izgubil z Innsbruckom 0:2.

Vsekakor pa vlada največje zanimanje za tekmi med Barcelono in Feeyenoordom ter med Bayernom in Magdeburgom. Prvo srečanje bo predvsem zanimivo zato, ker igrata v španskem moštvu najboljša nizozemska igralca Cruyff in Neeskens, drugo pa zato, ker sta se ekipi že srečali lani (zmagal je Bayern) in ker bo to priložnost za zahodne Nemce, da zbrišejo edini poraz, ki so ga doživeli na svetovnem prvenstvu in sicer proti vzhodnim Nemcem.

ATLETIKA

Pred kratkim je bil v Zahodni Nemčiji ženski maraton. V kraju Waldniel se je zbralo kar 46 tekačic, nekaj tudi iz ZDA ter ena predstavnica Francije.

Zmagala je Nemka Liane Winter v odličnem času 2 ur 50'31''4, kar je najboljši čas kdajkoli dosežen v Evropi. Za dobro minuto je zaostala Francozinja Langlace, delno pa je razočarala Američanka Ikenberry, ki je tekla le malo pod 3 urami.

Med nastopajočimi je bilo nekaj pravih osebnosti. Američanka Nina Kucsik je opravila svoj že 29. maratonski tek. Na 20. mesto se je s časom 3 ur 25'32'' uvrstila kar 45-letna Američanka Anderson, 30. pa je bila Nemka Westphal, ki ima že 54 let. Njen čas: 4 ure 5'59''. Najmlajša udeleženka teka 15-letna domačinka Amberg je maraton končala v 4 urah in 48 minutah. Od 46 nastopajočih je kar 40 tekačic končalo 42 km dolg tek.

NAŠE ENAJSTERICE V MLADINSKIH NOGOMETNIH PRVENSTVIH

Najmlajši nogometaši kriške Vesne premagali Primorje v obeh derbijih

Mladost, Breg in Union osvojili točko - Hud poraz najmlajše doberdobske ekipe

MLADINCI

Vesna — Primorje 4:2 (2:2)

VESNA: Eva, Peric, Merluzzi, Lonza, Ravalico, Švab, E. Sedmak, Ferluga, Russignan, Zucca, Košuta.

PRIMORJE: Purič, Čok, Trobec, Verša, Kralj, Persi, Schileo, Maestrutti, Albi, Milič.

STRELCI: Sedmak (2), Zucca in Lonza za Vesno, Trobec in Milič za Primorje.

Na izredno slabem igrišču je Vesna premagala sicer borbeno ekipo Primorja, ki je tokrat nastopila z desetimi igralci. Igra, ki je bila vseskozi na nizki tehnični ravni, je bila v prvem delu igre povsem izenačena in to dokazujejo tudi zadetki.

V drugem polčasu pa so domačini izkoristili predvsem utrujenost gostov in tako dosegli še dva zadetka.

Pohvaliti moramo požrtvovalnost vseh nastopajočih, predvsem pa kriškega kapetana Lonzo in proseškega vratarja Puriča.

Sandor

Giarizzole — Union 1:1 (0:0)

UNION: Chilckott, Del Bosco, Ursini, Glionna, Nangano, Koc, Boschetti, Košuta, Lapi, Colja, Sila, 13. Žerjal.

STRELEC: Za Union Colja v 6. min. d. p.

Mladinci Uniona so v nedeljo izenačili proti Giarizzolam na slabem igrišču, kjer je bila vsaka igra nemogoča in je vse kazalo, da bo moral sodnik prekiniti srečanje. Obe enajsterici sta igrali največ na sredini igrišča, saj se je bilo skoraj nemogoče podajati v napad na nasprotnikovo stran igrišča. Tako se je prvi polčas zaključil brez zadetka.

V drugem delu srečanja so povedli najprej Podlonjerci s Coljo, ki je po strelu iz kota poslal žogo v mrežo. Tržaška enajsterica se je tedaj reorganizirala in začela pritiskati, v upanju da bi izenačila, kar ji je uspelo štiri minute pred zaključkom srečanja. Omeniti je treba, da je Union v drugem polčasu igral v desetih, ker je moral Boschetti predčasno zapustiti srečanje.

Mauro

NARAŠČAJNIKI

Vesna — Primorje 3:0 (2:0)

VESNA: Bubnič, Zucca, Kovačič, Eva, Slatič, M. Sedmak, Žerjal, Sosič, Guštin, Pipan, Degrassi.

PRIMORJE: Briščak, Maizen, Rupel, Giullini, Bezin, Briščik, Lanza, Claudio, Adamič, Terčič, Puntar.

STRELCA: Slatič (2), Žerjal

Na blatnem igrišču v Križu je domača ekipa visoko premagala neizkušeno in mlado ekipo Primorja. Križani so stalno napadali in redkokdaj prepustili gostom, da so prekoračili sredino igrišča. Igra je bila predvsem zaradi slabega igrišča na zelo nizki ravni.

Sandor

San Canzian — Mladost 8:0 (3:0)

Naša ekipa je doživela svoj peti zaporedni poraz. Vzrok visokega poraza je treba iskati v odsotnosti nekaterih doberdobskih igralcev, tako da je ekipa igrala samo v osmih. Vsekakor je ta dogodek dokaz brezbrižnosti nekaterih igralcev, ki niso prišli na tekmo. Upajmo, da je bil zadnji.

Breg — De Macori 1:1

BREG: Mauri, Krevatin, Kuret M., Grizonič, Novello, Peroša, Kalin, Kuret M., Ferluga, Klun, Lovrečič. 13 Klabjan.

DE MACORI: Volo, Raschier, Poiani, Zucca, Roberti, Luglio, Dau, Toffoli, Giulivo, Botteri, Vouk.

SODNIK: Degan

STRELCA: Luglio in Kalin.

Na težkem igrišču pri Sv. Sergiju je bil Breg prisiljen k delitvi točk s sicer šibkim De Macorijem. Kljub temu, da so naši zastopniki stalno napadali je De Macori prvi povedel s prostim strelom Luglia, ki je izkoristil edino priložnost za gol. «Plavi» so se morali potruditi, da so dosegli remi. Naši zastopniki niso imeli dovolj sreče, ko je po Ferlugovem strelu luža ustavila žogo na sami gol črti. Šele sredi drugega polčasa so Brežani remizirali z lepim golom Kalina, ki je zapečatil izid.

JOLO

ZAČETNIKI

Falco — Mladost 0:0

MLADOST: S. Gergolet, Lakovič, D. Gergolet, L. Frandolič, Devetak, Passon, Lavrenčič, E. Gergolet, Z. Frandolič, Kobal, Kadež.

Začetniška ekipa Mladosti je v tekmi s Falcom prišla do svoje prve točke letošnjega prvenstva. Igra je bila enakovredna, posebno v prvem polčasu.

V drugi polovici pa so se Doberdobcem ponudile nekatere izredne priložnosti, ki jih niso znali izkoristiti.

* * *

Zaradi slabega vremena obe mladi moštvi štandreške Juventine nista nastopili.

ODBOJKA

Tradicionalni odbojkarski turnir ob dnevu osvoboditve Beograda je prinesel dve zmagi domačim zastopnikom. V moški konkurenci je igrala jugoslovanska reprezentanca pod imenom Beograda in odbojkarji iz Moskve. V obeh srečanjih so bili uspešni domačini, ki so najprej odpravili nasprotnike s 3:0 in potem po petih setih igre.

Pri članicah pa je tudi nastopala jugoslovanska reprezentanca, toda nekoliko okrnjena. Ne glede na to pri nasprotnicah iz Konstance in Sofije niso naletele na močan odpor, saj so slavile dve prepričljivi zmagi s 3:0. V obračun za drugo mesto so igralke iz Sofije odpravile mladinsko vrsto Konstance s 3:1.

TENIS

PALERMO, 21. — Z nastopom moških dvojic se je v Palermu zaključilo danes 56. italijansko državno teniško prvenstvo. V finalu sta Panatta in Bertolucci premagala Barazzuttija in Zugarellija s 6:4 in 6:2.

ODBOJKA — NA SVETOVNEM PRVENSTVU

ITALIJA SPET RAZOČARALA

Premagal jo je tudi Egipt in se bo zdaj lahko borila le za 19. mesto - Premoč vzhodne Evrope in Japonske

V nadaljevanju svetovnega odbojkarskega prvenstva so Italijani poskrbeli še za eno razočaranje. Po pričakovanem porazu s Kubo in Vzhodno Nemčijo in zmago nad poprečno Panamo je prišla nepričakovana hladna prha za številne italijanske privržence odbojke. Vrsta trenerja Federzonija je položila orožje tudi pred šibkim Egiptom.

V prvih setih so se napake vrstile kot na tekočem traku. Že na samem začetku se je poškodoval Montorsi in ladja «azzurrov» se je nezadržano potapljala. Po začetnem vodstvu Egipta z 2:0 so Italijani le uspeli nekoliko urediti svoje vrste in stanje spraviti v ravnotežje. V odločilnih posegih pa je vladala na igrišču velika zmeda in živčnost. Samo neumorni Nencini je bil zanesljiv in najboljši pri Italijanih. Vsi ostali so razočarali in to še najbolj v odločilnih posegih petega seta, ki se je končal s 16:14 v korist nasprotnikov, ki so tako izbojevali nepričakovano, toda zasluženo zmago po pravi maratonski bitki. S tem porazom bodo italijanski odbojkarji obtičali precej niže na končni lestvici, kot so prvotno računali.

Bitka za najboljša mesta se bo omejevala le na Azijo in vzhodno Evropo. Po zaključenih polfinalnih srečanjih so sestavili skupine, ki se bodo borile za določeni del lestvice.

V skupini držav, ki se bodo potegovale za mesto od 1. do 6. so:

Japonska, Poljska, NDR, ČSSR, SZ in Romunija.

Od 7. do 12. mesta:

Mehika, Kuba, Brazilija, Belgija, Bolgarija, Nizozemska.

Od 13. do 18. mesta:

ZDA, Tunizija, Kitajska, Francija, Juž. Koreja, Egipt.

Od 19. do 24. mesta:

Kanada, Venezuela, Dominikanska republika, Portoriko, Panama in Italija.

* * *

Zelo podoben je tudi položaj pri ženskah. Za prvo mesto (pa do šestega) se bodo potegovale Japonska, Juž. Koreja, Romunija, NDR, Madžarska in SZ.

KAJAK

CIUDAD MEXICO, 21. — V Mehiki se je z velikim uspehom SZ (ki je osvojila skupno 14 kolajn) zaključilo letošnje svetovno prvenstvo v kajakih in kanujih.

V zadnjem dnevu je v kategoriji K 1 zmagal na 10.000 m dolgi progi Italijan Perri.

KONČNA LESTVICA KOLAJN:

SZ	6	7	1
NDR	4	2	2
MADŽARSKA	3	4	3
ROMUNIJA	3	2	6
POLJSKA	1	2	3
ITALIJA	1	0	1
BELGIJA	0	1	0
ČSSR	0	0	1

ATLETIKA

MITING V SACILU

Dobri rezultati v skoku v višino

Nedeljsko atletsko tekmovanje v Sacilu je bilo prvotno rezervirano le za člane klubov Libertas, nastopili pa so tudi drugi. Na startu je bilo nekaj državnih reprezentantov in rezultati so bili zato boljši.

Franco Fava je 5000 pretekel v 14'8''7, Liani pa 110 m čez ovire v 14''4.

Od deželnih atletov je bil najboljši skakalec v višino Bruni. Letvico je premagal na višini 208 cm.

V ženski konkurenci je bila zelo dobra Videnčanka Bulfoni, ki je skočila v višino 168 cm.

* * *

Atletskega mitinga v Trstu zaradi slabega vremena ni bilo.

PLANINSTVO

V Ljubljani je izšel «Planinski vodnik po Julijskih Alpah». V kratkem ga bodo prodajali tudi v knjigarnah. Nova knjižica (cena: 9.000 S-din) bo dopolnila potopise in druge podatke iz slovenskega gorskega sveta, ki jih je doslej obravnaval tudi «Planinski vodnik po Kamniških in Savinjskih Alpah».

Poraja se nova boksarska zvezda

NEW BEDFORD, 21. — Poznavalci ameriškega boksa so postali pozorni na komaj 17-letnega boksarja srednje teže Paula Poiriera, najmlajšega poklicnega boksarja v ZDA. Včeraj je namreč izbojeval že svojo dvajseto zaporedno zmago, ko je premagal Watkerja «killerja Rileya s t.k.o. v 5. krogu.

podpiraj dijaško matico

ŠAH

V OKVIRU OBČINSKEGA PRAZNIKA

Uspel šahovski turnir v Piranu

V počastitev občinskega praznika je bil v Piranu pod pokroviteljstvom predsednika skupščine občine Piran Ivana Bažca odigran 11. mednarodni šahovski hitropotezni turnir 4-članskih moštev obmejnih mest in krajev Slovenskega primorja in Furlanije - Julijske krajine. Tekmovanja se je udeležilo rekordno število ekip in sicer 25 (od tega 8 italijanskih in 17 iz Slovenije).

V borbo za prva mesta so posegle ekipe Čedada, Kopra, Idrije, Postojne in Trsta. Posebno ekipa Trsta v postavi: Rupeni, Battisti, Dragovič in Ule si je ustvarila veliko prednost, ki pa se je do konca zmanjšala. Čeprav so šahisti Idrije edini premagali Trst (kar s 3:1) je Trst na koncu slavil zmago s prednostjo 4,5 točke. Šahisti Kopra (v postavi: Milinkovič, Brecevič, Horvatič in Ajdnik) so s prednostjo pol točke osvojili drugo mesto pred Postojno.

Prijetno so presenetili šahisti Čedada (s četrtim mestom), kar pa ne velja za Idrijo (na petem mestu), ki je nastopila oslabljena, vendar pa so Idrijčani imeli najboljši rezultat na prvi deski, kjer je primorski prvak. S. Kovač osvojil 22 točk iz 24 srečanj. Ekipe, ki so osvojile pokale, zaključuje Piran na šestem mestu.

Končni vrstni red: Trst 74,5, Koper 70, Postojna 69,5, Čedad 67,5, Idrija 64,5, Piran 64, Ajdovščina in Nova Gorica 63, Tolmin 54,5, Boršt 53, Pivka in Gorica 49,5, Semedela 48,5, Ilirska Bistrica 44,5, Monfalcone (Tržič) 41,5, Gradiška 39, Šempeter pri Novi Gorici 38,5, Cerkno 38, Olmo 37,5, Lucija 35,5, Fiesa 34,5, študenti Gorica 29,5, Portorož 28, «prijatelji» Trst 26 in Bernardin 14,5 točke.

Prireditelj je za šest prvouvrščenih ekip pripravil pokale in diplome, vse ekipe pa so dobile spominske diplome. Da je prireditev tako lepo uspela gre predvsem zahvala ŠD Piran in njenemu predsedniku tov. Stojanu Plesničarju, ki so poskrbeli za dobro počutje vseh nastopajočih, saj so za vse pripravili kosilo, prav tako pa so vsi igralci dobili turistične prospekte s slovenske obale.

To lepo šahovsko prireditev, ki je bila tudi najbolj množična in sovpada s 25. obletnico organiziranega šahovskega življenja na Primorskem, so odlično vodili člani UO Primorske šahovske zveze: Franc Bizjak, Ivan Maver in Sergej Vogrič.

Tekmovanje je ponovno potrdilo dobre prijateljske odnose, ki vladajo med šahisti sosednih narodov.

Silvo Kovač

OBVESTILA

SPDT obvešča člane svoje smučarske ekipe, da bo ta teden trening izjemoma v torek in petek (22. in 25. okt.) od 20.00 do 21.00 v dvorani PD Ivan Cankar v Trstu, Ul. Montecchi 6. Udeležba obvezna.

* * *

SPDT obvešča, da se je vpisovanje za zimovanje na Krvavcu že zaključilo. Obenem sporoča prijavljencem, da bodo prejeli navodilo za poravnavo prijavnine na dom.

* * *

SPDT priredi 1. CIKLUS SMUČARSKEGA TEČAJA 1974/75 ob naslednjih nedeljah: 1., 8 in 15. decembra v kraju, ki bo določen na podlagi snežnih razmer. Prijavijo se lahko samo člani SPDT, ki so poravnali članarino 1974. Prijave v Trstu, Ul. Geppa 9 do 6. novembra. Tam lahko člani položijo tudi kavcijo za vpis (3.000 lir), poravnajo članarino, vpišejo pa se lahko tudi novi člani.

* * *

SPDT sporoča prijavljencem za predsmučarski suhi trening, da se bo ta pričel v nedeljo, 27. novembra v kraju, ki bo določen kasneje, upoštevajoč kraj bivanja tečajnikov.

* * *

SPDT obvešča prijavljence za predsmučarsko telovadbo, da se bo ta pričela prihodnji teden po razporedu, ki bo objavljen v tej rubriki. V Ul. Geppa 9, v Trstu, še vedno sprejemajo prijave za mesto.

* * *

SPDT obvešča, da bo v torek, 8. novembra sejem rabljene smučarske opreme v Trstu, Ul. Geppa 9. Vsi zainteresirani naj se pripravijo pravočasno.

Janko Perat

UMIRAJOČI ČAS

6.

Komandos praviloma ni napadal podnevi. Najraje smo se pojavljali ponoči in v ranih jutranjih urah, ko je človek zaspan. Naša naloga ni bila sprejeti bitko, pač pa udariti iznenada, potem pa zbežati. Bili smo izurjeni predvsem za take, gverilske napade na najbolj občutljive sovražnikove točke, zlasti z namenom, da v sovražnikove vrste vnašamo strah in paniko.

Nemci so pisali o nas omalovažujoče. Njihova propaganda nas je prikazovala, češ da se gremo Indijance. V tem je bil tudi delček resnice. Pojavili smo se vselej iznenada, zdaj tu, zdaj tam. Včasih smo napadli celo sto ali več kilometrov v sovražnikovem zaledju in zopet izginili.

Če nas je sovražnik odkril že poprej, na poti, nismo napadli, ampak se umaknili. Indijancem smo bili podobni tudi zaradi «bojnih barv», kajti pred vsakokratno akcijo smo si obraze počrnili. Tega nismo delali zato, da bi učinkovali bolj grozljivo, marveč zato, da bi bili naši obrazi ponoči čimmanj opazni. Pogled na nas pa je marsikaterega sovražnika tako prestrašil, da se ni utegnil braniti. Ne, komandosi niso dobivali bitk, to je res. Res pa je tudi, da so mnogi vojaki v drugih enotah ostali živi prav po zaslugi komandosov, ki so se izpostavljali največjim nevarnostim, da bi sovražnika zmedli ali omrtvičili, in to tedaj, kadar bi moral biti najbolj sposoben in gibčen.

Obraze smo si pred odhodom počrnili tudi tisti večer z mastjo, ki je imela prav prijeten duh, kot krema za obraz po britju. Poleg naše običajne oborožitve, strojnice, ki jo je nosil plečati Jegorov, je imel vsak izmed nas še brzostrelko, kolt, šest ročnih granat, nož in štiri metre močne, a tanke, temnozelene vrvi. Tokrat smo vzeli s seboj tudi razstrelivo.

Plaščev nismo vzeli, čeprav se je obetala mrzla noč. Nikoli jih nismo jemali s seboj, ker bi nas ovirali in po nepotrebnem obteževali. Za to priliko pa smo oblekli toplejše spodnje perilo, kajti računali smo, da bo naše napredovanje, ali bolje rečeno, plazenje do vile počasno in bi nas pri tem utegnilo zebsti.

Kadar smo šli v akcijo, smo vselej natančno premislili, kaj moramo vzeti s seboj. Včasih je odločilen že gram odvišne teže. Če smo lahko izbirali, smo se raje odločili za večje število nabojev ali ročnih granat in se drugemu odpovedali. Od hrane smo jemali s seboj le čutarico čaja, zavojček keksov, ploščico čokolade in poživilne tablete, ki pa smo jih smeli zaužiti le v skrajni sili. To je bilo vse.

III

AKCIJA

Na pot smo se odpravil, ko je sonce že zašlo za goro Senice, ki se je svinčeno siva dvigala visoko pod nebo. Samo robovi njenega zasneženega vrha so še odsevali v soncu, ki je tonilo daleč, v Tirenskem morju, medtem ko je gora še vedno žarela v njegovi umirajoči svetlobi.

Šli smo skozi vinograde. Veter z grebenov Senice mi je prinašal naproti vonj po snegu, kakor da me pozdravljajo gore iz moje domovine, skrite za daljnimi obzorji.

Pot ni bila nevarna, ker smo bili še vedno na «naših» tleh. Hodili smo po kolovozu, po kakršnem kmetje prevažajo z volovsko vprego pridelke, zato sem se lahko prepustil sanjarjenju.

Tistemu, ki ni doživel bojev, se zdi skoraj neverjetno, da človek celó neposredno pred bojem lahko doživlja lirična razpoloženja. A vendarle je tako. Prav v takih trenutkih človek najgloblje doživlja domotožje, hrepenenje po vsem lepem, izgubljenem, po vsem, kar se morda ne bo nikdar več ponovilo.

Zakaj je v lepoti vedno tudi pridih žalosti? Zakaj se odeva v tančico melanholije? Morda zato, ker lepota, kadar jo neposredno doživljamo, še ni popolna. Nanjo se spomnimo šele tedaj, ko jo utegnemo izgubiti, ko nas obide strah, da se ne bo vrnila. Nemara me je zato tedaj, kadar se je smrt plazila okrog nas, obšel spomin na minule lepote.

Prišli smo na ozemlje brez gospodarja, kamor se naše patrole niso več podajale. Do tu so nam bile zavarovale pot, od tu dalje pa smo bili prepuščeni svoji lastni iznajdljivosti. Vsak trenutek bi lahko naleteli na sovražno patrolo, zato smo seržanta Mac Cana s tremi tovariši poslali v predhodnico in šli za njimi v razdalji dobrih sto metrov.

Jeseni in pozimi je prehod med dnevom in nočjo hitrejši kot poleti, zato smo se podvizali, da bi do hudourniške struge, katere odcep je tekel skozi vas, prišli še preden bi se popolnoma stemnilo. Potem bi imeli na razpolago skoraj vso noč, da bi se tako ali drugače neopaženi priplazili v vas.

Do hudourniške struge in po njej navzgor do odcepa je šlo vse po sreči. Prispeli smo neopaženo in medtem se je tudi znočilo.

Do vasi smo imeli le dobrega četrt kilometra. To razdaljo smo prešli z največjo previdnostjo, kajti uspeh podviga in naša varnost sta bila odvisna od tega, ali bomo ostali neopaženi in ali bomo lahko napadli iznenada. Po strugi smo napredovali tako, da je dobrih petdeset metrov pred nami šla izvidnica, tej pa je čez nekaj časa sledila polovica moštva. Ko je prišla k izvidnici, se je izvidnica premaknila na naslednji položaj, in šele nato se je premaknila tudi zaščitnica. Vse je potekalo v popolni tišini.

Tako smo se priplazili do vasi, neposredno pod prve hiše. Priplazili smo se razmeroma hitro, skoraj prehitro za tak mraz, saj je bilo komaj deset zvečer, ko so ljudje še budni in straže pozorne. Ure pred polnočjo pa so najmanj primerne za take vrste napadov, če se je treba plaziti mimo sovražnikovih položajev in straž. Človeka se ponavadi šele po polnoči loti trudnost in zaspanost, ki jo le s težavo premaguje. V teh urah postanejo straže manj pozorne na dogajanje okrog sebe, ker imajo opravka same s seboj in morajo premagovati spanec. Celo če preti neposredna nevarnost, je budnost stražnikov v urah po polnoči manjša, toliko bolj, če se čutijo varne. To pravilo smo dobro poznali in se zato zanašali nanj, saj smo ga že večkrat preizkusili v praksi.

Skoro tri ure prisiljenega mirovanja nam je bilo dovolj, da smo bili od mraza vsi otrpli. Zato smo ponovni premik sprejeli z vzdihom olajšanja. Krenili smo naprej, v vas, na enak način, kot smo se ji približali, samo še bolj previdno in tiho. Sreča nas je še vedno spremljala. Na vsej poti smo se samo enkrat pritisnili k tlom, ker je v bližini šla mimo sovražnikova patrola, ki je bila na nočnem obhodu.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ številka 1.50 din, ob nedeljah 2.— din, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Izdaja in tiska ZTT - Trst

66 ODSTOTKOV PROTI IZGONU TUJIH DELAVCEV

IZID REFERENDUMA DOKAZ ZRELOSTI VEČINE ŠVICARSKEGA PREBIVALSTVA

Izjavi italijanskega ministra za delo Bertoldija in podtajnika za zunanje zadeve Granellija o odprtih vprašanjih italijanskih izseljencev v Švici

ŽENEVA, 21. — Švicarska družbena in politična javnost je zadovoljna z izidom ljudskega glasovanja o vprašanju izgona tujih delavcev iz konfederacije, saj bi se, v nasprotnem primeru, prikazala Švica v očeh svetovnega javnega mnenja kot «nehumana» in «šovinistična», kar seveda nasprotuje njenim interesom.

Na referendumu, pri katerem so prvič v švicarski zgodovini, sodelovale tudi ženske, so zagovorniki izgona tujih delavcev prejeli 878.749 glasov, se pravi bornih 34 odstotkov, medtem ko je predlogu nasprotovala večina v razmerju 66 odstotkov (1 milijon 689.870 glasov).

Poraženi so bili šovinisti desničarke stranke «Action national», ki jo je pred štirimi leti vodil znani šovinist James Schwarzenbach, sedaj pa 43-letni rezervni podčastnik Valentin Oehen. Njegova stranka je sicer zbrala 50 tisoč podpisov za oklic referenduma, ni ji pa uspelo prepričati Švicarjev o utemeljenosti svoje nečloveške pobude.

Švicarji so, nasprotno, poslušali glas podjetnikov, sindikatov in političnih strank, katerim je stopil na čelo bivši zvezni predsednik, poslanec Nello Celio. Ti so predvsem opozarjali prebivalstvo na to, da Švica dolguje svoje bogastvo in sploh industrijski in socialni razvoj prav prisotnosti tuje delovne sile, njeno krčenje pa bi ne prizadelo samo industrije ali socialnih storitev, pač pa predvsem odprtost švicarskega gospodarstva k evropskemu sodelovanju.

Poraženec, Valentin Oehen, si sedaj ne daje miru in išče, verjetno brez potrebe, izgovor za zmago nasprotnikov. Vsekakor pa Oehen, po porazu, niti ni tako nevaren, kot njegov predhodnik Jones Schwarzenbach, ki je sedaj v parlamentu sprožil pobudo za «skrčenje» tuje delovne sile na eno osmino celotnega švicarskega prebivalstva v roku enega desetletja. Očitno je Scwarzenbachov namen ustrahovanje tujih delavcev, vendar se zdi, da je resnejšim švicarskim krogom že dovolj tega izsiljevanja, ki je gospodarstvu v ozračju skrajne negotovosti že povzročilo zadosti škode.

Predsednik zveze podjetnikov in industrijcev, Gerhard Winterberger, je takoj ob objavi izida referenduma izjavil: «Konec je veliki negotovosti!» S tem je povedal to, kar misli velika večina Švicarjev, ki si želi samo gospodarskega blagostanja in se zato zaveda, da potrebuje Švica dvoje: tuje delavce in evropsko sodelovanje. Prvo je pogoj drugemu, saj si ne more zameriti tistim evropskim deželam, ki izvažajo delovno silo (Italija, Španija, Portugalska, Grčija, Jugoslavija itd.), predvsem pa mora tujim delavcem ustvariti boljše življenjske pogoje: stanovanja, šole, socialno skrbstvo. Na to je opozoril tudi italijanski minister za delo, socialist Bertoldi, ki meni, da je «omikan izid referenduma» v Švici dokazal, da je dozorel trenutek, ko je treba rešiti nekatera pereča vprašanja, med temi predvsem «vključevanje zdomcev v družbeno, politično in gospodarsko stvarnost konfederacije», vključno s priznanjem pravice do «sindikalnega in političnega udejstvovanja».

Podtajnik v zunanjem ministrstvu, poslanec Granelli (KD) pa je v razgovoru za švicarsko televizijo izjavil, da se Italija ni vmešavala v švicarski referendum (verjetno je ironično hotel opozoriti na dejstvo, da je Švica posegla v italijanski referendum o razporoki), je pa zadovoljna za ta «dokaz zrelosti» švicarskega ljudstva. Sedaj bo treba rešiti nekatera odprta vprašanja (stanovanja, strokovna izobrazba, šolanje za zdomske otroke, zdravstveno in pokojninsko skrbstvo), o katerih bo razpravljala skorajšnja državna konferenca o izseljenstvu, ki bo v kratkem v Rimu.

Lepak za referendum: «Izgon za 500 tisoč — Boste vi opravljali njihova dela?»

Hitri sodni postopek za morilca karabinjerskega podčastnika Maritana

MILAN, 21. — Roberto Ognibene, 21-letni morilec karabinjerskega podčastnika Maritana, ki pripada samozvanim «rdečim brigadam» bo za ta umor sojen že v četrtek, po hitrem postopku. Moral bo pred porotno sodišče v Lodiju, ki je za to pristojno in mu predseduje dr. Di Miscio, javni tožilec pa bo dr. Pomarici.

«Brigadista» bosta branila uradna zagovornika, odvetnika Franz in Vladimiro Santo, ki sta že napovedala sestanek z obtožencem.

Sodniki, ki raziskujejo dejavnost samozvanih «rdečih brigad», bodo nadaljevali preiskavo tudi glede Ognibeneja, da bi ugotovili njegove odgovornosti v teroristični organizaciji.

PRED RAZPRAVO O PALESTINCIH V OZN

Palestinsko vprašanje v ospredju sestanka Arafat-Sauvagnargues

Izraelci utrjujejo demarkacijsko črto s Sirijo na Golanu

BEJRUT, 21. — Predsednik izvršnega odbora palestinskega osvobodilnega gibanja Jaser Arafat se je v Bejrutu, na sedežu francoskega veleposlaništva, sestal s francoskim zunanjim ministrom Jeanom Sauvagnarguesom. Srečanje je trajalo približno dve uri; šlo pa je za «prvo delovno kosilo», kot pravi sporočilo o pogovorih, med katerim sta Arafat in Sauvagnargues, skupaj s svojimi sodelavci, proučila vse aspekte palestinskega vprašanja. Po končanem srečanju je Arafat zapustil poslopje francoskega veleposlaništva, ne da bi dal kakršnekoli izjave.

Pogovor s francoskim zunanjim ministrom je zahteval vodja palestinskega osvobodilnega gibanja že letos spomladi, ko je bil šef pariške diplomacije Michel Jobert in ob priložnosti njegovega obiska arabskemu svetu. Njegova takratna zahteva je padla v prazno, sedaj pa je imel več uspeha. Sauvagnargues je po današnjem pogovoru izjavil, da je šlo za koristno izmenjavo mnenj tako za vodjo Palestincev kot za njega samega. Dodal je, da je treba pri vsaki rešitvi bližnjevzhodnega vprašanja upoštevati palestinski problem. Tega se zavedajo vse strani, ki so vpletene v spor na Bližnjem vzhodu. O Arafatu se je francoski zunanji minister izrazil zelo pohvalno in dejal, da gre za politika, ki ima jasne ideje o pravicah palestinskega ljudstva, je pa obenem stvaren in umerjen.

Včeraj se je sestal izvršni odbor organizacije za osvoboditev Palestine in sestavil delegacijo devetih predstavnikov, ki se bodo udeležili razprave v generalni skupščini Organizacije združenih narodov, ko bo govor o palestinskem vprašanju. Zanimivo je, da med imeni določenih, ni imena Jaserja Arafata, čeprav vsi zagotavljajo, da se bo najvidnejši predstavnik Palestincev prav gotovo udeležil razprave. O tem vprašanju bodo vsekakor razpravljali v luči odločitev, ki jih bodo sprejeli po arabskem vrhu, ki bo 26. oktobra v Rabatu. Libanonski dnevnik «Al Moharer» pravi v svoji današnji številki, da je potovanje Arafata v New York tesno povezano z vprašanjem njegove osebne varnosti.

Medtem poročajo iz Izraela, ki je v vedno hujši finančni stiski zaradi ogromnih količin orožja, ki jih kupuje v tujini, da so v teku velika dela za utrditev demarkacijske črte s Sirijo na Golanski planoti. Izraelski parlament je za ta dela določil približno 100 milijonov izraelskih funtov, kar znaša približno 32 milijard lir. Dela nadaljujejo z zelo hitrim tempom, ker jih hočejo dokončati še pred začetkom velikih jesenskih nalivov.

Sedanja demarkacijska črta s Sirijo je po mnenju vojaških izvedencev šibka točka v izraelskem obrambnem sistemu, še zlasti ker je Sirija med arabskimi državami tista, ki kaže največ pripravljenosti, da poseže, da bi si zagotovila vrnitev ozemlja, ki ga je Izrael zasedel v zadnjih vojnah. Poleg tega so izraelski voditelji, med katerimi tudi sedanji ministrski predsednik Rabin, večkrat izjavili, da na Golanu ne bodo popustili.

Ko se je gospodar vrnil z lova z dvema majhnima zajcema, ju je njegova psica Smokey takoj posinovila. Usodo svojih posinovljencev si je tako vzela k srcu, da ni dovolila niti svojemu gospodarju, da bi se približal, dokler jih ni podojila

POMEMBEN SKLEP ATENSKEGA DRŽAVNEGA PRAVDNIKA

Papadopulos in Joanides obtožena zaradi pokola na atenski univerzi

V neredih na univerzi novembra lani je zgubilo življenje 34 oseb - Med obtoženci več desetin častnikov - Predvolilna igra ministrskega predsednika Karamanlisa?

ATENE, 21. — Bivši grški diktator Papadopulos in general Dimitrios Joanides, zla duša bivšega vojaškega režima in šef zloglasne vojaške policije, se bosta morala zagovarjati pred sodiščem zaradi odgovornosti v krvavih dogodkih, ki so se pripetili prejšnje leto na atenski univerzi, ko je v študentskih nemirih, zaradi posega vojske, zgubilo življenje 34 mladeničev.

Državni pravdnik Fafutis je ob koncu preiskav, ki so trajale približno pet tednov, prijavil sodišču več predstavnikov odstavljenega polkovniškega režima zaradi odgovornosti pri smrti 34 oseb. V istih neredih je bilo 1.164 ranjenih. Papadopulos je bil takrat predsednik republike, Joanides šef vojaške policije. Poleg njiju so obtoženi takratni poveljnik glavnega štaba vojske Zagorianakos, šef varnostne službe Rugofalis ter drugih 23 častnikov vojske in policije, ki so poslali tanke, da bi zatrli nerede na atenski politehniki 16. in 17. novembra lani.

Predstavnik sodnih oblasti je danes v pogovoru s časnikarji dejal, da je po uradni verziji takratnih vojaških oblasti zgubilo življenje 15 študentov, v resnici pa jih je umrlo v posegu oboroženih sil in policije nadaljnjih 19. Omenjene častnike dolžijo umora, hudih poškodb, protizakonite aretacije, poškodbe javnih poslopij ter protizakonite uporabe strelnega orožja. Papadopulosa osebno dolžijo, da je podpihoval oborožene sile k posegu.

Protest študentov se je začel 15. novembra kot izraz študentskih zahtev po večji svobodi in po političnih pravicah. Približno 5.000 študentov, ki so se jim kasneje pridružili delavci in predstavniki drugih družbenih razredov, se je zaprlo v univerzo in začelo s protestom. Med študente in delavce pa se je infiltriralo večje število provokatorjev, ki so skušali še podpihovati duhove. Študenti so se zavedali podlega načrta Papadopulosa in njegovih pajdašev, a bilo je že prepozno: tanki oboroženih sil so zatrli demokratično manifestacijo študentov, oklopna vozila so prodrla celo v univerzo. Odločitev za poseg oboroženih sil je sprejel general Joanides, ki je samo teden dni kasneje izkoristil študentske nerede, in nejevoljo ljudstva, da bi strmoglavil Papadopulosa.

Po nastopu oblasti s strani sedanjega ministrskega predsednika Karamanlisa so zamenjali vse častnike, ki so imeli vidne položaje in so bili tesno povezani z bivšim režimom. Med temi tudi Joanidesa, ki je baje sam zaprosil za šestmesečni odpust iz vojske.

Med današnjimi obtoženci je tudi bivši poveljnik vojaške garnizije Atike, ki ga dolžijo namernega umora nekega študenta, poleg moralne odgovornosti pri drugih umorih ali poskusih umora. Državni pravdnik je predložil izide preiskave članu višjega sodnega sveta Papadakisu, ki bo moral izročiti dokumentacijo sodnemu svetu, slednji pa se bo moral izreči o odprtju procesa proti obtoženim častnikom.

Pred vojaško sodišče «pučisti v uniformi»?

RIM, 21. — Preiskovalni sodniki Fiore, Gallucci in Amato so več ur zaslišali nekega funkcionarja ministrstva za kmetijstvo v zvezi z ugotovitvijo, da je iz tega ministrstva bilo odposlano naročilo za 3000 lisic, ki naj bi služile Bertijevim gozdnim stražarjem med poskusom državnega udara v noči med 7. in 8. decembrom 1970. Naročilo, napisano na uradnem papirju ministrstvu, je bilo odposlano nekemu podjetju v Rietiju, od tod pa podjetju «Bovisa» v Milan. Slednje je sredi maja letos odposlalo ministrstvu nov zavoj lisic.

Kar zadevo preiskavo o poskusih državnih udarov, v katere so bile vpletene visoke vojaške osebnosti pa velja zabeležiti vest, da sodniki razmišljajo, ali naj vpletene vojaške osebnosti predajo pristojnemu vojaškemu sodišču, saj so se pregrešili proti državnim zakonom, toda istočasno tudi proti vojaški disciplini in vsem pravilom.

Pred znižanjem cene nafte?

NEW YORK, 21. — Do leta 1985 se bi cena petroleja utegnila znižati na 7 dolarjev za sod, pravi ugledni ameriški tednik «Time», ki navaja zaključke, do katerih je prišla skupina washingtonskih izvedencev, ki so izdelali študijo za zvezno komisijo za energijo. Če bodo države proizvajalke petroleja, pravijo izvedenci v svojem poročilu, ki obsega skoraj tisoč strani, obdržale ceno nafte na sedanji ravni, se pravi približno 11 dolarjev za sod, bodo potrošniki tako znižali uvoz, da bodo morale znižati ceno, če bodo hotele ohraniti svoje dohodke.

Gre seveda za zaključke «ad usum Delphini», katerih namen je predvsem vplivati na proizvajalce petroleja in jih prepričati, naj znižajo cene «črnemu zlatu». Res pa je tudi to, da so po vsem svetu v teku raziskave, da bi že v prihodnjih letih nadomestili večji del petroleja, ki ga sedaj uporabljajo, z drugimi viri energije, od jedrske do sončne itd. Resno proučujejo tudi možnost, da bi se vrnili k premogu, katerega rezerve so še precejšnje.

OB UDELEŽBI 300 NEKDANJIH PARTIZANSKIH POMORŠČAKOV

V Piranu slovesna proslava 30-letnice ustanovitve mornariških odredov NOV

Partizanski pomorščaki so imeli veliko vlogo pri osvoboditvi slovenske Primorske in slovenske Istre

PIRAN, 21. — V počastitev 30-letnice ustanovitve mornariških odredov pri 9. korpusu NOV Jugoslavije je bilo v Piranu prvo srečanje slovenskih partizanskih pomorščakov. Udeležilo se ga je nad 300 nekdanjih pripadnikov partizanskih pomorskih enot narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije iz vseh krajev Slovenije, Dalmacije, zamejstva in drugih krajev. Med njimi so bili tudi nekateri bivši voditelji NOV, med katerimi admiral Josip Černy, ki je za časa NOB bil komandant vojne mornarice, kontraadmiral Janez Tomšič, ki je v sklepnih operacijah za osvoboditev bil komandant severnega Jadrana, in avtor knjige «Narodnoosvobodilni boj na Jadranu in slovenski pomorščaki», ki je izšla ob tej priložnosti. Prav tako se je praznika pomorščakov udeležila skupina višjih oficirjev 9. korpusa na čelu z zadnjim komandantom Jožetom Borštnarjem in generalom Dušanom Švaro. Delegacijo jugoslovanske ljudske armade je vodil generalmajor Branko Jerkič. Komando vojne mornarice je zastopala posebna delegacija pod vodstvom kontraadmirala Josipa Žužulja. Tovariškega srečanja se je udeležila tudi delegacija občinske skupščine z otoka Visa, s katerim je občina Piran pobratena, dalje predstavniki družbeno političnih organizacij, zveze, republik, obale in občine, med njimi Jože Smole, član predsedstva CK ZKJ, Zoran Polič, predsednik zbora republik in pokrajin zvezne skupščine, Silva Jereb, članica izvršnega odbora republiške konference SZDL, Livij Jakomin, podpredsednik zbora občin republiške skupščine in drugi. Delegacijo zamejskih Slovencev je vodil Boris Race, predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze iz Trsta.

V imenu odbora slovenskih partizanskih pomorščakov je udeležence partizanskega srečanja pozdravil Franc Potočnik, eden od organizatorjev mornarice v novi Jugoslaviji, ki je med drugim v svojem nagovoru dejal:

«Mornariški odred pri 9. korpusu narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije in mornariški odred Koper sta odigrala pomembno vlogo pred osvoboditvijo in ob osvoboditvi slovenske Primorske in slovenske Istre. Zato je prav, da je prvo povojno srečanje slovenskih pomorščakov, borcev posvečeno spominu na ta zgodovinski dogodek, ki je v sklopu bojev za definitivno osvoboditev doprinesel, da smo tudi mi Slovenci končno dobili nazaj vsaj del naše slovenske morske obale. Te dni poteka 31 let od pomembnega dogodka, ko je po nalogu vrhovnega komandanta NOV Jugoslavije osnovana enotna mornarica NOV Jugoslavije z lastnim štabom. Tiste dni je maršal Tito podpisal ukaz, naj se od vsepovsod napotijo pomorski kadri v novo ustanovljeno mornarico, da bi čimprej zaživela in začela z izpolnjevanjem svojih bojnih nalog. Ta ukaz je omogočil tudi nam, slovenskim pomorščakom, da se udeležimo osvobodilnega boja na Jadranu. Znano vam je, da se je osvobodilni boj na Jadranu pričel že takoj po okupaciji 1941. leta. Vendar so to bile le drzne partizanske akcije, ki so jih vodile brez zadostne koordinacije razne obalne in otoške partizanske enote.

Z ustanovitvijo enotne mornarice in njenim formiranjem, pa se je položaj bistveno spremenil. Prišli smo pomorščaki od vsepovsod in s časom sta se oblikovali v glavnem dve žarišči: eno iz bojnih enot narodnoosvobodilne vojske Slovenije in koncentracijskih taborišč v severni Italiji in drugo iz bivših italijanskih formacij srednje in južne Italije, pa tudi z Bližnjega vzhoda, predvsem iz severne Afrike. Naj smo prišli od koder že, gnala nas je enotna misel in volja, da vsak po svojih močeh prispevamo k porazu okupatorja.

Mnogih naših prijateljev, tovarišev in soborcev danes ni več med nami. Padli so za svobodo domovine, ali pa so umrli v povojnih letih, v glavnem za posledicami naporov in trpljenja za časa narodnoosvobodilne borbe. Čim je bila enotna mornarica vsaj do neke mere formirana, se je vnel žilav in koordinaran boj z neizmerno močnejšim sovražnikom.

Razumljivo je, zaradi konfiguracije morske obale brez otokov, da takrat še ni bilo možnosti, da bi se ta vrsta pomorskega bojevanja razvila tudi v slovenskem Primorju, Istri in črnogorskem Primorju zato pa se je tembolj na področju od Kvarnera do Dubrovnika. Danes vam je razdeljena knjiga, ki jo je napisal kontraadmiral Janez Tomšič. Težko si predstavljate koliko znanja, truda in zavzetosti je bilo potrebno, da je ta knjiga, ki nima primerjave v naši literaturi, izšla. V njej boste našli vso resnico in ob branju boste lahko obujali spomine na nevarne in težke, a pomembne in slavne čase narodnoosvobodilnega boja na Jadranu, kateremu je tudi vsak od vas prispeval svoj delež.

Na koncu je Franc Potočnik izrekel kontraadmiralu Tomšič čestitko za knjigo.

Udeležence srečanja so pozdravili tudi Jože Smole, član predsedstva CK ZKJ, Ivan Bažec, predsednik skupščine občine Piran, in predstavnik Splošne plovbe Jenko, ki je ob tej priložnosti, v imenu delovnega kolektiva Splošne plovbe - Piran, izročil spominsko plaketo kontraadmiralu v pokoju Janezu Tomšiču za zasluge pri razvijanju slovenskega pomorstva. Slovenski partizanski pomorščaki in ostali udeleženci proslave so poslali pozdravno pismo Titu.

ALBERT KLUN

NA SUHORJU OB 30-LETNICI USTANOVITVE

Brigada bratov Fontanot simbol trdnega bratstva med sosednjimi narodi

Tristo tržiških partizanov v Beli krajini Govora Maria Abrama in Silvana Bacicchija

Pred tridesetimi leti, točneje 17. decembra 1944, je iz prostovoljcev, ki so v osvobodilno borbo prihiteli iz Tržiča in bližnjih krajev Goriške ter stotine vojakov iz drugih krajev Italije, predvsem Ferrare, je na Suhorju, v srcu Bele krajine, bila osnovana partizanska brigada bratov Fontanot. Ob obletnici tega pomembnega dogodka slovenske NOV, se je tristo bivših partizanov iz Tržiča in sosednjih krajev zbralo skupaj s slovenskimi tovariši in svečano proslavilo dogodek, ki simbolizira, kakor sam boj te junaške enote, bratstvo med sosednimi narodi. S partizani iz Tržiča in okolice so bili tudi predstavniki krajevnih uprav, ki so se v Novem mestu, Metliki, Žužembergu, Smuki in Dolenjskih toplicah srečali s predstavniki družbeno - političnega življenja. Z njimi sta bila tudi župan iz Gradišča ob Soči, demokristjan Marizza ter komunistični senator Silvano Bacicchi, bivši komisar brigade «Fontanot».

Na Suhorju, kjer je bila osrednja svečanost, je — po pozdravu predstavnika Zveze borcev Slovenije Vladimira Šenka — spregovoril bivši komandant brigade Mario Abram. Povedal je, kako je bila osnovana brigada, v kateri se je borilo tisoč borcev. Skoraj polovica jih je padla v bojih, tja do vstopa v osvobojeni Trst, 20. maja 1945. Abram je poudaril, da so se tržiški in goriški delavci vključili v slovensko osvobodilno vojsko, ker so vedeli, da bodo pri njej našli organiziranost in podporo. Šli so na najbližje osvobojeno ozemlje, v Belo krajino, kjer so se izurili in kmalu vstopili v boj proti fašističnemu okupatorju, za svobodo svojega in slovenskega ljudstva. Ti borci so že tedaj izpričali duh bratstva med narodi.

Boj tržiških partizanov, je nadaljeval bivši komisar Silvano Bacicchi, je odpravil prepad, ki ga je med Slovenci in Italijani hotel zasekati fašizem. Odpor proti fašističnemu zlu je združil Italijane in jugoslovanske narode v skupnem boju. V Jugoslaviji so sadovi tega zmagovitega boja danes vidni, medtem ko se v Italiji nadaljuje v boju mladine, delavcev in žena za demokracijo in mir. Tudi odprtost meje med našimi deželami, je nadaljeval Bacicchi, je plod tega skupnega boja, ki je tudi jamstvo za utrjevanje in izboljšanje teh odnosov.

Na proslavi so se tržiški in goriški partizani spet, po toliko letih, srečali s soborci z istrske obale, Bele krajine in partizani iz Ferrare. Šli so po poteh brigade in se pogostoma ustavili na bojiščih, kjer je brigada bratov «Fontanot» zapisala svetlo stran v zgodovini boja proti fašizmu.

Vojaški vrh pri Andreottiju

RIM, 21. — Pred četrtkovo sejo obrambne komisije parlamenta, kateri bo moral poročati o zadnjih zarotah in poskusih državnega udara, je obrambni minister Andreotti sklical «vrh», ki so se ga udeležili načelniki generalnih štabov vojske gen. Viglione, obrambe admiral Henke, načelnik SID admiral Casardi z generalom Malettijem in namestnik vojaškega državnega pravdnika general Malizia. Sestanek je bil posvetovalnega značaja.

SLABO VREME V JUGOSLAVIJI

Mnogo hiš pod vodo zaradi poplav v Bosni

SARAJEVO, 21. — V Bosanski Gradiški so si prebivalci vso preteklo noč prizadevali, da bi preprečili nadaljnje prodiranje vode v mesto. Zgradili so več sto metrov nasipov v samem središču mesta. Nič manj zaskrbljujoče stanje je tudi v okoliških vaseh, kjer so prebivalci sicer na poplave navajeni in stoično prenašajo sedanje težave. Poplava je že do sedaj v občini Bosanska Gradiška povzročila škodo, ki bo imela posledice več let. Poplavljenih je približno 550 hiš, kakih 7.500 ha koruznih polj in 350 ha njiv posejanih z zelenjavo. Voda je hudo poškodovala 22 km cest in več mestnih ulic. S poplavljenega področja se je doslej izselilo kakih 150 družin, ki so odpeljale s seboj 100 glav živine.

Na področju severne Posavine in Semberije je poplavljeno okrog 16.000 ha zemlje, voda pa ki je prestopila bregove v vaseh občine Bjeljina je poplavila skoraj 100 hiš. Podobno je stanje tudi v Bosanskem Šamcu, kjer je pod vodo 50 hiš. Promet na cestah Brčko - Bjeljina in Bosanski Šamac - Odžak je še vedno prekinjen, na cesti Orajše - Bosanski Šamac pa je prepovedan za voziła nad 3 tone, ker je narasla Sava poškodovala cesto v dolžini 5 km.

V Karlovcu in Dugi so proglasili izredno stanje, ker je Kolpa v teku dneva narasla za 3,5 m. Istočasno narašča tudi Korana, ki ogroža vasi v okolici Karlovca. Področje Knina v zahodnem delu Bosanske krajine je danes zajelo novo neurje, Krka pa neposredno ogroža del mesta Knina, v okolici katerega so njeni pritoki poplavili 2.000 ha zemlje. V zahodnem delu Bosanske krajine je zaradi novega dežja, ki je tokrat pomešan s snegom, ponovno začela naraščati Una, medtem ko so njeni pritoki že prestopili bregove in poplavili mnoga koruzna polja. V Mrkonjićgradu je zapadlo dobrih 10 cm snega, kar je za ta letni čas izredna količina. Sneg je pobelil hribe okrog Banjaluke, v Gorskem kotarju, na Velebitu in Učki pa še naprej sneži.

B. B.

Po nesreči avtobusa na avtocesti za Benetke

PORTOGRUARO, 21. — Stanje ranjencev ponesrečenega jugoslovanskega avtobusa se rahlo izboljšuje. Iz Svetozareva je prispel zdravnik dr. Gabršček, ki zanje skrbi. Poleg tega pa se je s posebnim avtobusom vrnilo dvanajst potnikov, ki so se samo laže poškodovali.

Kamor sega oko, do obzorja, same trte in iz njihovega grozdja bo žlahtno rensko vino. Na sliki prizor z letošnje trgatve v Porenju, v Zahodni Nemčiji